

Đakovačka i Srijemska biskupija
Biskupijsko katehetsko vijeće
Povjerenstvo za župnu katehezu

PRIRUČNIK ZA KATEHETE

ZAJEDNICA

Prvo godišće kateheze
ministrantske interesne skupine

Đakovo, 2006.

Priručnik za katehete
ZAJEDNICA
Prvo godište kateheze ministrantske interesne skupine

Za internu uporabu izdaje:
Đakovačka i Srijemska biskupija, Strossmayerov trg 4, Đakovo
Biskupijsko katehetsko vijeće
Povjerenstvo za župnu katehezu

Odgovara:
dr.sc.s. Lucila Zovak

Autori:
Dejan Čaplar, voditelj tima
Autorski tim: Tomislav Đukez, Dejan Henčić, Josip Ivešić, Borko Jurčević,
Marko Markoljević, Damir Martinuš, Mladen Milić, Martina Milić, Lucija
Saulić, Ana Volf, Leopold Volf

Đakovo, 2006.

Sve sugestije, prijedloge i konstruktivne kritike možete poslati na adresu:

biskupijski.katehetski.ured@os.htnet.hr

Đakovo, 22. kolovoza 2006.

Br. BPC 264-2/2006.

Predmet: Radni materijali za župnu katehezu za internu uporabu
u župama Đakovačke i Srijemske biskupije

Poštovani i dragi župnici,
braćo svećenici, redovnici, redovnice,
dragi vjeroučitelji i katehete,
dragi suradnici u župnoj katehezi!

Župna zajednica je povlašteno mjesto rasta i odgoja u vjeri, a ujedno i privilegirano mjesto na kojem se može iskusiti značenje kršćanskog zajedništva.

U postsinodalnom vremenu našoj se biskupijskoj zajednici nameće potreba cjelovitijeg i sustavnijeg rada na području župne kateheze. Uvažavajući vlastitosti i doprinos školskog vjeronauka, župna kateheza smjera uvođenju u iskustvo življene vjere, ostvarene u vlastitoj obiteljskoj i župnoj zajednici te u društvenoj sredini. Obnovom župne kateheze ostvaruje se i obnova samih župnih zajednica, koje u zajedništvu poslanja i raznolikosti službi, postaju istinske škole zajedništva te mjesta na kojima se vjera u Isusa Krista uči, živi i slavi.

Slijedeći smjernice dokumenta hrvatskih biskupa "Župna kateheza u obnovi župne zajednice" (iz godine 2000.) te Druge biskupijske sinode đakovačke i srijemske, željeli bismo župnu katehezu oblikovati prema modelu "živih vjerničkih krugova", odnosno župnih "interesnih" skupina, zadržavajući dosadašnji tradicionalni model "dobne" kateheze u pripravi djece i mladih na sakrament pomirenja, euharistije i potvrde. Cilj župne kateheze je ostvarenje koncilске vizije župe kao "zajednice zajednica" (zajedništvo). U tom pogledu zadatak je svake župne zajednice, najprije župnika i njegovih užiđ suradnika (župnog pastoralnog vijeća, teologa, vjeroučitelja, kateheta i animatora), da promišljajući pothvate u pravcu odgoja i rasta vjere, planiraju ono što je nužno i moguće i ono što bi bilo idealno te optimalno.

Okupljena oko te ideje, kao i želje da pomogne da župna kateheza postane redovita i sustavna, skupina vjeroučitelja naše Đakovačke i Srijemske biskupije, predvođena Predstojnicom Biskupijskog katehetskog ureda, osmislila je četverogodišnje programe za tri "interesne" katehetske župne skupine: liturgijsku, ministrantsku i biblijsku skupinu te za prvopričesničku ("dobnu") skupinu. Na temelju tih programa ista je skupina izradila i kateheze za prvo godišće četverogodišnjeg ciklusa, koje ovdje donosimo. Pri tom se vodilo računa (1) o specifičnim ciljevima župne kateheze unutar cjelovitog vjerskog odgoja; (2) o programu i sadržajima školskog vjeronauka kako bi župna kateheza izbjegla nepotrebna ponavljanja i bila komplementarna u odnosu na školski vjeronauk; (3) o sustavnosti rada unutar svake pojedine katehetske skupine kroz četverogodišnji katehetski ciklus te (4) o poštovanju specifičnog naglaska svake pojedine skupine i istodobno o prisutnosti bitnih sadržaja koji moraju ostati u svakoj župnoj katehetskoj skupini. Građa je predviđena i prilagođena za župnu katehezu djece viših razreda osnovne škole. Vjerujemo da Vam na taj način pomažemo i olakšavamo sustavnu župnu katehezu, kroz koju ćete uspjeti postići specifične ciljeve župne kateheze.

U nadolazećem razdoblju predstoji izrada kateheza i pratećih materijala za preostala tri godišta za svaku pojedinu od gore navedenih skupina. Ovu već pripremljenu katehetsku građu, te onu koja je u izradi, rado svima nudimo te Vam je svesrdno preporučujemo za neposredan katehetski rad u župi. Potičemo Vas da ju počnete koristiti odmah.

Očekujemo da ova građa prođe kroz provjeru u Vašoj katehetskoj praksi kroz sljedeću godinu, te da je autori potom na temelju Vaših sugestija i dodatnih primjedbi stručnih lektora dorade i pripreme kao priručnik za župnu katehezu, koji će dobiti i potreban *imprimatur* Dijeceznaskoga biskupa i postati službenim priručnikom za redovitu uporabu u župnoj katehezi u našoj Đakovačkoj i Srijemskoj biskupiji. To će biti moguće samo na temelju Vašeg korištenja ovdje ponuđene katehetske građe te na temelju truda da svoja kritička zapažanja, primjedbe i sugestije zabilježite te ih što prije i bez ustručavanja pošaljete Biskupijskom katehetskom uredu.

U izradi preostalih kateheza za navedena tri godišta te u doradi cjelokupne građe na temelju provjere kroz konkretnu župnu katehezu očekujemo, zato, nesebičan i suodgovoran angažman što većeg broja svećenika, vjeroučitelja i ostalih djelatnika i suradnika u župnoj katehezi. Potičemo Vas i molimo da svojim dragocjenim katehetskim iskustvom i stručnim znanjem koje imate pomognete te obogatite čitavu našu mjesnu Crkvu.

U malim župnim zajednicama, u kojima zbog nedostatnog broja djece i mladih nije moguće organizirati više paralelnih "interesnih" skupina te koristiti katehetsku građu koju Vam nudimo, neka odgovorna osoba za župnu katehezu sa svojim suradnicima među ovdje ponuđenim materijalima izabere ono što najviše odgovara skupini polaznika župne kateheze u Vašoj župi. Ako je radi katehetskog animiranja roditelja i djece za župnu katehezu, te njihova postupnog privikavanja na novi model "interesnih" skupina u župnoj katehezi, potrebno još neko vrijeme zadržati i "dobne" skupine, ipak je moguće i s takvim "dobnim" skupinama raditi prema modelu "interesnih" skupina te koristiti ponuđenu katehetsku građu.

Zahvaljujemo svim svećenicima, redovnicama i vjeroučiteljima koji su sudjelovali u izradi ove katehetske građe, kao i svima onima koji će im se pridružiti u pripremi preostalih najavljenih materijala te u doradi svega na temelju Vaših primjedbi i sugestija iz neposredne katehetske prakse i korištenja ovim materijalima.

Neka Gospodin blagoslovi sve Vas, Vaša katehetska nastojanja i rad, kao i sve one koje pratite na putu življene vjere!

+ Hrančić
✠ Đuro Hrančić, gen. vikar

UVOD

Cilj župne kateheze po interesnim skupinama je stvaranje župne zajednice kao zajednice zajednica (zajedništva). U tom pogledu zadatak je svake župne zajednice, najprije župnika i njegovih užih suradnika, župnog pastoralnog vijeća, teologa, vjeroučitelja, kateheta i Ministrantska katehetska skupina je svojevrsan oblik liturgijske katehetske skupine za dječake i djevojčice, a uloga joj je da dublje i sustavnije ulazi u poruku bogoslužja, na način prikladan djeci. Kateheza ministranata nastoji imati u vidu cjelokupno uvođenje u smisao i duh liturgije, povezujući tako prvotno oduševljenje s liturgijskom službom.

Programom ministrantske katehetske skupine nastoji se pomoći ministrantima da aktivnim slavljenjem euharistije i pripremom na liturgijsku službu, uče razumijevati Crkvu kao zajednicu vjernika i kao Božji narod na putu koji uvijek nastoji povezivati liturgiju i dijakoniju. Programom se nastoji omogućiti pojedincima da otkriju sveopći smisao svojeg poziva "biti kršćanin" i postanu svjedoci evanđeoskih vrijednosti u svom obiteljskom i društvenom životu.

U prvom godištu – ZAJEDNICA – polazimo od pojedinca kao društvenog bića, koje teži zajedništvu i živeći ga u obitelji, katehetskoj skupini, župnoj i crkvenoj zajednici izgrađuje stav otvorenosti prema Božjem pozivu i ostvaruje svoj kršćanski poziv.

Drugo godišće – LITURGIJA – otkriva liturgijsko događanje kao čin zajednice vjernika okupljene oko Isusa Krista posvješćujući tako važnost liturgije za život Crkve i svakog pojedinog vjernika, koji s liturgijom i od liturgije živi pretvarajući je u životni stav.

Trećim godištem – LITURGIJSKA GODINA – uvodi se vjeroučenike u shvaćanje liturgije kao spasenjskog i otajstvenog događaja Isusa Krista i izgrađuje se stav odgovornog i djelatnog sudjelovanja u liturgiji kao prostoru u kojem vjernik ulazi u dijalog s otajstvima spasenja i proslavlja ih u sadašnjosti.

Posljednje, četvrto godišće – POSLANJE MINISTRANATA – otkriva poslanje kao dimenziju osobne realizacije i nastoji potaći stav otvorenosti u prihvaćanju povjerenih službi u crkvenoj i društvenoj zajednici i promicanju kršćanskih vrijednosti.

U izradi priručnika za katehete bili smo svjesni velike raznolikosti župa naše biskupije i toga da identični principi katehetskog djelovanja nisu u svako vrijeme, na svakom mjestu i u svakoj zajednici jednako primjenjivi. Želja nam je poticati kreativne i inovativne inicijative koje će realno biti ostvarive upravo tamo gdje budu nastajale. Budući da se nalazimo na početku ovakvog modela kateheze i da je pokušaj obnove župne kateheze zahtjevan proces, izrađeni priručnik predstavljamo vam "ad experimentum" i ne smatramo ga potpuno dovršenim. U praktičnom radu s priručnikom kateheta treba o tome voditi računa i nastojati doraditi kateheze ili odgovornima sugerirati eventualne prijedloge i kritike.

Prvo godišće s naslovom *Zajednica* tematski je podijeljeno u četiri katehetske cjeline, a svaka od njih sadrži pet katehetskih jedinica što u godištu čini ukupno dvadeset kateheza. To ne znači da se kateheza ministrantske interesne skupine u pojedinoj župi treba ostvariti kroz isključivo dvadeset susreta, njih može biti i više, a pojedine kateheze se lako mogu obraditi i kroz nekoliko susreta. U svakoj su katehezi naznačene glavne odrednice katehetskog procesa: ciljevi, sadržaji, mediji komuniciranja i metodički postupci.

Uz priručnik s katehezama na raspolaganju su vam i radni listovi za polaznike. Za svaku katehezu predložen je jedan ili više radnih listova na koje vas upućuje i priručnik.

U nadi da će vam materijali biti od pomoći u vašem poslanju, želimo vam puno uspjeha u radu, a trajno ostajemo otvoreni vašim prijedlozima, kritikama i sugestijama kojima nam možete pomoći u doradi ovih kateheza.

I. KATEHETSKA CJELINA

SKUPINA - ZAJEDNICE - ZAJEDNIŠTVO

Ciljevi katehetske cjeline

- Otkriti da je čovjek društveno biće i u naravi pozvan na zajedništvo
- Pojasniti bitne oznake i razlike skupine, zajednice i zajedništva
- Upoznati važnost duha zajedništva i razviti osjećaj za potrebe župne zajednice
- Ostvariti međusobnu komunikaciju i prijateljsko ozračje u crkvenoj zajednici
- Uočiti važnost prepoznavanja, vrjednovanja i razvijanja različitih karizmi unutar zajednice

1.1. SKUPINA I ŽIVOT U NJOJ – POTREBA ČOVJEKA

Ciljevi

- Otkriti da je čovjek društveno biće i da se potpuno ostvaruje u skupini s drugim ljudima
- Uočiti da pojedinac u svojoj jedinstvenosti i neponovljivosti doprinosi obogaćenju skupine
- Pojasniti pojam osobitosti i zakonitosti skupine
- Izgraditi stav odgovornosti svakog pojedinca za razvoj skupine

Materijal potreban za katehezu

- ✓ radni listovi 1., 2. i 3.
- ✓ olovke, drvene boje ili flomasteri,
- ✓ papir A4 formata bijele boje za svakog člana skupine,
- ✓ mali papirići za svakog člana,
- ✓ 2 hamer - papira za izradu plakata s pravilima i plakata s imenima ministranata,
- ✓ grafoskop s prozirnicama s riječima pjesama ili umnoženi tekstovi pjesama

Tijek susreta

Nakon uvodne pjesme i molitve vjeroučenici se kroz rad na radnom listu predstavljaju ostalim članovima skupine. Slijedi kratka razrada teme u kojoj kateheta sažima značenje skupine i važnost svakog pojedinca koji je tvori. Rad nastavljamo s određivanjem pravila skupine koje završava izradom plakata na kojem se nalazi sinteza zajednički usuglašanih pravila skupine. Susret završava molitvom koju može dio po dio moliti nekoliko vjeroučenika.

Molitveno – meditativni početak susreta

Na početku se može otpjevati pjesma: *Kriste, u tvoje ime...*

Gospodine, ti si pozvao imenom svoje apostole i učenike da te slijede.

I nas danas pozivaš u ministrantsku skupinu

kao što si nas pozvao imenom po sakramentu krštenja.

Ojačaj u nama milost kako bismo uvijek bili blizu tebe.

Daj da u svojim školskim obvezama i igri

osjećamo Tvoju prisutnost i zaštitu.

Neka naši susreti i naše služenje Oltaru

budu na Tvoju slavu! Amen!

Motivacija

Kao motivacijski uvod može poslužiti **Radni list 1.** kojeg svaki vjeroučenik ispunjava samostalno. Nakon što vjeroučenicima podijeli radne listove kateheta treba ukratko objasniti zadatak i način rješavanja radnog lista. Ovaj nam radni list služi za predstavljanje i bolje upoznavanje samih članova skupine na početku katehetske godine.

U slagalici u poljima označenim brojevima, vjeroučenici dovršavaju sljedeće rečenice:

1. Moje ime je...
2. Moja omiljena boja je...
3. Moj rođendan je...
4. Moja najveća želja je...
5. Dvije loše osobine koje ne volim kod ljudi
6. Dvije stvari koje želim ostvariti ove godine su...
7. Dvije dobre osobine koje volim kod ljudi su...

Vjeroučenici također trebaju nacrtati određeni simbol za koji smatraju da ih najbolje predstavlja kao osobe.

Kada svi završe s ispunjavanjem radnog lista, kateheta poziva vjeroučenike koji to žele da pročitaju što su napisali i nacrtali. Može se povesti razgovor o tome znaju li možda tko im je dao ime i ima li njihovo ime kakvo značenje. Kateheta može pojasniti značenje imena u Bibliji i to povezati sa imenima članova skupine npr. Ilija znači Jahve je moj Bog, Isus-Bog spašava, Danijel-Bog je moj sudac, Benjamin- sin sreće itd.

Razrada teme

U prethodnom radu nastojali smo upoznati jedni druge jer ćemo ubuduće zajedno biti dio jedne skupine. Pozvani smo stoga otkrivati jedni druge, slušati zajedno, pjevati zajedno, moliti zajedno. Svatko od nas je neizmjerljivo bogatstvo i tajna. U prostranstvima vlastitog bića nosimo mogućnosti koje tek trebamo ostvariti. Bog nas je stvorio kao društvena bića, kao bića relacije. Potrebni su nam drugi ljudi koji nam pomažu da zajedno rastemo u ljudskosti. Upravo zbog toga razloga ljudi su oduvijek stvarali različite skupine.

Što je skupina? Jedna od definicija glasi: Skup osoba koje žele zajedno nešto učiniti i slažu se s obzirom na način postizanja cilja

SKUP – više osoba.

OSOBA – riječ je o konkretnoj djeci, sa svojom osobnošću, vlastitim bogatstvom i originalnošću.

NEŠTO UČINITI – svrha je važna i mora biti jasna, u našem slučaju – odgoj za život u kršćanskoj vjeri.

ZAJEDNO – činiti neke stvari zajedno, zalagati se u suradnji, nastojati biti jedinstveni.

Jedinstvenost i različitost

Kroz raznolikost imena pojedinaca i osobina koje su rekli o sebi objasniti u nekoliko rečenica našu različitost i posebnost, ali i sličnosti koje nosimo. Naglasiti nezamjenjivost svakog člana. Ovdje voditelj može predložiti skupini da kroz idući mjesec mole jedni za druge i to na način da im podijeli male papiriće koje je prethodno pripremio. Svatko napiše svoje ime, uključujući i voditelja, kada svi napišu, neka preklope svoj papirić i predaju je voditelju. On će papiriće staviti u vrećicu iz koje će svatko izvlačiti jedan papirić s imenom osobe za koju će moliti svaki dan kroz mjesec dana. Ako netko izvuče vlastito ime treba upozoriti voditelja i vratiti papirić sa svojim imenom i izvući drugu. Kada prođe razdoblje od mjesec dana, na susretu članovi mogu jedan drugome reći za koga su molili, do tada to bi trebala biti tajna. Nakon toga se može upriličiti novo izvlačenje za idući mjesec. Ako se skupina dogovori mogu na kraju svakog mjeseca kada kažu jedni drugima za koga su molili i pokloniti toj osobi nekakvu sitnicu, znak pažnje, ili napisati toj osobi što im se na njoj sviđa.

Određivanje pravila skupine – *Deset zapovijedi naše skupine*

Kateheta uvodi vjeroučenike u daljni rad uz pomoć **Radnog lista 2. ili 3.** prema tome koji kateheta smatra prikladnijim i koliko vrijeme dopušta.

Svaku skupinu, zajednicu, sačinjavaju različiti ljudi. Da bi se skupina mogla razvijati i napredovati potrebno je među članovima odrediti neka pravila. Želimo li biti i raditi zajedno, pokušajmo zajednički i jednoglasno osmisliti pravila naše skupine. Promislimo o mogućim pravilima, zapišimo ih svatko za sebe, u razgovoru se oko pravila usuglasimo i na koncu živimo prema pravilima koja smo si postavili!

Kroz definirana pravila pojasniti pojam ministrantske skupine i zašto se ona okuplja, njezine osobitosti (poslužitelji oltara) i zakonitosti skupine. Pravila trebaju donijeti sami članovi u dogovoru, ali neka voditelj po potrebi sugerira. Dobre prijedloge treba podržati, a manje prikladne s blagošću zanemariti. Njihov raspon može biti širok, ali važno je naglasiti najbitnije kako bi skupina mogla dobro sugerirati. Neka od mogućih pravila: Svatko od nas će brinuti za svakog člana skupine; Na susrete ćemo dolaziti redovito; U skupini nema ljutnje, ružnih riječi ili psovke; Svatko je vrijedan da ga se sasluša; Nikad ne govore dvojica istovremeno; Dok jedan govori, svi ga slušaju; Svatko ima pravo izraziti svoje mišljenje, itd.

Neka nam pravila skupine ne budu teret koji nevoljko nosimo, već mala škola ljubavi prema svakom članu skupine!

Izrada plakata

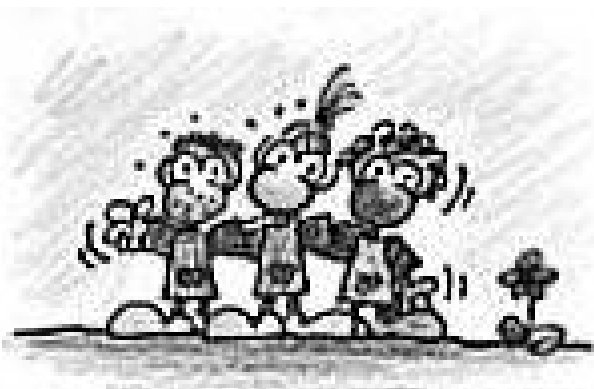
Kad se dogovore pravila, potrebno je izraditi plakat koji će biti na vidljivom mjestu pri svakom susretu. Na hamer – papiru se napišu donesena pravila. Potrebno je dogovoriti i ime ministrantske skupine. To može biti neki biblijski lik ili lik nekog sveca, pogotovo ministranta, npr. Dominik Savio. Ako se izabere biblijski lik ili svetac, voditelj bi trebao lik približiti skupini ili dogovoriti da kroz iduće susrete dobrovoljci izlažu nešto o tom liku. Voditelj treba osigurati literaturu za one članove koji izraze spremnost pripremiti izlaganje.

Na drugi hamer – papir mogu se naljepiti radni listovi s početka susreta, na kojima su se vjeroučenici predstavili jedni drugima. Ovaj plakat također može biti izložen pri svakom susretu, a ako dođu i novi članovi, mogu se nadodati i njihova imena.

Ako su se članovi po prvi put sreli na ovoj katehezi, može se za kraj organizirati mali kviz, na kojem će netko pokušati pogoditi imena svih članova skupine. Najboljeg se može nagraditi npr. nekom knjižicom.

Molitveni završetak

Daj mi, Gospodine,
da prihvatim znance i neznance,
koje si odredio
da budu moji bližnji.
Istrgni me iz ravnodušnosti,
a obdari željom
za suradnjom i ljubavlju.
Daruj mi strpljivost da ustrajem
gdje nitko drugi ne bi ustrajao.
Daj mi da imam vremena,
kad se svi drugi budu žurili.
Daj mi sluha za ljude,
koji su naoko posve obični.
Daj da ostanem vjeran,
iako me budu zapostavljali.
Daj da budem mjesto
gdje će svatko naći zaštitu.
Pomozi mi – biti bližnji.

1. 2. SKUPINA RAĐA ZAJEDNICU

Ciljevi

- Uočiti temeljne razlike između skupine i zajednice
- Pojasniti pojam i osobitosti zajednice
- Upoznati različite oblike zajedništva
- Posvijestiti važnost zajednice u cjelokupnom rastu i razvoju pojedinca

Materijal potreban za katehezu

- ✓ radni listovi 4. i 5.
- ✓ olovke ili kemijske olovke
- ✓ snop pruća

Tijek susreta

Na početku – nakon molitve – kateheta vjeroučenicima kao motivaciju podijeli Radni list 4. i poziva ih da pokušaju riješiti osmosmjerku s ključnim pojmovima. Kad su svi vjeroučenici odgonetnuli rješenje osmosmjerke, slijedi čitanje priče *Snop pruća*. Vjeroučenici potom iznose svoje dojmove koje u njima ostavlja priča i zajednički o njima razgovaraju. Kateheta uz pomoć tekstova za razradu teme nadopunja odgovore vjeroučenika i ukratko objasni temeljne pojmove (skupina, zajednica...). Susret se nastavlja aktualizacijom i sintezom uz izlaganje radova, a završava molitvom.

Molitveno - meditativni početak susreta

Gospodine,
želio bih steći hrabrosti da gradim mostove
između mene i onih
koje ne uspijevam i ne znam razumjeti,
koji mi ne vjeruju ili me iznevjeriše;
između mene i onih s kojima sam u sukobu.
Mostove između moga i njihova kruga,
moje i njihove generacije, moga i njihova
staleža.
Mostove do onih po strani,
razočaranih, spletenih predrasudama,
odmetnutih, podrugljivaca, protivnika.
Želio bih steći hrabrosti,
da podižem mostove gdje je to nepopularno,
preko željeznih zavjesa straha i umišljenosti.
Gospodine, daruj mi hrabrosti
da uvijek iznova gradim mostove!

Prema: Ernst Lange

Uvod s motivacijom

Na samom početku potrebno je razlučiti dvije riječi – **SKUPINA** i **ZAJEDNICA**.

Grčka riječ *ekklesia* označavala je skup bilo koje vrste, te izvorno nije teološki pojam.

Zatim, sv. Pavao koristi izraz *hoi hagioi* – oni koji su kršteni pa su postali sveti, a bitno je naglasiti da žive u **ZAJEDNICI** s drugim kršćanima.

Crkva je prije svega zajednica ljudi – skupina ne mora biti teološki pojam, može biti na primjer skupina građana, različitih ljudi... dok zajednicu karakterizira povezanost njenih članova, te je crkveno obojena.

Slijedi priča koja se nalazi na **Radnom listu 4.**, a dok ju kateheta čita na vidno mjesto postavi manji snop pruća. Vjeroučenici nakon toga odgovaraju na pitanja uz pomoć radnog lista.

Snop pruća

Neki otac je želio da mu sinovi žive u slozi. Ali ništa od toga! Onda je tražio da mu donesu snop prutića i rekao im je neka ga prelome, ali uza sav napor nisu uspjeli.

Otac je uzeo snop, rastavio prutiće i rekao im da ih prelome. Naravno, to je bilo sasvim lako. «Vidite ?», rekao im je otac. «Tako će biti i s vama ako ne budete složni. Ako ne ostanete zajedno, svatko će vas moći svladati.»

(Lav N. Tolstoj)

Izražavanje prvih dojmova

- Kako ti se svidjela priča? Smatraš li da je biti složan važno za zajednicu ?
- Kako bi svojim riječima objasnio razliku skupine i zajednice?
- Kakve zajednice poznaješ ?
- Kako se osobno angažiraš u životu ove naše zajednice ?
- Misliš li da je zajednica važna za pojedinca ?

Razrada teme

Potreba za skupinom instinktivne je naravi. Čovjek koji se ne otvara prijateljstvu, ostaje zatvoren u svom dječjem narcizmu. Potreba da se osjećamo dobro jedna je od glavnih sastavnica životne skupine. Okupljamo se u istoj skupini jer osjećamo da smo prihvaćeni, jer možemo govoriti i jer nas drugi razumiju, možemo se poistovjetiti s prijateljima koji imaju probleme slične našima, podržavamo se u trenucima krize.

Potreba za sigurnošću još je jedan razlog koji nas vodi skupini. Mnoga djeca i mladi u vremenu odrastanja i odvajanja od roditelja i obitelji u skupini pronalaze sigurnost. Život u skupini pomaže im da rastu u ozračju veće neovisnosti, pomaže im da sami izgrade zrele osobnosti.

Društveno otvaranje i sudjelovanje ostvaruje se u skupini kroz zahtjevno iskustvo i učenje zajedničkog rada i suradnje. Pojedince čini suodgovornima za život skupine, dajući svima više ili manje važne zadatke, istinske odgovornosti. Sve to potiče na otvaranje prema drugima i postaje konkretna škola za zrelo uključivanje u društveni život.

Proširenje interesa snažno je vidljivo u skupini jer se u njoj više i brže uči. Prisutnost drugih proširuje krug interesa, omogućuje stjecanje novih i različitih iskustava, promiče produbljivanje problema.

Pronalaženje solidarnosti, suosjećanja i prihvaćanja moguće je u skupini jer ona pomaže pojedincu u razumijevanju sebe samoga, ali i u razumijevanju i prihvaćanju drugih.

Živjeti znači “primati i darivati”, jer sve što imamo primamo od drugih. Život svakog pojedinca usko je vezan za druge. Nitko nije otok, dostatan sam sebi, svaki je čovjek dio cjeline. Čovjek je pozvan živjeti otvarajući se drugima i ljubeći ih. Potrebno je stoga razbiti stakleno zvono koje nas drži zatvorenima u vlastitom egocentrizmu.

Osjećati se Crkvom za skupinu je važno jer je kršćansko iskustvo nužno i iskustvo zajedništva. Ne može se živjeti kao kršćanin i misliti isključivo na sebe ili živjeti izoliranim životom. Danas je izvan crkvenih skupina teško živjeti zajedničarsko kršćanstvo i osjećati se članovima Crkve jer današnje društvo ne promiče uvijek kršćanske vrijednosti. Tko se želi osjećati Crkvom mora se uključiti u skupinu i ostvariti određenu vrstu drukčijeg života kako bi uz pomoć prijatelja mogao živjeti “protiv struje”.

Aktualizacija

U svijetu postoje različite skupine. Svaka je od njih po nečemu posebna, svaka skupina ima svoje karakteristike i bitne oznake. Kako bi skupina mogla kvalitetno djelovati potrebno je zajedničkim snagama nastojati oko onoga što je bitno. Na **Radnom listu 5.** na fotografijama su prikazane različite skupine. Sve one žele postati zajednice. Vjeroučenici trebaju za svaku od njih napisati tri neophodne stvari bez kojih ta skupina ne bi mogla opstati i bez kojih bi zajedništvo u njima bilo nemoguće. Kad vjeroučenici završe s radom zajednički prokomentirajte njihove radove i pokušajte odgovoriti na pitanje: Zašto zajedno možemo više.

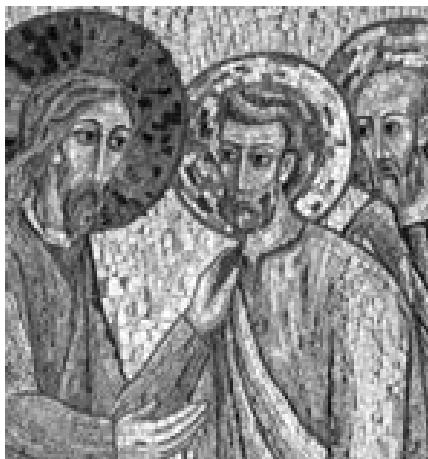
Sinteza

Skupina je grupa ljudi, npr. skupina građana koja ne mora biti međusobno blisko povezana. Za razliku od toga, zajednicu karakterizira zajedništvo, odnosno povezanost njenih članova. Mogu se navesti različiti primjeri zajedništva – zajedništvo kršćana u župi, u obitelji, među prijateljima, zajedništvo muža i žene...

Svakom pojedincu potrebna je zajednica za osobni rast i izgradnju, svatko je jedan ud Kristov te svi zajedno činimo Tijelo Kristovo. Svi imamo karizme koje su nam dane za službu zajednici, te tako razvijamo svoje talente kroz i za zajednicu.

Molitveni završetak

Tko se zauzima za druge,
riskira, da bude odbačen.
Tko se oslanja na druge,
riskira, da bude izigran.
Tko se povjerava drugima,
riskira, da bude izdan.
Tko pomaže drugima,
riskira, da doživi nezahvalnost.
Tko ljubi,
riskira, da bude ostavljen.
A tko ništa ne riskira...

Nepoznati autor

1. 3. ZAJEDNIŠTVO – UZVIŠENI OBLIK SUŽIVOTA

Ciljevi

- Ukazati na potrebu živjeti «s drugim» i živjeti «za drugoga»
- Pojasniti stvarnost zajedništva kao mogućnost nadilaženja vlastite samodostatnosti
- Otkriti ljubav kao snagu zajedništva
- Izgraditi stav otvorenosti i međusobnog prihvaćanja

Materijal za rad

- ✓ radni listovi 6. i 7.
- ✓ olovke i drvene bojice
- ✓ papiri A4 formata
- ✓ marame ili drugi povezi,
- ✓ veliki hamer-papir

Tijek susreta

Nakon molitveno - meditativnog početka popraćenog tihom glazbenom instrumentalnom pratnjom, susret nastavljamo motivacijom u obliku igre. Slijedi priča *Grad bez crkve* i izražavanje dojmova vjeroučenika. U razradi teme kateheta ukratko pojašnjava značenje priče i važnost zajedništva za svakog pojedinca. Kroz aktualizaciju vjeroučenici u radu u skupinama imaju mogućnost, uz pomoć tekstova Svetog pisma i crkvenih dokumenata, oblikovati crkvenu građevinu, dajući svakom dijelu građevine karakteristično značenje ponuđeno u tekstovima. Susret završava predstavljanjem radova i molitvom.

Molitveno – meditativni početak

(moguće ju je projicirati preko grafoskopa ili podijeliti svakome njegov primjerak i onda zajednički moliti)

Gospodine, daruj mi Duha solidarnosti!

Daj da dajem:

svoje sposobnosti, svoje znanje,
svoj ugled, svoje vrijeme,
svoje iskustvo, svoje suosjećanje,
svoj savjet, svoje povjerenje,
svoju pomoć, svoje prijateljstvo,
svoje oprostjenje, svoju ljubav...

Daj mi, Gospodine, da dijelim:

svoju radost, svoju nadu,
svoju vjeru, svoje želje,
svoju tugu, svoja dobra...

Daj mi, Gospodine,
još jednu sposobnost,
sposobnost primati,
pomoć, savjet,

utjehu, suradnju,
vjernost, povjerenje,
zaštitu, utočište,
oproštenje, obranu,
prijateljstvo, ljubav...

Prema: Eleonore Beck/Gabriele Miller

Motivacija - Igra: «Dva plus dva = tri (noge)»

Broj igrača: desetak

Pomagala: marama ili drugi povež za svaka dva sudionika

Pravila igre: Sudionici se u parovima rasporede u krug. Svaki par maramom vezuje zajedno u gležnju noge koje su im jedna do druge i dobiva broj. Kad animator pozove dva broja, prozvana dva para moraju jedanput oprčati oko kruga. Koji će se par vratiti na mjesto s kojega je krenuo? Animator može mjeriti vrijeme i odrediti pobjednike.

Umjesto igre, za motivaciju može poslužiti i **Radni list 7.** koji kroz strip pokušava progovoriti o važnosti zajedništva u skupinama.

Prvi susret s temom

Priča: Grad bez crkve

Poslije Drugog svjetskog rata poljska vlada odlučila je sagraditi grad Nova Huta i htjela je da to bude prvi grad na svijetu bez vjerskih znakova, bez crkve. Ali stanovnici nisu htjeli biti bez crkve. Naoružani samo svojom vjerom pružili su otpor vlasti. Podigli su jedan veliki križ na nekom trgu i svake nedjelje su se tu sastajali, na otvorenom, i onda kad je bilo jako hladno. Borba je trajala deset godina, a vjernici su konačno dobili dozvolu da izgrade crkvu, ali o vlastitom trošku. Odgovorni su pozvali sve da iz rijeke

donesu po dva kamena. A kamenje je stizalo sa svih strana, na tone su ga slali u poštanskim paketima. Kad je papa Pavao VI. to doznao, poslao je jedan kamen iz bazilike sv. Petra; to je bio kamen temeljac. Iz SAD-a su poslali jedan kamen donesen sa Mjeseca. Sada se nalazi u svetohraništu te crkve, koju vlast nije htjela, ali koju su ljudi dobili pod svaku cijenu.

Izražavanje dojmova

- Kako vam se svidjela priča? Što vas se posebno dojmilo?
- Koje vam misli padaju na pamet nakon pročitane priče?
- Podsjeća li te ova priča na nešto? Zašto?

Razrada teme

Kako smo mogli vidjeti u našoj prvoj igri, pobjednici su bili oni koji su najbolje surađivali. Tko je želio sam pobijediti, nije mu išlo lako. Za mnoge stvari koje radimo, potrebna nam je pomoć drugoga. Nitko od nas ne može sam. Zato ljudi još od najstarijih vremena osnivaju različite zajednice. To su skupine ljudi koji imaju isti cilj. No, da bi zajednica mogla dobro funkcionirati, među članovima mora vladati zajedništvo. To je duh koji ih povezuje da budu složni, kao radnici u Novoj Huti. Kroz zajedništvo mi bolje upoznajemo druge, ali i sebe. Vidjevši kako nama drugi pomažu i žive s nama, i mi se počinjemo zalagati i žrtvovati za druge. Takav duh treba vladati i u našoj skupini jer smo mi članovi jedne velike zajednice koja se zove Crkva, a u njoj vlada zajedništvo jer joj Isus Krist šalje svoga svetoga Duha.

Aktualizacija: Crkva – zajednica

Katehetsku skupinu poželjno je podijeliti na nekoliko manjih skupina (4-5 vjeroučenika). Kateheta podijeli vjeroučenicima **Radni list 6.** na kojemu su citati iz Svetog pisma i crkvenih dokumenata, na temelju kojih skupina treba nacrtati crkvenu građevinu (koja ima svoje temelje, napravljena je od cigle, povezana betonom, ima vrata, prozore). Svakom dijelu građevine treba dati značenje – uzeti ga iz ovih odlomaka ili iz vlastitog iskustva, npr. ako se skupina složni, ugaoni kamen bi mogao biti Krist, a cigle vjernici i sl. Neka skupina upotrijebi puno boje i mašte, a sve se može prikazati na velikom hamer-papiru. Po završetku rada slijedi predstavljanje uradaka pojedinih skupina pred čitavom katehetskom skupinom. Završni crtež može se izložiti u župi ili na nekom vidljivom mjestu. Kao predložak za crtež crkve može poslužiti slika na radnom listu.

Tekstovi za rad

Pristupite k njemu, *Kamenu* živomu što ga, istina, ljudi odbaciše, ali je u očima Božjim izabran, dragocjen, pa se kao živo kamenje ugrađujte u duhovni Dom za sveto svećenstvo da prinosite žrtve duhovne, ugodne Bogu po Isusu Kristu. **(1 Pt 2,4-5)**

A vi ste rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stečeni da naviještate silna djela Onoga koji vas iz tame pozva k divnom svjetlu svojemu; **(1 Pt 2,9)**

A ja tebi kažem: Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati. Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima; a što god odriješiš na zemlji, bit će odriješeno na nebesima." Tada zaprijeti učenicima neka nikomu ne reknu da je on Krist. **(Mt 16,18-20)**

Tako dakle više niste tuđinci ni pridošlice, nego sugrađani ste svetih i ukućani Božji nazidani na temelju apostola i proroka, a *zaglavni* je *kamen* sam Krist Isus. U njemu je sva građevina povezana i raste u hram svet u Gospodinu. U njemu ste i vi ugrađeni u prebivalište Božje u Duhu. **(Ef 2,19-22)**

Po milosti Božjoj koja mi je dana ja kao mudri graditelj postavim temelj, a drugi naziđuje; ali svaki neka pazi kako naziđuje. Jer nitko ne može postaviti drugoga temelja osim onoga koji je postavljen, a taj je Isus Krist. **(1 Kor 3,10-11)**

Ne znate li? Hram ste Božji i Duh Božji prebiva u vama. Ako tko upropašćuje hram Božji, upropastit će njega Bog. Jer hram je Božji svet, a to ste vi. **(1 Kor 3,16-17)**

Osim toga, isti Duh Sveti, ne samo da po sakramentima i službama Božji narod posvećuje i vodi i krepostima ga uresuje, nego svoje darove «dijeleći kako hoće», dijeli među vjernike svakoga staleža, također posebne milosti, kojima ih čini sposobnim i spremnima da prime razna djela ili dužnosti korisne za obnovu i veću izgradnju Crkve. (**Lumen gentium 12**)

Krist, jedini Posrednik, ustanovio je na ovoj zemlji i neprestano uzdržava svoju svetu Crkvu, zajednicu vjere, ufanja i ljubavi, kao vidljivi organizam po kojemu na sve razlijeva istinu i milost. (**Katekizam Katoličke crkve, 771**)

Češće se Crkva naziva i gradnjom Božjom. Sam je Gospodin usporedio sebe s kamenom kojega su odbacili graditelji, ali koji je postao ugaonim kamenom. Na onom je temelju od Apostola sagrađena Crkva i od njega prima čvrstoću i povezanost. Ta se zgrada naziva raznim nazivima: kućom Božjom, u kojoj stanuje Božja obitelj, stan Božji u Duhu, Božji šator među ljudima, a osobito sveti hram. Jer se na ovoj zemlji u nju ugrađujemo kao živo kamenje. (**Lumen gentium 6**)

Molitveni završetak

Isuse, hvala ti za ovaj susret i za zajedništvo u našoj skupini.
Neka naše prijateljstvo i povezanost bude uvijek na slavu tvoga Oca
i za primjer braći ljudima.

Nauči nas mudri Gospodaru,
mjeriti stvarnost života božanskim mjerama,
i radovati se uspjehu i sreći ljudi oko nas.
Daruj nam snage da uvijek iznova prihvaćamo
logiku Evanđelja
i mijenjajući sebe, mijenjamo lice Crkve i svijeta.
Neka i po nama tvoja Crkva raste u svetosti.
Učini nas otvorenima da, uvijek iznova,
nastavljamo prijateljski dijalog
što ga Bog u povijesti spasenja zapodijeva s
ljudima.

Oslobodi nas, Učitelju, od ispraznog trčanja za
pohvalama svijeta,
od grčevitog nastojanja da rastemo u očima ljudi.
Oslobodi nas od želje da u svemu budemo prvi,
od neprestane brige samo za vlastitom karijerom
i titulama koje skrivaju naše pravo lice.

Učitelju, tvoj put k slavi i uzvišenju
postavlja drugačije norme djelovanja.

Tko od nas želi biti najveći,
treba nasljedovati tvoju Riječ u poniznosti srca i
uma,

i bez kompromisa i računice služiti ljudima koji si stavio na naš put,
da po njima, a tebi na slavu, budemo uvijek više i nadasve ljudi.

1. 4. PRIJATELJSTVO U ZAJEDNICI

Ciljevi

- Upoznati biblijske tekstove koji govore o prijateljstvu
- Upoznati važnost prijateljstva i neke njegove temeljne oznake
- Naglasiti čovjekovu težnju za prihvaćenošću i prihvaćanjem koje u prijateljstvu nalazi adekvatan odgovor
- Uvidjeti da je prijateljstvo neophodno za razvoj i život zajednice

Materijal za rad

- ✓ radni listovi 8., 9. i 10.
- ✓ karton, papir u boji,
- ✓ ljepilo i škare
- ✓ flomasteri

Tijek susreta

Susret započinje molitvom, a nastavlja se motivacijom o prijateljstvu u zajednici uz pomoć radnog lista s poticajnim ilustracijama. Kateheta će u razradi teme progovoriti o bitnim oznakama prijateljstva. Nakon toga slijedi rad u paru i individualni rad kroz koji će vjeroučenici na praktičan način doživjeti važnost prijateljstva i njegovu ulogu u životu. Kroz test *Kakav si prijatelj* vjeroučenici će na osobnoj razini uvidjeti svoje pozitivne i negativne osobine u osobnom prijateljstvu. U sintezi kateheta privodi kraju susret koji završava molitvom.

Molitveno - meditativni početak susreta

«Rekne li netko ljubim Boga, a mrzi brata svoga, lažac je, jer tko ne ljubi svoga brata kojega vidi, ne može ljubiti Boga kojega ne vidi. Stoga tko ljubi Boga neka ljubi i brata svoga.»
(1 Kor 4,20)

Bože, daj da mi svaki čovjek kojega susretnem
postane prijatelj i brat,
te nikad ne dopusti da me obuzme
mržnja prema bližnjemu.
Učini da ljubim brata kojega vidim
kao što ljubim Tebe kojega ne vidim.
Učini Gospodine
ljude koje nikada nisam vidio
mojim poznanicima,
poznanici koje imam neka mi
postanu istinski prijatelji,
a istinski prijatelji moja braća i sestre.
Daj da svaki čovjek
svakom čovjeku
postane prijatelj.
Amen.

Motivacija

Vjeroučenici rješavaju **Radni list 8.** na kojemu se nalaze poticajne ilustracije o prijateljstvu. Uz pomoć ponuđenih ilustracija vjeroučenici trebaju odgovoriti koje bi vrline i osobne odlike trebali imati prijatelji u zajednici. Svoje odgovore pišu u okvire ispod ilustracija, a nakon završenog rada odgovore zajednički prokomentiraju.

Razrada teme

Mnogo je vrsta odnosa koji postoje među ljudima. Jedan, veoma važan i nezaobilazan odnos u ljudskom životu je prijateljski odnos – prijateljstvo. Prijateljstvo je poseban oblik ljubavi koja se rađa između ljudi različitog i istog spola. Prijateljstvo prati čovjeka od djetinjstva, mladenaštva, zrele dobi, pa sve do starosti, odnosno do konca života. U Svetom pismu se na mnogo mjesta spominje i opisuje prijateljstvo i sve što je za njegovo postojanje i trajanje potrebno. Isus Krist – savršen prijatelj čovjeka svojim životom i smrću najbolje nam pokazuje što je prijateljstvo, a evanđelist Ivan to izražava u riječima: »*Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za prijatelje svoje.*« (Iv 15, 13). Što će reći prijatelj je najprepoznatljiviji, iako ne samo tada, kad nastupe nevolje. Lako je nekome biti prijatelj kad je sve u redu, kad je prisutna radost, sreća, zajedništvo, kad se zajedno izlazi, zabavlja, putuje, igra tj. kad je čovjeku lijepo. Međutim, prijatelj ne napušta niti onda kad nastupe teškoće. Potrebno je imati na umu da se ne može imati jako puno prijatelja što potvrđuje narodna mudrost koja kaže: »Mnogo je prijatelja, ali malo Prijatelja!« Postoje prijatelji i Prijatelji. Neki prijatelji, odnosno osobe koje poznajemo ne izlaze iz kategorije poznanstva i povremenog posjećivanja. Međutim, u prijateljskom odnosu ide se povrh poznanstva i posjećivanja, iskrsne slična narav, postoji međusobno poštivanje, duhovna srodnost, srdačnost koja postane odanost. Simpatija koja nije samo osjećaj, emocija, nagonska privlačnost radi društvenosti. To su prijatelji! Tada postaj opravdane međusobne naklonosti.

Grčki jezik koristi za prijateljstvo izraz *filía*, a on znači jednostavno, nezainteresirano, jasno prijateljstvo, ono koje je zaokupljeno »osobom«, a ne možda korišću koja se može izvući. Prijateljstvo je zahtjevna stvarnost i ono pred osobu postavlja konkretne zahtjeve. U prijateljskom odnosu mora postojati vrijeme i prostor slobode, prijateljstvo nije zatvoreni krug između dvije ili nekoliko osoba. Ono pretpostavlja suživot u teškim trenucima kao što su: problemi u obitelji, u vezi, neuspjeh u školi ili na poslu, zatim, ono podrazumijeva i važne trenutke u životu poput: imendana, rođendana, te raznih drugih životnih trenutaka. Dakle, važno je podijeliti radosti, razočaranja, strahove, ali i gorke trenutke.

Prijateljstvo je plemenit odnos i ono proizlazi iz plemenite duše, iz čovjekove nutrine koja je plemenita. Strpljiva, vjerna i osjećajna. Ono što drži prijateljstvo je besplatnost i iskrenost.

Kada ti prijatelj s ljubaznošću i nadom objasni tebe samog, kaže ti kakav si, onda dobivaš snagu postati »SVOJ«, takav kakav jesi!

Potrebno je naglasiti i važnost prijateljstva za zajednicu bez kojega ona ne bi mogla ispravno funkcionirati, jer uz zategnute odnose i nesuglasice među njenim članovima pravi kršćanski suživot nije moguć.

Rad u paru

Kateheta podijeli svakom paru vjeroučenika jedan **Radni list 9.** Radni list se sastoji od deset poznatijih izreka o prijateljstvu kojima su riječi pomiješane i potrebno je pravilno ih složiti.

U individualnom radu vjeroučenici će također koristiti izreke s ovog radnog lista.

Aktualizacija

Svaki vjeroučenik treba izabrati jednu od izreka o prijateljstvu iz prethodnog zadatka ili neku drugu izreku o prijateljstvu koja mu je poznata. Kateheta podijeli vjeroučenicima papire u boji, škare, ljepilo i flomastere i poziva ih da naprave vlastitu razglednicu prijateljstva koju će ukasiti kreativnim ilustracijama i izabranom izrekom. Kad svi završe s radom, svaki vjeroučenik predstavlja svoju razglednicu i daje objašnjenje zašto je izabrao baš tu izreku i što mu ona govori.

Kad svi završe s predstavljanjem razglednica, mogu ih, ukoliko to žele, darovati jedni drugima.

Sinteza

Svatko od nas želi imati dobre i pouzdane prijatelje. Želimo da nas prijatelji prihvaćaju, razumiju, budu nam potpora i oslonac onda kada nam je u životu teško. Nitko ne može živjeti bez prijatelja. Na današnjem susretu upoznali smo se sa značenjem prijateljstva u našem životu. Svjesni smo da, ukoliko želimo imati prijatelje, i sami moramo biti prijatelji. A kakav si ti prijatelj? Odgovor potraži uz pomoć psiho-testa u **Radnom listu 10**.

Molitveni završetak

Bože moj, prijatelju najbolji!
Htio bih danas od tebe
izmoliti prijatelja
kome se uvijek mogu povjeriti,
prijatelja koji me uvijek razumije,
prijatelja koji mi želi ono najbolje;
za prijatelja bih te molio
koji zna pomoći da ispravim pogreške,
takvog prijatelja
koji je oslonac u životu,
prijatelja tako dragog
koji nikada neće pretraživati moje sjene;
prijatelja
koji s drugima o meni samo dobro govori,
prijatelja
koji s tobom prijateljuje
i koji svaki dan prepun tebe
dolazi da obogati mene.
Prijatelja koji je sretan
kada mu pružim i najmanji dar;
prijatelja
kraj kojeg se mogu smijati prepunim srcem,
prijatelja
kraj kojeg imam osjećaj da živim vječno.

Tomislav Ivančić

1. 5. OSOBNA IZGRADNJA – PREDUVJET DOPRINOSA ZAJEDNICI

Ciljevi

- Uočiti da je čovjek biće koje je trajno pozvano na izgradnju
- Posvijestiti važnost prihvaćanja samoga sebe kao preduvjeta prihvaćanja drugih ljudi
- Naglasiti potrebu trajnog rada na sebi i vlastitoj osobnosti kao temelj integracije u zajednicu
- Uvidjeti da svaki pojedinac svojim kvalitetama pridonosi raznolikosti i kvaliteti zajednice

Materijal za rad

- ✓ radni listovi 11. i 12.
- ✓ škare, ljepilo
- ✓ stari časopisi ili novine
- ✓ papiri A4 formata

Tijek susreta

Nakon zajedničke molitve slijedi motivacija o osobnoj izgradnji i zajedništvu u obliku stripa. Rad se nastavlja najavom teksta i susretom s tekstom te kraćim izražavanjem dojmova vjeroučenika. Kateheta će u razradi teme pojasniti temeljne pojmove vezane uz temu i na taj način uvesti vjeroučenike u izradu kolaža po skupinama. Svrha rada je potaknuti vjeroučenike na upoznavanje sebe amoga i objektivno samovrjednovanje koje se produbljuje u sintezi s aktualizacijom. Susret završava molitvom.

Molitveno – meditativni početak

Svi zajedno mole Oče naš..., nakon čega kateheta zaključi sljedećom molitvom:

Gospodine, došli smo ovdje kako bi promišljali o sebi
te tako otkrili što stoji između nas i tebe.
U ovome susretu ti želimo prikazati sve dobro našega života,
a moliti snagu da ne činimo ono što nije u skladu s tvojom voljom,
našim Stvoriteljem i Spasiteljem.
Pogledaj milostivo na nas da u tome i uspijemo.
To te molimo po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Motivacija

Čovjek se izgrađuje cijelog života, ali uz pomoć drugih. Čovjek je biće upućeno na drugog čovjeka. Čovjek je biće relacije – odnosa. U vlastitoj izgradnji čovjek teži zajedništvu. Teži da bude prihvaćen od strane drugoga, ali i da drugoga prihvati. Kateheta podijeli vjeroučenicima **Radni list 11.** sa stripom o dva prijatelja i njihovom receptu kako sačuvati prijateljstvo i zajedništvo uz pomoć lijevka i cjediljke. Vjeroučenici trebaju promotriti ilustracije i u oblačiće koji se iznad njih nalaze, upisati tekst za koji smatraju da bi najbolje odgovarao ilustracijama i upotpunio radnju stripa.

Najava teksta

Poslušat ćemo tekst iz poslanica sv. Pavla koji donosi rasprave o ispravnoj uporabi darova Duha Svetoga (karizmama). Njima je zajednica obdarena da bude vidljivo svjedočanstvo prisutnosti Duha Svetoga. Korinćani su bili u opasnosti da cijene posebno najvidljivije darove. Pavao im odgovara da su ti darovi dani na dobro zajednice i da ne mogu biti povodom suparništva.

Prvi susret s tekстом

Kateheta čita tekst iz Prve poslanice Korinćanima.

O darima Duha ne bih, braćo, htio da budete u neznanju. Znae kako ste se dok bijaste pogani, zavedeni, zanosili nijemim idolima. Zato vam obznanjujem: nitko tko u Duhu Božjem govori ne kaže: "Prokletstvo Isusu". I nitko ne može reći: "Gospodin Isus" osim u Duhu Svetom. Različiti su dari, a isti Duh; i različite službe, a isti Gospodin; i različita djelovanja, a isti Bog koji čini sve u svima. A svakomu se daje očitovanje Duha na korist. Doista, jednomu se po Duhu daje riječ mudrosti, drugomu riječ spoznanja po tom istom Duhu; drugomu vjera u tom istom Duhu, drugomu dari liječenja u tom jednom Duhu; drugomu čudotvorstva, drugomu prorokovanje, drugomu razlučivanje duhova, drugomu različiti jezici, drugomu tumačenje jezika. A sve to djeluje jedan te isti Duh dijeleći svakomu napose kako hoće. (1 Kor 12, 1-11)

Izražavanje prvih dojmova

- Kako ste doživjeli ovaj tekst?
- Ostavlja li koja riječ ili rečenica teksta na vas poseban dojam?
- Ima li nešto u tekstu što ne razumijete?

Razrada teme

Kršćanin uvijek pripada jednoj konkretnoj župnoj zajednici. U toj zajednici odrasta i razvija svoju osobnost i svoje talente koje mu je darovao Bog. Bez ugrađivanja tih talenata u život zajednice ne ostvaruje u pravom smislu jednu od kršćanskih zadaća. Tako i vi ministranti obavljate jednu važnu službu u svojoj župnoj zajednici. No, važan preduvjet da bi bilo tko dostojno vršio svoju službu u župi jest osobna izgradnja svakoga pojedinca, pa tako i vas. Vi ste svoju osobnu izgradnju započeli kao malena djeca uz pomoć svojih roditelja, učitelja, vjeroučitelja i drugih odgojitelja. Izgrađivali ste svoj identitet, a to je ono po čemu ste prepoznatljivi u društvu. Svaki čovjek se izgrađuje cijeli život uz pomoć drugih jer je čovjek biće koje je upućeno na drugoga čovjeka – čovjek je biće relacije. Tada u izgradnji dolazi do izražaja i dimenzija prijateljstva kao poveznice više ljudi. Čovjek teži da bude prihvaćen od strane drugoga, ali i da drugoga prihvati i to je bitna čovjekova odrednica.

Važan čimbenik osobne izgradnje je i vaša vjernička izgradnja koja vas je dovela na ideju da budete ministranti. Osobna izgradnja se sastoji od uspona, ali i ponekih padova, pozitivnih i manje pozitivnih tj. negativnih vidova.

Tko je OSOBA?

Kroz povijest su dane mnoge definicije čovjeka i osobe. Neke od njih i danas se navode kao valjane, ali mnoge od njih pokazale su se vremenom nedostatnima.

Jedna od definicija koja pokušava tek djelomično odgovoriti na ovo pitanje od velike važnosti, kaže:

Osoba je biće u procesu trajnog usavršavanja označena mnogovrsnim odnosima.

Čovjek - osoba – Božji sugovornik i partner, obdaren slobodom i razumom; označen čitavim svojim postojanjem (dob, spol, rasa...).

Biće u procesu – čovjek nije statična stvarnost, on je u pokretu, promijeni, u nastajanju.

Trajno usavršavanje – svaka osoba je jedinstvena i neponovljiva, ali isto tako potrebna trajnog rasta i razvoja, čovjek je pozvan trajno se suobličavati Bogu na čiju je sliku stvoren.

Odnos – osoba je snažno označena odnosom prema drugim ljudima, ti odnosi joj daju određenje.

Svaki je čovjek neizmjerljivo bogatstvo i misterij. U prostranstvima svoga bića nosi on mogućnosti koje tek treba ostvariti. Čovjek je biće osmijeha i suza, uspona i padova, oduševljenja i rezignacija. Jedinstven i neponovljiv, svaki je čovjek umijeće mogućnosti, jedan vid novog projekta. Kao bogoliko biće, kao Božji sugovornik i partner, kao Božje stvorenje, svaki je čovjek i biće relacije. Čovjeku je potreban drugi, nije samodostatan. On je društveno biće koje razvija svoje *biti čovjek* u susretu s drugim ljudima, u zajednici.

Zajednicu tka svaka osoba na vlastiti način s vlastitostima koje su joj svojstvene. Upravo stoga, zajednica nije jednoobrazna stvarnost, svugdje i uvijek ista. Kvaliteta zajednice ovisi o pojedincima koji joj pripadaju. Graditi zajednicu može samo onaj pojedinac koji je spreman neprestano raditi na vlastitoj izgradnji. Pojedinac se treba učiti kritičkom sagledavanju samoga sebe, svojih ponašanja, svojih percepcija, emocija, nadaanja i strahova. Ali isto tako pojedinac treba uvijek biti svjestan svoje vrijednosti pred Bogom i drugim ljudima. Potrebno je naučiti pozitivno razmišljati o sebi. Ako sam Bogu vrijednost, pa valjda trebam biti i sebi vrijednost. Događa se, nažalost, da čovjek ima iskrivljenu sliku o sebi. To ga dakako priječi da se kvalitetno susretne s drugim ljudima. Što pridonosi toj lošoj slici o nama samima?

UČINAK KAO MJERA VRIJEDNOSTI - U našoj kulturi u kojoj danas živimo sve se vrjednuje u kategorijama uspjeha. Budući da smo kao ljudi uglavnom ograničeni, ne postizemo onoliko koliko bi zapravo htjeli. *Ne tražimo od sebe više nego što možemo dati!*

PERFEKCIONIZAM - želja da u svemu i uvijek budemo savršeni, najbolji. *Ne moraš biti najbolji, budi dobar čovjek!*

USPOREĐIVANJE S DRUGIMA - priječi nas da sagledamo svoju stvarnu vrijednost. Promatrajući druge ljude, ono što oni imaju, a mi nemamo, dolazimo u opasnost da sebe proglasimo manje vrijednima. *Otkrij svoje kvalitete!*

POGRJEŠNA DUHOVNOST - zdrav se duhovni život ne može graditi na negativnostima (prijeziru samog sebe ili svijeta) nego na idealima. *Shvati da je svakodnevnost najzahtjevniji prostor čovjekove duhovnosti!*

Sve ranije rečeno zapravo je **NEPRIHVATANJE SAMOGA SEBE** - ukoliko sebe smatramo bezvrijednima, ukoliko nismo sposobni voljeti sebe, nećemo moći voljeti druge. *Prihvati samoga sebe jer tek tada ćeš moći prihvatiti druge!*

Rad u skupinama

Unaprijed pripremiti ili na prethodnom susretu reći vjeroučenicima da donesu škare i ljepilo. Rasporediti ih u krug da svatko vidi svakoga. Voditelj unaprijed pripremi različite novine i časopise iz kojih će onda ministranti moći izrezivati pojedine članke. : sudionici s priborom koji im je na raspolaganju izrađuju kolaž na temu: *Kako svojom osobnošću mogu doprinijeti zajednici?* Na početku rada možete ponovno pročitati temeljni biblijski ili neki drugi prigodni tekst. Za vrijeme rada može svirati meditativna glazba. Kad kateheta objasni zadatak, treba pustiti pojedine skupine i pojedince u njima da slobodno rade. Ne treba aludirati na njihovu osobnost kako bi se riješili eventualni sukobi koji mogu nastati za vrijeme zajedničkog rada. Svrha ovog rada je da vjeroučenici na konkretnom primjeru uoče koliko je njihova osobnost pomogla ili odmogla zajedničkom radu, ali im na taj vid rada ne treba ukazivati sve do sinteze.

Ostavite dovoljno vremena svim sudionicima da se izraze na ovakav način, a zatim međusobno razgovarajte o kolažima koje ste napravili. Pojasnite sudionicima kako je svaki pojedinac važan u procesu rasta i razvoja zajednice. Svaki pojedinac na određeni način pridonosi zajednici. Svačiji doprinos ima svoju vrijednost. Potaknite sudionike da otkrivaju vlastitu vrijednost, ali i da poštuju vrijednost drugih i drugačijih u zajednici.

Sinteza s aktualizacijom

U zajedničkom radu imali ste prigodu vidjeti vašu osobnost na djelu. Koliko je vaša osobnost, karakter i temperament doprinio kvaliteti zajedničkog rada? Kako ste u skupini rješavali nerazumijevanja, razlike u idejama i zamislima? Imali ste prigodu vidjeti kako je u zajedničkom radu ponekad potrebno korigirati vlastitu osobnost, dati prostora i drugima da se izraze. Pokušajte objektivno kritički sagledati svoje ponašanje za vrijeme rada u skupini. Kroz taj rad mogli ste malo više upoznati sebe. Ukoliko vam to nije pošlo za rukom, pokušajte saznati nešto o sebi i kroz psiho-test u **Radnom listu 12**.

Molitveni završetak

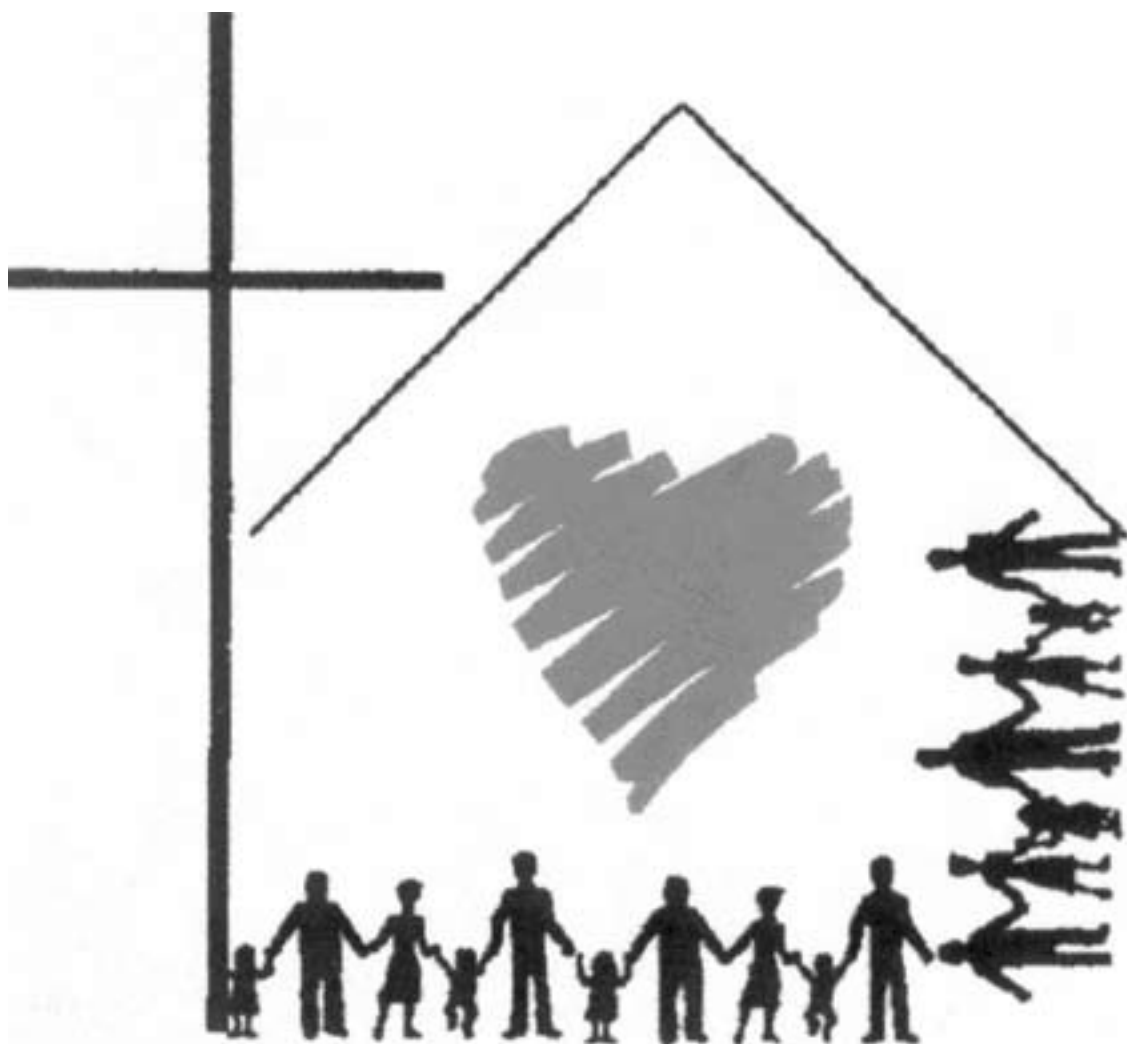
Prije molitve može se otpjevati pjesma *Bog je moj spasitelj*

Gospodine, ne želim ništa drugo nego biti s tobom
i po tebi živjeti.
Želim se u svojoj službi darovati drugima
i svojim duhovnim rastom pridonositi
životu svoje župne zajednice.
Zato, Gospodine, djeluj u meni tako
da budeš moj život
jer od tebe sve dolazi: sve što imam, sve što jesam...

II. KATEHETSKA CJELINA

OBITELJ - KUĆNA CRKVA

Ciljevi katehetske cjeline

- Ukazati na povlaštenu ulogu i mjesto obitelji u zajednici Crkve
- Doprinijeti kvaliteti međusobnih odnosa u obitelji
- Izgrađivati svijest djelatnog poštovanja prema članovima obitelji
- Biti otvoren iskustvu zajedničke molitve u obitelji
- Razvijati stvarnost pripadnosti obitelji župnoj zajednici i angažmana u njoj

2. 1. ODNOSI U OBITELJI

Ciljevi

- Posvijestiti važnost obiteljskog života za skladan razvoj čovjeka
- Rasti u zahvalnosti za dar obiteljskog zajedništva
- Razvijati osjećaj solidarnosti i altruizma u međusobnim odnosima u obitelji
- Biti otvoren rješavanju eventualnih konflikata unutar obitelji

Materijal za rad

- ✓ radni listovi 13; 14; i 15.
- ✓ olovka ili kemijska olovka
- ✓ slika ili fotografija stabla
- ✓ slika grba
- ✓ papir formata A4

Tijek susreta

Susret započinje molitvom uz koju se može pustiti prikladna glazbena pozadina. Slijedi uvod s motivacijom koja vjeroučenike želi potaći na razmišljanje o odnosima u vlastitoj obitelji kroz samostalni rad na obiteljskom stablu. U razradi teme kateheta vjeroučenicima pojašnjava društvenost kao bitnu oznaku svake osobe i ukazuje na značenje obiteljskih i društvenih odnosa. Kroz aktualizaciju u kojoj vjeroučenici izrađuju grb obitelji, kateheta potiče vjeroučenike da sagledavajući i vrjednujući odnose, vrjednote i životni stil vlastite obitelji, uoče njezine bitne karakteristike i posebnosti u odnosu na ostale obitelji.

Susret završava molitvom koju može pročitati netko od vjeroučenika.

Kateheza je predviđena za jednosatni susret, a može se izvesti i kroz dva susreta.

Molitveno – meditativni početak

Bože, ti si mi darovao obitelj!
Htio bih danas moliti za nju,
daj da naša obitelj uvijek bude utemeljena
na povjerenju,
da se međusobno uvijek razumijemo,
daj da jedni drugima uvijek želimo ono
najbolje;
za obitelj bih te molio
koja zna ispraviti pogreške,
takvu obitelj
koja je oslonac u životu,
obitelj tako dragu
koja nikada neće pretraživati moje sjene;
obitelj
u kojoj dobro uvijek ima prednost,
obitelj
koja s tobom prijateljuje

i u kojoj svaki dan jedni druge obogaćujemo.

Obitelj

koja je sretna,

obitelj

u kojoj se mogu smijati punim srcem,

obitelj

u kojoj je lijepo živjeti.

Uvod s motivacijom

Naša je obitelj prvi ambijent koji nas obasipa svojim porukama ljubavlju i pažnjom ili pak, u nekim bolnim slučajevima, ambijent koji nas je zapostavio ili posve odbacio. Život u obitelji svakim danom plete čvrste veze što ostavljaju neizbrisiv trag u dušama. Obitelj je za svakog čovjeka kalup, stablo koje rađa plodovima onoga što jesmo. Iz svoje obitelji nosimo mnogo toga: ime, sličnosti, tjelesne značajke i karakter. Svatko živi u obiteljskoj klimi gdje se rodio i odrasta. Obitelj obuhvaća mnogovrsne odnose: s braćom, sestrama, roditeljima, bakama i djedovima, rođacima...

Oni su bližnji o kojima govori Evanđelje. U obiteljskim odnosima vidljiva je stvarna čovjekova vrijednost jer se u njoj ne može pretvarati riječima, ponašanjem ili duhovitošću. U njoj je svatko onakav kakav jest. Danas ćemo razmišljati upravo o tim odnosima u obitelji.

Donijeti sliku stabla s puno grana i velikim korijenjem. Ako nema takve slike, može se jednostavno nacrtati. Nekoliko trenutaka u ŠUTNJI promatrati sliku, a zatim kroz nekoliko pitanja razgovarati o njoj:

Što vidite na slici? Zašto je važno korijenje, zašto deblo, a zašto grane? Koju ulogu ima svaki od ovih elemenata? Svaki dio je važan! Korijenje jer daje život (vodu i hranu), te drži stablo pričvršćeno uz tlo; stablo je čvrsto i jako te je oslonac granama i kroz stablo dolazi život do svake grančice na stablu; te konačno grane koje se šire i rastu, te donose rod (lišće i plodove).

Korijenje – to su naši preci (baka, djed...)

Stablo – roditelji (mama, tata...)

Grane – su djeca (brat, sestra, ja...)

Kateheta podijeli vjeroučenicima **Radni list 13**. Svaki vjeroučenik dobiva zadatak ispuniti svoje obiteljsko stablo, s tim da na korijenje napiše imena djedova i baka, na stablo imena roditelja, na grane svoje, te braće i sestara. Važno je da vjeroučenici uz imena pojedinih osoba iz vlastite obitelji, riječju ili prigodnim simbolom, označe karakteristike i intenzitet vlastitog odnosa prema tom članu obitelji. Kad vjeroučenici završe s radom, slijedi razgovor o nacrtanom ili napisanom.

Razrada teme

Čovjek je društveno biće. «Nije dobro da čovjek bude sam» (usp. Post 2, 18), piše na prvim stranicama sv. Pisma. Bog nas je pozvao u život, da živimo zajedno jedni s drugima: s prijateljima, rodbinom, obitelji... Svaki član obitelji ima svoju ulogu i zadaću: djed, baka,

tata, mama, brat, sestra, ja... Pozvani smo jedni druge pomagati i jedni se drugima u obitelji darivati. Zamislimo kako bi to bilo strašno da samo sami na svijetu, da nemamo nikoga.

Bez obitelji ne bismo mogli niti tjelesno, niti duhovno rasti i sazrijevati.

Nakon što smo si osvijestili važnu ulogu obitelji u našem životu, možemo pozvati ministrante da svaki od njih ukratko iznese neki radostan događaj iz svoje obitelji, neki problem u svojoj obitelji, svoju ulogu u obitelji.

Postoje različite obitelji. Potpunu obitelj čine oba roditelja i djeca, a mogući su i drugi članovi: bake, djedovi, tetke, stričevi... Danas su najčešće to obitelji u kojima žive roditelji i djeca. Obitelji se razlikuju i po mnogim drugim karakteristikama: mjesto stanovanja, zanimanje roditelja, socijalni status itd.

Danas su djeca mladi odvojeni od roditelja i školskom kulturom. Roditelji prije svega nisu toliko naobraženi kao njihova djeca i za tu činjenicu ne možemo nikoga optužiti. Ideje i interesi djece i mladih uvelike se razlikuju od onih koje imaju njihovi roditelji. Dva različita mentaliteta se svakodnevno sukobljuju. Roditelji su možda bogatiji životnom mudrošću i zdravim osjećajem za stvarnost, ali mladi žive drugim mentalitetom i oni ne mogu ozbiljno shvatiti svoje roditelje. Svi ovi čimbenici utječu na obitelj i odnose u njoj.

Odnosi djeca – roditelji mogu ipak biti postavljeni na novi način. Sv. Pavao preporučuje vjerničkim obiteljima: 'Djeco slušajte svoje roditelje u Gospodinu jer tako je pravo, a vi roditelji ne ogorčujte svoje djece, nego ih dižite i odgajajte u stezi Gospodnjoj' (Ef 6, 14). U kršćanskoj obitelji svima je ponuđen uvijek novi dar i novo mjerilo: 'Živjeti obiteljske veze' u Gospodinu'. To znači da bi ljubav Božja trebala nadahnjivati svakodnevne događaje i važnije trenutke u životu jedne obitelji, kao i ponašanje svakog pojedinog člana. Ljubav bi, nadalje, trebala prožimati njihovu solidarnost u radostima i poteškoćama u međusobnom služenju, trud i napor da se putem neprestanog obraćanja zajednički raste. Sposobnost razumijevanja i praštanja sve to je Kristov dar.

Kateheta poziva vjeroučenike da promišljanje o odnosima u obitelji i čimbenicima koji utječu na svakodnevni život u obitelji nastave rješavajući **Radni list 14.** samostalno ili u paru. Nakon završetka rada slijedi razgovor.

Aktualizacija

U pojedinačnom radu vjeroučenici su iznijeli svoje stavove o obitelji. Kroz stupnjevanje po važnosti i posebno kroz govor o članovima svoje obitelji. Na temelju rada u skupini i pojedinačnog rada kateheta poziva vjeroučenike da naprave grb svoje obitelji. Kateheta ukratko iznosi temeljno značenje grba. Pokazuje neke primjere grbova i njihova značenja i tako uvodi polaznike u izradu obiteljskog grba u kojem trebaju biti vidljivi odnosi, vrijednosti i život pojedine obitelji.

Grbovi se definiraju kao obojeni, nasljedni i stalni simboli za osobe, obitelji, rodove, poduzeća, crkvene oce, gradove, općine i slično. Grbovi mogu biti i grbovi službi (biskupi), ostali osobni grbovi te obiteljski grbovi. Ovi se simboli oslikavaju sa srednjovjekovnom opremom: štitom i kacigom. Jedna definicija označava grbove kao znakove koji predstavljaju rodove te fizičke i pravne osobe, na isti način kao imena, samo u slikama. Grb je za oči isto što je i ime za uši. Grb je i slika koja ima dekorativnu funkciju. Slika je znak vlasnikova identiteta i mora zato biti jedinstvena. Ona je također zauvijek spojena sa svojim vlasnikom. Grb kao znak mora se i odslikati na nekoj površini. Štit je jedini obavezni dio jednoga grba. Štit se može upotrebljavati sam, bez drugih dijelova grba. Štit je upravo ta površina na kojoj se grb kao znak oslikava. Grb koji se sastoji od štita, kacige sa pokrivačem i od ukrasa kacige (krijeste) zove se puni grb. Grb može imati i druge dijelove. To su: geslo, štitonoše, postolje, krune i drugo. Geslo je jedna komprimirana rečenica koja najčešće predstavlja vlasnikovu životnu filozofiju. Geslo se upisuje u jednu traku koja se obično postavlja odmah ispod štita.

Kateheta će pozvati polaznike na samostalan rad. Svakome će dati jedan primjerak **Radnog lista 15**. Nakon individualnog rada iznose se rezultati pred cijelom skupinom. Na taj se način polaznici međusobno upoznaju te se stvara ozračje zajedništva i prijateljstva među polaznicima, ali i oni sami razmišljaju o svojoj obitelji, što možda svakodnevnice ne čine ili nemaju priliku za to.

Umjesto predloženih radnih listova, ukoliko kateheta smatra prikladnim, može se napraviti umna karta (mentalna mapa). Umna se karta pravi na sljedeći način: svaki polaznik dobiva jedan papir A4 formata, na sredini papira piše pojam MOJA OBITELJ, nakon toga izrađuje umnu kartu na način da za svakoga pojedinog člana obitelji piše i slikovno ilustrira bitne pojedinosti. Umne se karte mogu postaviti na pano u katehetskoj dvorani. Možemo izabrati neke crteže ili jednostavno sve staviti na vidljivo mjesto do idućega susreta.

Molitveni završetak

Oče, zahvaljujemo ti,
što si nas stvorio jedne za druge,
što živimo zajedno,
što se ljubimo međusobno.
Neka ljubav među nama raste,
da se bolje razumijemo,
da budemo sretniji.
Svaka istinska ljubav
od tebe dolazi
i k tebi vodi.
Po njoj našem životu u obitelji
daješ novi sadržaj i novi cilj.
Pokazuj nam pravi put
do tog cilja
i pomози nam njime ići.

2. 2. POŠTIVANJE RODITELJA

Ciljevi

- Upoznati pojedine biblijske tekstove koji govore o odnosu prema roditeljima
- Zauzeti stav otvorenosti i poslušnosti prema roditeljima
- Biti otvoren za prihvaćanje razlika koje postoje između roditelja i djece
- Njegovati odnos povjerenja, iskrenosti i potpore u odnosu prema roditeljima

Materijal za rad

- ✓ radni listovi 16. i 17.
- ✓ olovke ili kemijske olovke
- ✓ fotokopirane kartice za molitvu

Tijek susreta

Nakon molitvenog uvoda koji se sastoji od biblijskog teksta i molitve koju čita netko od vjeroučenika, kateheta uvodi vjeroučenike u temu motivacijom u obliku priče. Vjeroučenicima ostavlja dovoljno prostora za izražavanje dojmova i emocija te ih kroz pojašnjavanje četvrte Božje zapovijedi uvodi u rad s biblijskim citatima u paru. Kad vjeroučenici predstavljaju radove koje su u paru radili, prelazi se na aktualizaciju koja kroz pisanje pisma samom sebi smjera poticanju empatije kod vjeroučenika i otvara ih gledanju stvarnosti očima njihovih roditelja ili drugih članova obitelji. Susret završava molitvom za obitelj.

Molitveno- meditativni početak susreta

Djeco, slušajte mene, oca svoga, i radite tako da se spasite. Jer Gospod slavi oca u djeci njegovoj i učvršćuje pravo majke nad sinovima njezinim. Tko štuje oca, okajava grijeha svoje, i tko časti majku svoju, sabire blago. Tko štuje oca, radovat će se sa svoje djece, i bit će uslišen u dan molitve svoje. Tko časti oca svojeg, dugo živi; tko čini radost majci svojoj, sluša Gospoda. On služi roditeljima svojim kao svojim gospodarima. Sine moj, riječju i djelom štuj oca svoga, da te od njega stigne blagoslov. Jer blagoslov očev učvršćuje kuću djeci, a majčina kletva temelje im ruši. Ne traži časti u sramoti oca svojeg, jer ti očeva sramota nije na čast. Jer čovjeku dolazi čast od počasti oca njegova, a prezrena majka sramota je djeci. Sine moj, pomози oca svoga u starosti, i ne žalosti ga za života njegova. (Sir 3, 1 – 12)

Netko do vjeroučenika može pročitati sljedeću molitvu:

Zahvaljujemo ti, Gospodine,
za život koji si nam darovao preko roditelja.
Hvala za svaku njihovu neprospavanu noć zbog mene,
za ruke koje se trude priskrbiti mi hranu, odjeću i mnoge druge stvari.

Daj mi snage, Gospodine,
biti zahvalan roditeljima, poštivati ih, a nadasve ljubiti.
Ne samo sada, nego i u starosti,
kad onemoćaju i ne budu se mogli brinuti sami za sebe.

Motivacija

Danas ćemo govoriti o roditeljima i našem odnosu prema njima. Upoznat ćemo neke tekstove iz Biblije i vidjeti što nam Biblija govori o ponašanju prema roditeljima. Ispričat ću vam jednu priču koju je pričao jedan svećenik:

Jednoga dana neki je dječak vidio kako otac vozi djeda u drvenim kolicima u starački dom. Nakon nekog vremena, taj otac zatekne dječaka kako sa sjekiricom udara o neko drvo. Upita ga što radi, a dječak mu spremno odgovori: Pravim kolica da te jednoga dana mogu odvesti kao ti djeda.

Izražavanje prvih dojmova

- Koje osjećje je pobudila u vama ova priča?
- Kojim bi riječima opisali oca iz ove priče?
- Postupa li dječak iz priče pravedno?

Nekoliko vjeroučenika može u nekoliko riječi ispričati i neki događaj ili situaciju kada je obradovao (usrećio) svoje roditelje i kada ih je ražalostio. Ako je skupina velika, može se učiniti tako da jedni ispričaju jedno, a drugi drugo.

Razrada teme

Četvrta Božja zapovijed odnosi se na obitelj, na njezin unutrašnji sklad, mogli bismo reći na njezinu solidarnost. U samoj se zapovijedi obitelj izričito ne spominje, ali je zapravo o njoj riječ. Da bi izrazio zajedništvo među naraštajima, božanski zakonodavac nije našao prikladnije riječi od ove: "Poštuj..." (Izl 20, 12). Sučeljeni smo s drugim načinom za izražavanje onoga što je obitelj. Takvo izražavanje ne uzdiže obitelj na neki umjetni način, nego iznosi na vidjelo njezin unutrašnji lik i prava koja iz toga proizlaze. Obitelj je zajednica međuosobnih odnosa poimence među bračnim drugovima, između roditelja i djece, među naraštajima. To je zajednica kojoj su potrebna osobita jamstva. A Bog ne pronalazi boljeg jamstva od toga što stoji u zapovijedi: "Poštuj."

Dužni smo poštivati oca i majku jer su oni za nas, u stanovitom smislu, Gospodnji predstavnici, oni koji su nam dali život, koji su nas uveli u ljudsko postojanje: u pleme, u narod, u kulturu. Nakon Boga oni su tvoji prvi dobročinitelji. Premda je samo Bog dobar, čak samo Dobro, roditelji na poseban način imaju udjela u toj najvišoj dobroti. Stoga: Poštuj svoje roditelje! Tu pronalazimo stanovitu sličnost sa štovanjem koje smo dužni iskazivati Bogu.

Četvrta zapovijed tijesno je povezana sa zapovijedi ljubavi. Duboka je veza između POŠTUJ i LJUBI. Poštovanje je u svojoj srži povezano s krepošću pravednosti, no ta se sa svoje strane ne može potpuno protumačiti bez priziva na ljubav: prema Bogu i bližnjemu. A tko je bliži od članova vlastite obitelji, od roditelja i od djece?

Poštuj znači: Priznaj! Neka te vodi uvjerenje da priznaješ osobe, najprije oca i majke, a zatim drugih članova obitelji. Poštovanje je bitno nesebičan stav. Može se reći da je ono iskreno darivanje osobe osobi i u tom se smislu štovanje susreće s ljubavlju.

Kad se u obitelji govori jezikom ljubavi i dijaloga pojam poslušnosti je sasvim suvišan. Ne zato što se ne treba slušati nego zbog toga što odnosi dobivaju jedan drugi ton. Čitav naš život, doista, sastoji se od primanja. Nije moguće proživjeti ljudski vijek da nekome ne kažeš

hvala, da nikome nisi podložan ili poslušan. Poslušnost pak u bilo kojoj vrsti vlasti ili odgovornosti mora biti pročišćena, «spašena», da bi bila uvjerljiva i imala evanđeoski stil i značenje.

Rad u paru

Svaki par izvlači jednu karticu s biblijskim mislima o poštivanju roditelja izrezanu s **Radnog lista 16**. Nakon što pročitaju citat, trebaju napisati suvremenu i proširenu verziju biblijskog teksta. Vjeroučenici se trebaju uživjeti u ulogu biblijskog pisca i napisati tekst prilagođen današnjem vremenu i odnosima između roditelja i djece s naglaskom na uzajamno poštivanje. Po završetku rada svaki par čita biblijski citat koji je izvukao i suvremenu verziju biblijskog teksta koju je napisao. Kateheta animira izlaganje i usmjerava ga dodatnim pitanjima, uz eventualne korekcije i nadopune radova vjeroučenika

Ovdje su navedeni primjeri tema i pitanja.

Poslušaj, sine moj, pouku oca svoga i ne odbacuj naputka svoje majke!
Jer će ti biti ljupki vijenac na glavi i ogrlica oko tvoga vrata. (Izr 1, 8-9)

- Jesmo li poslušni roditeljima?
- Što nam roditelji najčešće govore?
- Je li teško poslušati sve što nas uče?
- Što vam je najteže kod poslušnosti roditeljima?

Sine moj, čuvaj zapovijedi oca svoga i ne odbacuj nauka matere svoje. (Izr 6, 20)

- U čemu se razlikuju mama i tata?
- Koga više slušamo? Zašto?
- Što mislite, zašto u Bibliji piše- zapovijedi oca, a nauka majke?
- Zašto nije zapovijedi majke, a nauka oca?

Tko rodi bezumna, na tugu mu je; a nije veseo ni otac budale. (Izr 17,21)

- Kakav je to bezuman čovjek? (bez-uma)
- Kakvo je to «budalasto dijete»?

Tko šteti šibu, mrzi na sina svoga, a tko ga ljubi, na vrijeme ga opominje. (Izr 13, 24)

- Jeste li nekad dobili batina šibom?
- Zašto kažu da je šiba iz raja izašla?
- Što mislite, kako bi se trebalo djecu kažnjavati?

Briga je ocu bezuman sin i žalost roditeljki svojoj. (Izr 17,25)

- Kako biste ovo prokomentirali?
- Tko još može biti roditeljka? (tema usvojenih, djece s jednim roditeljem, skrbnicima, bakom i djedom- ovisno o konkretnoj situaciji)

Kažnjavaj sina svoga dok ima nade, ali ne idi za tim da ga ubiješ. (Izr 19,18)

- Do kada to ima nade?
- Kada roditeljske riječi «slabe» u očima djeteta?
- Kad počinje neposluh i nepoštivanje roditelja? (pubertet- ovisno o dobi grupe)

Kao ptica daleko od gnijezda svog, takav je čovjek daleko od svojeg zavičaja. (Izr 19,8)

- Jeste li nekad duže izbivali od kuće?

- Kaže izreka: Svaka ptica svome jatuu. Zašto je to tako?

- Što nam znači roditeljski dom?

Tko pljačka oca svoga i majku svoju i veli: "Nije grijeh", drug je razbojniku. (Izr 19,24)

- Poznajete li nekoga tko potkrada vlastite roditelje? (droga, narkomani)

Ima izrod koji kune oca svoga i ne blagoslivlje majke svoje! Oko koje se ruga ocu i odriče posluš majci, isključivat će potočni gavrani i izjesti mladi orlovi. (Izr 30, 11.17)

- Znaete li nekoga tko je posvađan s roditeljima?

- Kakav to mora biti razlog za nepričanje s roditeljima?

- Postoji li uopće tako veliki razlog?

Aktualizacija – Sve ima barem dvije strane

Nakon nekoliko uvodnih riječi (npr. *Ponekad se dogodi da s roditeljima uđemo u sukob, da se porječamo s njima... Sljedeća igra trebala bi nas potaći na bolje razumijevanje roditeljskih postupaka s kojima se često ne slažemo*) o problemu različitog doživljavanja istih sadržaja i potrebi da «vidimo stvari očima drugog» želimo li shvatiti njegove reakcije, daje se uputa za rad.

Kateheta podijeli vjeroučenicima **Radni list 17.** i poziva ih se da se prisjete jedne od novijih situacija kada su došli u sukob s nekom bliskom osobom- roditeljem ili odgajateljem.

Nakon što su se prisjetili i odlučili za određeni događaj, trebaju se staviti u položaj onog drugog, s njegovim načinom mišljenja i reagiranja.

Zatim, iz položaja onog drugoga trebaju sebi napisati pismo o tome kako su se osjećali u spornoj situaciji, što su mislili, očekivali i zašto su reagirali upravo tako.

Nakon dogovorenog vremena, u manjim grupama razgovara se o tome kako su se osjećali, kakve su teškoće imali oko uživanja i pisanja pisma.

Nakon razgovora slijedi zajedničko promišljanje i razgovor uz pomoć sljedećih pitanja:

- Kako vam se svidjela ova igra?

- Kako ste se osjećali u položaju druge osobe?

- Što ste naučili o sebi, njoj i vašim odnosima?

Molitveni završetak

Bože, od Tebe dolazi svako očinstvo na nebu i na zemlji. Oče ljubavi i života, daj da svaka ljudska obitelj na zemlji, po Tvojem Sinu Isusu Kristu, koji je "od žene rođen", i po Duhu Svetom, praisvoru božanske ljubavi, postane za buduća pokoljenja pravim svetištem života i ljubavi. Upravljaaj svojom milošću misli i djela roditelja za dobro njihove obitelji i svijuu obitelji svijeta. Daj da mladi nađu u obitelji jaku podršku za svoj ljudski razvoj i rast u istini i ljubavi. Daj da se ljubav, ojačana milošću sakramenta ženidbe, pokaže jačom od svake slabosti i krize koje naše obitelji moraju katkada podnijeti. Daj, molimo Te, po zagovoru svete nazaretske obitelji, da Crkva može među svim narodima zemlje u obitelji i po obitelji plodno ispuniti svoje poslanje. Jer Ti si Život, Istina i Ljubav u jedinstvu Sina i Duha Svetoga. Amen.

Nakon što kateheta izrekne molivu svi, vjeroučenici zajedno mole molitvu koju su molili na početku susreta, uz napomenu da do sljedećeg susreta svakodnevno mole ovu molitvu.

Zahvaljujemo ti, Gospodine,
za život koji si nam darovao preko roditelja.
Hvala za svaku njihovu neprospavanu noć zbog mene,
za ruke koje se trude priskrbiti mi hranu, odjeću i mnoge druge stvari.
Daj mi snage, Gospodine,
biti zahvalan roditeljima, poštivati ih, a nadasve ljubiti.
Ne samo sada, nego i u starosti,
kad onemoćaju i ne budu se mogli brinuti sami za sebe.

2. 3. OBITELJSKA MOLITVA

Ciljevi

- Ukazati na važnost osobne i zajedničke molitve u životu svakog kršćanina
- Doprinijeti zajedničkoj obiteljskoj molitvi
- Upoznati različite oblike obiteljske molitve
- Biti spreman otvoriti se Bogu u molitvi i doživjeti iskustvo molitve

Materijal za rad

- ✓ radni listovi 18. i 19.
- ✓ olovke ili kemijske olovke
- ✓ papiri za pisanje

Tijek susreta

Molitvenim uvodom kojeg animiraju dvoje vjeroučenika započinjemo susret posvećen obiteljskoj molitvi. Motivacijom potičemo vjeroučenike na razmišljanje o različitim molitvenim nakanama i njihovoj vrijednosti te na donošenje osobne definicije obiteljske molitve. U razradi teme kateheta pojašnjava temeljno značenje molitve u obitelji i predlaže neka pravila za kvalitetnu molitvu. Rad u skupinama produbljuje pravila za molitvu i smjera njihovoj konkretizaciji u skupini i obitelji. U sintezi vjeroučenici kroz rješavanje upitnika pronalaze odgovor na pitanje *Kakva je tvoja molitva*, a aktualizacija ih potiče da zajedno sa svojim roditeljima napišu obiteljsku molitvu. Susret završava molitvom.

Molitveno - meditativni početak (Prema Mt 6,25-34)

Čitač 1

«Kažem vam:
ne budite zabrinuti!...
Gledajte ptice
kako uživaju u slobodi:
otac vaš
koji je na nebesima, hrani ih!
Dobro,
zar mislite da mu vi
ne značite više od njih?
Ne budite tjeskobno zabrinuti
za vaše sutra!»

Čitač 2

Gospodine,
kralju moga života,
vodi moju obitelj i mene,
ne prepusti nas samovolji,
lakoumnosti,

oholosti.

Bože moj, ti znaš što nam sve u životu treba,
bdij nad našim koracima
i vodi nas kroz život.
Amen.

Motivacija

Motivacija uvodi vjeroučenike u govor o značenju i važnosti molitve u životu kršćanske obitelji. Vjeroučenici dobivaju **Radni list 18.** na kojem se u prvom dijelu nalazi šest slika koje prikazuju različite molitvene nakane. Slikama vjeroučenici pridružuju ponuđene riječi prema važnosti koju za njih predstavlja pojedina molitvena nakana prikazana na slici. Svaku riječ moguće je iskoristiti samo jednom. Na kraju radnog lista vjeroučenici dovršavaju ponuđene započete rečenice o molitvi donoseći tako svojevrsnu definiciju obiteljske molitve. Kateheta nakon završetka rada animira kraće izražavanje dojmova.

Razrada teme

Kršćanska obiteljska duhovnost očituje se najprije u molitvi. Osnovni sadržaj obiteljske molitve je sam život obitelji: radost i muke, nade i žalosti, rađanje i obljetnice, godišnjice vjenčanja roditelja, smrti članova obitelji itd. Uz redovno sudjelovanje obitelji na nedjeljnoj euharistiji, primanje sakramenata, kršćanska obitelj moli jutarnju i večernju molitvu, a ima i drugih pučkih pobožnosti i blagoslova. Kršćanska obitelj se ne povlači u sebe, u samodopadnost, već se povezuje s drugim obiteljima. Kršćanska obitelj dijeli svoje iskustvo života, vjere, mišljenja, odgoja i napora za budućnost s drugima. Ona zna: samo zajedno s drugima smo Crkva. Da bismo se jačali u vjeri, potrebni su nam drugi: zajedništvo vjernika, kršćanska zajednica, Crkva. No o molitvi nije dovoljno tek govoriti, potrebno je MOLITI.

Često se može čuti stara i pomalo nejasna definicija kako je molitva odnos s Bogom. Nikako ova tvrdnja nije netočna, ali je treba oživjeti da ona bude uistinu ono što definicija izriče. Molitva je živi odnos s Bogom Ocem i Sinom i Duhom Svetim. Obraćamo se Ocu, po Sinu, ali sve u svjetlu i snazi Duha Svetoga koji nam daje snagu za svaku molitvu, kao i za obiteljsku koja je uvelike u krizi. Obiteljska molitva nije nešto naučeno što treba ponavljati kako bi pravila bila zadovoljena. Ona je dinamičan proces koji treba uvijek iznova učiti, vježbati, mijenjati i pročišćavati. Obitelj koja se iskreno trudi zajedno moliti, sigurno će u tome i uspjeti. Kad se postigne proživljavanje onoga što se moli u konkretnoj obiteljskoj zajednici, može se ustvrditi da je postignut određen uspjeh. Kroz proživljavanje molitve ulazi se u osobni odnos s Bogom koji onda kreira život molitelja i biva prisutan u njihovoj svakodnevnici.

Govoreći o molitvi, može se ustvrditi da je ona živi odnos sa Isusom Kristom. Želimo li upoznati nekoga, trebamo ga susresti, razgovarati s njim, vidjeti gdje stanuje, kako radi, što radi, što misli, u koju školu ide, tko su mu prijatelji, roditelji. Kada nekoga upoznamo sa svim tim detaljima, može se reći da je ostvaren ODNOS.

U molitvi nam Isus dolazi kao prijatelj koji nas želi susresti, a mi mu odgovaramo prihvaćajući ga. Molitva nije recitacija koju treba naučiti te svakodnevno ponavljati bez razumijevanja. Ona je predanje, uvijek iznova, Kristovoj volji, bez tajni, bez pretvaranja, bez nagodbi, ona je spontana i vodi ka usmjeravanju života prema Božjem planu.

Na pet kartica kateheta donosi pravila za molitvu. I njih rasporedi na prikladna mjesta u katehetskoj dvorani, te povede razgovor o njima.

Pravilo broj 1

Nemojte započinjati molitvu dok se niste za nju pripremili.

Pravilo broj 2

Kad molite, vodite računa i o tjelesnom držanju.

Pravilo broj 3

Izaberite najprikladniju sredinu i čekajte trenutak kad ćete biti najraspoloženi.

Pravilo broj 4

Obnavljajte svoju molitvu tj. radite na njezinoj kvaliteti.

Pravilo broj 5

Upravlajte svojom molitvom kao što pilot upravlja zrakoplovom, neprestano je preispitujte.

Rad u skupinama

Kateheta poziva polaznike da se podijele u skupine i podijeli im materijal za rad. Broj skupina i sudionika u njima ovisi o prilikama, pa će kateheta o tome voditi računa. Svaka skupina treba imati predstavnika i zapisničara. Svaki član skupine na papir piše svoju «izjavu o obiteljskoj molitvi», a na plenumu predstavnik vodi rad skupine, te se od pojedinačnih izjava sastavlja «izjava skupine o obiteljskoj molitvi». Predstavnici skupine po završetku rada predstavljaju uradak skupine. Na kraju rada, ovisno o broju skupina, dobit će se nekoliko izjava koje zajedno s pravilima koja su predstavljena na početku susreta mogu činiti statut molitve ministrantske skupine pojedine župe.

Sinteza

Nakon zajedničkog promišljanja o obiteljskoj molitvi, kateheta će pri kraju susreta pozvati polaznike na rješavanje **Radnog lista 19.** u kojem će kroz upitnik moći objektivno vrjednovati vlastitu molitvu koja je donekle odraz obiteljske molitve pojedinog djeteta. Rezultate upitnika vjeroučenici mogu pročitati svaki za sebe.

Aktualizacija

Kateheta poziva polaznike da, zajedno sa svojim roditeljima, napišu obiteljsku molitvu. Molitve se mogu pročitati na jednom od idućih katehetskih susreta.

Molitveni završetak

Gospodine,
daj da uočim ono što mi je činiti,
a da ne zaboravim ljubiti druge.
Daj da ljubim druge,
a da ne zaboravim ono što mi je činiti.

Učini da zapazim prave potrebe svojih bližnjih.

Tako je teško nešto željeti i za nečim ići,
a da to ne bude mjesto drugih;
da, Gospodine, tako je teško
svoje želje ne smatrati ujedno željama drugih;
razumjeti želje drugih
onda kad nisu jednake našima.

Gospodine, nauči me ljubiti moje bližnje
samo tako da svoju radost nalazim u tome,
da nešto učinim za njih,
i da oni znaju
da si ti, Gospodine, Ljubav.

Prema: Prier-Život 1981.

2. 4. OBITELJ – PROMICATELJICA LJUDSKIH VRIJEDNOSTI

Ciljevi

- Posvijestiti ulogu obitelji kao one koja doprinosi oblikovanju temeljnih vrijednosti
- Spoznati temeljne kršćanske vrijednosti koje je obitelj pozvana promicati i živjeti
- Njegovati stav osobnog zalaganja u širenju kršćanskih vrijednosti i poštivanja vrijednosnih sustava drugih ljudi
- Otvoriti se odjelotvorenju kršćanskog vrijednosnog sustava

Materijal za rad

- ✓ radni list 20.
- ✓ olovke ili kemijske olovke
- ✓ papiri za pisanje

Tijek susreta

Molitvom nepoznatog autora započinjemo susret i nastavljamo motivacijom koja se oslanja na molitvu. U individualnom radu vjeroučenici razmišljaju o vrijednostima vlastite obitelji važnima za život. Susret se nastavlja razradom teme, čitanjem i analizom biblijskog teksta te razgovorom o tekstu vođen idejom zapovijedi ljubavi. Kateheta zaključuje razgovor sintezom, te se kroz aktualizaciju vjeroučenici prisjećaju ranije spomenutih vrijednosti i otkrivaju neke nove. Kateheza završava molitvom vjeroučenika.

Molitveno – meditativni početak

Što bih danas bio da nije bilo moje obitelji?
Ne znam. Ne bih znao ni razgovarati s drugima,
ne bih nikome mogao reći da ga uistinu volim.
Obitelj me je naučila što to znači živjeti za druge,
na koji način pomoći onome koji je u potrebi.
Obitelj mi je rasvijetlila svijet, tako da ne hodam u mraku,
da znam odabrati što je dobro za mene i moje bližnje.

Od roditelja sam naučio što je to biti odgovoran,
brinuti za one najmanje i osamljene,
radovati se tuđem uspjehu, plakati sa žalosnima.
Naučio sam dijeliti svoje s braćom i sestrama
i obradovati se našim zajedničkim susretima.
Hvala ti, Bože, što si mi dao obitelj
koja me je naučila živjeti sretno.

Motivacija

O čemu govori molitva? Kakav je autor molitve – je li to dobra osoba? Što mislite kakva je ovo obitelj?

(zaključak) Bog nam daje život. Mnogi kažu da je čovjek, kad se rodi, najnezaštićenije stvorenje na zemlji. Zato nam Bog daje obitelj. Rođeni smo iz Božje ljubavi i ljubavi naših roditelja. Upravo i Bog i roditelji naši su najbliži savjetnici i odgojitelji koji nas uče kako treba živjeti. Oni nas odgajaju da živimo po vrijednostima.

Vjeroučenicima podijeliti **Radni list 20.** i pozvati ih da otkriju vrijednost koja je skrivena u labirintu.

Individualni rad

U radnom listu vjeroučenici su otkrili jednu vrijednost od iznimne važnosti (istinoljubivost). Kateheta nakon toga poziva vjeroučenike da u nekoliko minuta razmisle i napišu na papire nekoliko stvari koje su naučili u svojoj obitelji, a važne su za život. Nakon kraćeg vremena vjeroučenici će izložiti i pojasniti ono što su napisali.

Razrada teme

Pisac Robert Fulghum veli: "Sve što trebam znati o životu naučio sam još u vrtiću". I doista je tako, sve bitno što nosimo kroz cijeli život, naučili smo i usvojili u djetinjstvu. Možemo stoga preoblikovati misao pisca i reći: Sve što sam u životu naučio, naučio sam još u obitelji. Vrednote koje živimo, koje pokušavamo ostvarivati, usvajamo ponajprije u vlastitoj obitelji.

No, što su to vrijednosti ili vrednote?

Navesti ćemo nekoliko osnovnih značajki vrednota:

Vrednota se mora slobodno odabrati

Prava vrednota je vodič, norma, načelo po kojem osoba živi. Vrednota koju osoba slobodno odabire jest ona koju će ta osoba usvojiti, njegovati i dopustiti joj da oblikuje čitav njezin život.

Vrednota se izabire između drugih mogućnosti

Činjenica da mora postojati više mogućnosti u odabiru vrednota, proizlazi iz prve značajke, koja traži slobodu izbora. Ako nema alternative, nema ni slobode izbora.

Vrednotu treba odabrati nakon dobrog promišljanja o posljedicama

Vrednotu treba odabrati slobodno nakon pomnog proučavanja posljedice svake mogućnosti koja se pred nas stavlja. Stoga je potrebno poznavati posljedice. Tek nakon što postoji izbor ili mogućnosti koje su otvoreno ponuđene osobama i nakon što ih one u punini i svjesno prihvate, tek tada mogu donijeti svjesne i promišljene odluke.

Vrednotu treba očitovati

Potrebno je živjeti u skladu s vrednotom, očitovati je u svakodnevnom životu. Ona na neki način, utječe na ponašanje pojedine osobe.

Vrednota je stil života

Vrednota se živi iz dana u dan i postaje životni stil. Što je vrednota snažnija, više utječe na život. Vrednota tako postaje model života i očituje se u svim vidovima nečijeg života: u izboru prijatelja, u karijeri, u upotrebi vremena, u odnosu prema drugima, u donošenju odluka itd. Vrednota smjera da prožme čitav život i sve aspekte u životu pojedinca.

Vrednotu treba njegovati

Vrednotu osoba osjeća kao nešto pozitivno. Čovjek ju cijeni, njeguje, poštuje, raduje joj se i slavi je. Kao čin osobnog životnog rasta i potpunog razvitka vrednote, čovjek postupno postiže veće zadovoljstvo, ispunjenje i radosti zbog svog izbora i odabira vlastitog životnog puta.

Vrednota se javno svjedoči

Ova je značajka izravno povezana s prethodnom koja traži da vrednotu treba njegovati. Kad saznamo neku radosnu vijest, odmah je želimo podijeliti s drugima. Kad shvatimo da smo savjesno i slobodno odabrali neku vrednotu čije posljedice poznajemo i prihvaćamo, koja nas usrećuje, želimo je priopćiti i drugima. Ako je odabrana vrednota doista prava vrednota, spremni smo se čak i boriti za nju.

Vrednota promiče potpun čovjekov rast

Ako vrednotu očitujemo pred drugima kao pravu vrednotu. U skladu s nabrojenim značajkama, očito je da će vrednota pridonijeti i unaprijediti rast čovjekove osobnosti u skladu s ciljevima i idealima koje je on sam izabrao za sebe.

Sveti Pavao je u Poslanici Rimljanima govorio o kršćanskim vrijednostima kao darovima Duha Svetoga. Mi te vrijednosti i darove dobivamo i razvijamo prije svega u obitelji. To su:

služenje

poučavanje

tješjenje

darežljivost

milosrđe

ljubav

revnost

strpljivost

ustrajnost

gostoljubivost

Čitanje i analiza teksta

Kateheta interpretativno čita sljedeći odlomak iz evanđelja po Luki:

I gle, neki zakonoznanac usta i, da ga iskuša, upita: "Učitelju, što mi je činiti da život vječni baštini?" A on mu reče: "U Zakonu što piše? Kako čitaš?" Odgovori mu onaj: "Ljubi Gospodina Boga svojega iz svega srca svoga, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svim umom svojim; i svoga bližnjega kao sebe samoga!" Reče mu na to Isus: "Pravo si odgovorio. To čini i živjet ćeš." (Lk 10,25-28)

Razgovor o tekstu

Isus s jednim zakonoznancem govori o stvarima koje bi neki vjernik trebao ostvariti u svom životu. Što Isus potvrđuje da je najvažnije? Na koji način mi ostvarujemo ljubav prema Bogu, bližnjemu i samome sebi? U ljubavi se ne gleda toliko tko što misli, tko što vjeruje, tko što govori, nego što čini. Svatko tko čini dobro, tko živi pošteno i pomaže druge ispunjava zapovijed ljubavi. Nekada će to biti ljudi koji nisu vjernici, ali kršćanin i takve prihvaća kao brata ili sestru.

Sinteza

Obitelj je za čovjeka kao što je ribi voda. Bez obitelji ne bismo mogli naučiti živjeti, ne bismo se naučili ponašanju. Ako nemamo iskustvo obiteljske ljubavi, bilo prema roditeljima ili braći i sestrama, nikada nećemo moći nekoga do kraja voljeti. Doživljaje i iskustva iz obitelji nosimo u život, u svijet. Kakve smo vrijednosti dobili u obitelji, takve ćemo prenijeti dalje svojim prijateljima, svojim poznanicima, župljanima i vlastitoj obitelji. Zato, pažljivo

promatrajmo uvijek na kraju dana što smo dobroga u obitelji doživjeli i koje vrijednosti nosimo iz tog iskustva. To neka nam bude svakodnevni ispit savjesti.

Aktualizacija

Na **Radnom listu 20.** vjeroučenici trebaju pravilno složiti pomiješana slova i dobit će nekoliko ključnih vrijednosti koje se uče u obitelji i koje im mogu biti oslonac kroz cijeli život.

Molitveni završetak:

Gospodine,
moj je tata posve običan, poput mnogih drugih,
neupadljiv.

Znam

njegov smijeh i njegov gnjev,
njegovu velikodušnost, njegovu nestrpljivost,
njegove tjeskobe i nesigurnosti,
njegov ponos.

Moj tata!

Gospodine,

moja je mama poput drugih majki,
ali, ona je moja MAJKA!

Volim je i prihvaćam blagu, poniznu,
ponekad malo ljutu, najčešće nasmijanu i vedru,
volim je takvu kakva jest!

Moja mama!

Nas dvoje,

brat i ja!

Dvoje smo djece, Gospodine,
nedorasli, tvrdoglavi,
ponekad prkošljivi i neposlušni,
ponekad razmaženi i nepovjerljivi,
borimo se za samostalnost,
tražimo put u vlastiti život.

Mi smo OBITELJ!

Podari nam, Gospodine,
radost što imamo jedni druge,
daruj nam nadilaženje nesloge
i uspjeh u zajedničkom rastu i obogaćivanju!

Prema – Eleonore Beck/Gabriele Miller

2. 5. OBITELJ U ŽUPNOJ ZAJEDNICI

Ciljevi

- Ukazati na bitnu ulogu svake obitelji u župnoj zajednici
- Posvijestiti da je župa mjesto povlaštenog susreta mnogih i različitih obitelji
- Njeovati u obitelji duh otvorenosti za potrebe vlastite župne zajednice
- Upoznati mogućnosti konkretnog angažmana obitelji u pojedinoj župnoj zajednici

Materijal za rad

- ✓ radni listovi 21. i 22.
- ✓ olovke ili kemijske olovke
- ✓ crvena bojica ili flomaster

Tijek susreta

Nakon uvodne molitve, slijedi motivacija uz tekst iz Djela apostolskih i razmišljanje o prvoj kršćanskoj zajednici kroz izražavanje dojmova. Rad u paru pomaže učenicima da se bolje upoznaju sa tekstom o životu prve kršćanske zajednice. Produbljivanjem i razradom teme dolazimo do individualnog rada u kojem će vjeroučenici uz pomoć ilustracija i spomenutog biblijskog teksta otkrivati bitne oznake kršćanske obitelji i zajednice nekad i danas. Individualni rad i izlaganje radova kateheta zaključuje sintezom i u aktualizaciji potiče vjeroučenike da na primjeru priče o konkretnoj obitelji pronađu način angažmana vlastite obitelji u župnoj zajednici. Susret završava *molitvom krsnog poziva*.

Molitveno – meditativni početak

Ti si, Kriste, prisutan u našoj župi.

Toliko nas je koji ti se molimo,
koji zazivamo tvoje sveto ime.
A ti, svakoga dana, daješ nam
svoje Tijelo i Krv, hranu i piće za život.
Ti nam daješ snage da te slaveći
ponesemo u svoju svakodnevicu.
Okupi sve naše obitelji
u Crkvu, tvoju obitelj,
gdje se nitko od nas ne osjeća kao višak
i svatko nalazi svoju ulogu i mjesto.
Amen.

Motivacija

Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama. Strahopoštovanje obuzimaše svaku dušu: apostoli su činili mnoga čudesa i znamenja. Svi koji prigriše vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko. Sva bi imanja i dobra prodali porazdijelili svima kako bi tko trebao. Svaki bi dan jednodušno i postojano hrlili u Hram, u kućama bi lomili kruh te u radosti i prostodušnosti srca zajednički uzimali hranu hvaleći

Boga i uživajući naklonost svega naroda. Gospodin je pak danomice zajednici pridruživao spasenike. (Dj 2,42-47)

Izražavanje prvih dojmova

- O čemu govori ovaj tekst?
- Ima li u tekstu nešto što vam je nejasno?
- Kako su se međusobno odnosili prvi kršćani?
- Jesu li pravili razlike između sebe ili su svi bili jednaki?

Rad u paru

U biblijskom tekstu Dj 2, 42-47 na **Radnom listu 21.** koji smo slušali u motivaciji nalaze se riječi koje izvorno ne pripadaju ovom tekstu. Vjeroučenici neka ih podvuku crvenom bojom i dobit će originalan biblijski tekst o Prvoj kršćanskoj zajednici i o životu u njoj. Kad svi završe netko od vjeroučenika čita pravilan tekst, a ostali analiziraju svoje radove.

Razrada teme

Naša je obitelj početak života u zajednici svijeta. No, mi ne pripadamo samo jednoj obitelji. Kršteni smo u ime Isusa Krista. Zato se i zovemo kršćani. Svaki kršćanin živi u svojoj župnoj zajednici. Svaki član Crkve moj je brat ili sestra. Kao što se okupljamo u obitelji na objed, tako se u svojoj župnoj crkvi okupljamo na svetu misu gdje nas Isus hrani po pričesti.

Obitelj je osnovna stanica ljudskog društva, a time i Crkve. Čovjek ne može živjeti sam. Kako svaki čovjek pripada nekoj obitelji i tu ostvaruje sebe, svoj život, raste, razvija se, zrije i donosi plodove života, tako se na sličan način događa i naša pripadnost Crkvi.

Crkva kao zajednica vjernika, samu sebe najljepše prepoznaje u obitelji. Crkva je zajedništvo na sliku Trojedinoga Boga i Bog se kao trojstvo najljepše oslikao u ljudskoj obitelji. U obitelji se čovjeka ne cijeni prema tome koliko zaradi ili koliko je lijep ili pametan, već naprosto jer joj dotični pripada. Crkva kao zajedništvo vjernika s Bogom i međusobno, nema strukturu Božje države, ni vojske, ni škole, nego obitelji, gdje svi imaju mjesta, gdje svi imaju svoju ulogu, gdje svi brinu jedan za drugoga i dijele i dobro i zlo. U obitelji se služenje – diakonia kao oznaka Crkve, događa u punom smislu te riječi, jer se u obitelji iz ljubavi, bez računice, živi za drugoga.

Crkva poznaje različite oblike svoje prisutnosti u svijetu. Jedan od njih, konkretan, je župa. Župa unatoč različitim društveno-kulturnim promjenama ostaje mjesto vjerskoga odgoja i prenošenja kršćanske predaje. U toj i takvoj župi obitelj zauzima nezaobilazno mjesto, jer kao što je župa konkretna kršćanska zajednica, tako je obitelj najmanja, konkretna društvena zajednica osoba. Različite su perspektive obitelji u župnoj zajednici, ali različite su i mogućnosti i afiniteti pojedine obitelji. Međutim, bilo kako bilo, svaka obitelj je po krsnom svećenstvu ucijepljena u župnu, odnosno crkvenu zajednicu koja je odraz i slika Crkve koja je mistično tijelo Kristovo.

U našoj župnoj zajednici svatko ima svoje mjesto. Nikome nije zabranjen ulaz. Naprotiv, zajednica se uvijek raduje novim članovima. Na poseban način je dobro ako je u crkvi prisutna čitava obitelj. Ako smo kršćani, nedjeljna sveta misa za nas je poseban dan kada se susrećemo na poseban način s Gospodinom, zahvaljujemo mu za prethodni tjedan i molimo za

njegov blagoslov i prisutnost u sljedećem tjednu. Božja nas riječ nadahnjuje, a pričest jača da možemo živjeti kako to Bog od nas traži. Svatko od nas može pridonijeti boljem životu župe. Svatko ima drugačije talente. Netko možda lijepo crta pa može napraviti lijep plakat za akciju skupljanja pomoći onima koji su u teškoj životnoj situaciji. Netko zna svirati pa može uljepšati misno slavlje i susrete u župi.

Premda smo svi jednaki u Crkvi, ipak u njoj postoje različite službe. U životu naše župne zajednice susrećemo različite službe: **svećenik, teolog, kateheta, čitač, zborovođa, pjevač, svirač, ministrant, skupljač milostinje, zvonar, čuvar-pazitelj crkve, sakristan, ceremonijar, pričestitelj.**

Osim toga imamo i neke vjerničke krugove u koje se možemo uključiti: **ekonomsko i pastoralno vijeće, biblijski sat, karitativna skupina...**

Ponekad će u mojoj župi biti posebni dani ili akcije koje će tražiti veći angažman vjernika. Hoću li se i ja znati uključiti u to?

Individualni rad

KRŠĆANSKA OBITELJ NEKAD I DANAS Na slikama na **Radnom listu 21.** prikazani su bitni elementi života Prve kršćanske zajednice koji su prisutni i u obiteljima koje čine današnju Crkvu. Uz pomoć biblijskog teksta kojeg su vjeroučenici čitali i analizirali, trebaju na crte ispod ponuđenih šest slika napisati koje su tri bitne oznake kršćanske obitelji i zajednice nekad i danas!

Sinteza

Svatko tko nosi pojedinu službu ili je član neke skupine, član je i moje župe. Ti ljudi imaju i svoj obiteljski život, ali isto tako pronalaze vremena i načina da obogate i župnu zajednicu. Možda bih i ja u mojoj obitelji mogao potaknuti roditelje ili braću ili sestre da se aktivno uključe u život župe. Razgovarajmo u svojim obiteljima o tome.

Primjer: **mama** – čitač
 tata – pjevač
 brat – ministrant, misijska skupina
 sestra – pjevač, biblijska skupina
 ja – ministrant

Crkva je naš drugi dom, naša vjernička obitelj. Svatko od nas u njoj nalazi svoje mjesto i svatko je dobrodošao. U našoj župnoj zajednici svatko može pronaći službu ili skupinu u kojoj bi se aktivnije uključio u život župe. Kao što u obitelji svatko ima svoju ulogu, tako možemo i mi pronaći svoju ulogu kako bismo pridonijeli boljem životu Crkve.

Aktualizacija

Vjeroučenici su kroz ovaj susret upoznali ulogu obitelji u životu Crkve od prvih kršćanskih vremena do današnjih dana. Konkretna uloga i doprinos obitelji Crkvi očituje se u župnoj zajednici kao osnovnoj i vidljivoj stanici Crkve. U priči u **Radnom listu 22.** vjeroučenici se mogu susresti s primjerom konkretnog i zauzetog vjerničkog života jedne obitelji i odgovarajući na postavljena pitanja, pronaći način na koji i njihova obitelj može pridonijeti životu vlastite župne zajednice

Molitva za kraj - *Molitva krsnog poziva*

Trojedini Bože,
ti nas pozivaš na zajedništvo s tobom.
Povjeravamo ti svoj život,
put vjere i svetu baštinu
svoga naroda.

Obnavljaj u našem srcu
snagu krsnog saveza s tobom
i svjetlo istine da je čovjek slika Stvoritelja
a obitelj jezgra života – put Crkve i naroda.

Blagoslovi nas
da dnevnom molitvom
i nedjeljnim slavljem Euharistije
trajno hranimo svoj kršćanski poziv
i zauzeto ga ostvarujemo u svijetu,
suodgovorni u zajednici Crkve.

Što je krštenjem u nama započelo,
neka se ispuni na slavu tvoga imena,
sada i u vijeke vjekova.

Amen.

III. KATEHETSKA CJELINA MINISTRANT IZ ZAJEDNICE ZA ZAJEDNICU

Ciljevi katehetske cjeline

Shvatiti da Bog zove svakog čovjeka i daruje mu posebno poslanje

Otkriti povezanost Božjeg poziva i poslanja

Izgraditi stav prihvaćanja poziva i razvoja i ostvarenja vlastitog poslanja
Uočiti da se Božji poziv razvija u zajednici i da njegovo prihvaćanje uključuje
sudjelovanje u životu zajednice

3. 1. ZAR SI POZVAO MENE?

Ciljevi

- Ukazati na stvarnost poziva koji Bog upućuje svakom čovjeku
- Otkrivati poziv kao mogućnost vlastitog razvoja i ostvarenja
- Uočiti jedinstvenost i neponovljivost svakog Božjeg poziva
- Promisliti koje me kvalitete čine dostojnim poziva, a koji me nedostaci možda koče u njegovom prihvaćanju

Materijal za rad

- ✓ radni list 23.
- ✓ rekviziti od papira ili tkanine
- ✓ drvo
- ✓ olovke
- ✓ papiri
- ✓ drugi materijali

Tijek susreta

Susret započinje molitvom nakon koje slijedi motivacija s izražavanjem prvih dojmova na tekst kako bi vjeroučenicima prvotno o pozivu progovorilo Sveto pismo. U razradi teme kateheta upoznaje vjeroučenike s tematikom poziva i njegovim bitnim oznakama, te progovara o ministrantskom pozivu kao odgovoru na Božji poziv. Rad u paru potiče na promišljanje o biblijskom opisu poziva prvih učenika, dok sinteza naglašava važnost dosljednog života ministranata jer oni ne mogu biti prilagodljivi. Aktualizacija stavlja vjeroučenike u odnos s Prvim koji je pozvan, a to je Šimun Petar. Pri koncu kateheze nalazi se praktičan prijedlog koji može poslužiti kreativcima u različitim zgodama kroz liturgijsku godinu. Susret završava molitvom.

Molitva

Gospodine,
pozvao si, među mnogima, i mene,
da, mnoge si nas pozvao,
iz sela i gradova
na put k tebi.
Iz dolina i planina
na put k tebi.
Zajedno s ispaćenom braćom
pozvao si i mene.
S nasmiješenom djecom
želiš i mene za svog poslanika,
za graditelja mira i glasnika pravde,
svjedoka tvoje ljubavi...
Kao član tvoje Crkve koračam tvojim putem,

kad blagujem, u zajedništvu s braćom i sestrama,
isti kruh,
na tvom sam putu.
Kad nemoćnima pomažem,
svjedočim njima tvoju veliku ljubav,
kad za progonjene molim
tvoju volju vršim.
Pozvao si me, Gospodine,
da u svom svakodnevnom životu
ostvarujem bolji i pravedniji svijet,
prati me na tom putu svojom milošću
i učini me oruđem u svojim rukama.

Motivacija

Voditelj čita tekst iz Evanđelja (Mk 4, 18-22)

«Prolazeći uz Galilejsko more, ugleda dva brata, Šimuna zvanog Petar i brata mu Andriju, gdje bacaju mrežu u more; bijahu ribari. I kaže im: »Hajdete za mnom, učinit ću vas ribarima ljudi!» oni brzo ostave mreže i pođu za njim.

Pošavši odande, ugleda druga dva brata, Jakova Zebedejeva i brata mu Ivana: u lađi su sa Zebedejem, ocem svojim, krpali mreže. Pozva i njih. Oni brzo ostave lađu i oca te pođu za njim.» (Mt 4, 18-22)

Izražavanje prvih dojmova

1. Koja su tvoja zapažanja, razmišljanja, pitanja o tekstu koji smo upravo pročitali?
2. Što za tebe znači rečenica:»Hajdete za mnom, učinit ću vas ribarima ljudi!»?
3. Isus poziva svoje prve učenike na možda pomalo čudan način. Kako se, prema tvom mišljenju osjećaju ti ljudi koji ne znaju što ih očekuje?

Razrada teme

Tema ove kateheze glasi: *Zar si pozvao mene?* Sigurno ste već čuli riječ POZIV čitajući Sveto pismo. Novi zavjet govori o pozivu Isusovih učenika, vjerujem da ste čuli izvještaje u kojima Isus poziva svoje učenike. I u Starom zavjetu postoji mnoštvo mjesta koja nam govore o Božjem pozivu. Bog zove ljude za različite službe, jedne za kraljeve npr. Davida, druge za proroke npr. Jeremija, druge ljude za nešto drugo. Taj poziv ne prestaje ni danas. I danas Bog poziva, i to ne samo neke ljude, nego sve ljude, ali ne sve u istu službu. Danas ćemo pokušati odgovoriti na pitanje koji bi bio naš poziv i služba, te što je potrebno kako bi uzvratili tom Božjem pozivu i povjerenju koje nam Bog pokazuje.

U tom kontekstu valja naglasiti kako postoji određena razlika između pojmova «zvanje» i «poziv». Zvanje bi se moglo shvatiti kao određena djelatnost koja mi omogućava fizičko održavanje i zadovoljava osnovne ljudske potrebe. Poziv je način života u kojem mogu sebe

najbolje davati za drugoga, stil života u kojem ću najbolje ostvarivati sebe samoga (majčinstvo, supružništvo, celibat, svećeništvo). Valja spomenuti i pojam životno (univerzalno, sveopće) poslanje ili poziv.

Niti jedan čovjek nije došao na ovaj svijet slučajno. Došao je jer ga je Bog pozvao u život, s nekom namjerom, s nekim ciljem, zadatkom. Taj poziv traje čitav život. Svaki bi čovjek u svom životu trebao sve više otkrivati taj svoj zadatak, svoje poslanje. Na Božji poziv kao osoba odgovaram cjelokupnim životom koji obuhvaća i moje zanimanje i moj osobni poziv. Prije svega naš je zadatak biti čovjek!

Zajednički smo izvodeći scenski događaj poziva prva četiri učenika vidjeli kako se nastavlja Božja inicijativa pozivanja. Bog poziva u Starom zavjetu. Često se ljudi koji su pozvani ne žele odazvati i zato traže izgovore. Ovdje je sam Isus Krist taj koji poziva. Apostoli spremno ostavljaju sve i idu za Kristom. Pokušajmo vidjeti u svojim životima gdje se to možemo angažirati u zajednici i odazvati se pozivu.

Možda je ministrantska služba upravo mjesto angažiranja i odgovora na Božji poziv. Nije li to mjesto vlastitog ostvarenja "u" zajednici i "za" zajednicu.

Ministrant je službenik oltara. Sama riječ *ministrare* na latinskom znači služiti. Oni služe u zajednici i za zajednicu. Ministranti pripomažu da bogoslužje bude ljepše. Oni služe svećeniku, a samim time i Bogu. Prihvaćajući službu ministranta postajemo slični Kristu koji iako je Bog nije želio pokazivati svoju moć i vlast poput ljudskih vladara, već je služenjem postao uzor prave i istinske ljubavi. Krist je put ostvarenja pravoga istinskoga života. To znači ne biti okrenut samo sebi nego, biti u službi za druge i to iz nesebične ljubavi. Ministrantska je služba jedan od putova toga služenja.

Rad u paru

Vjeroučenici dobivaju **Radni list 23.** na kojemu se nalazi tekst iz motivacije, ali nedostaju mu neke riječi. One su pomiješane ispod teksta i vjeroučenici ih trebaju upisati na pripadajuća mjesta u tekstu pravilnim redom. Nakon što budu gotovi netko od vjeroučenika pročita potpuni tekst, a svi ostali kontroliraju svoje radne listove.

Sinteza

Znate li što je to kameleon? Životinja koja mijenja boju kože i prilagođava se okolini. Vidjeli smo ulogu ministranata u zajednici. To je služenje prije svega. Nastojmo ne biti kameleoni po ponašanju. To znači, zaboraviti sve kako se ponašamo u Crkvi obavljajući službu ministranata pred oltarom. Biti pravi ministrant znači ministrirati (služiti) Bogu i ljudima svuda.

Nakon današnjeg razgovora i promišljanja o službama, pozivu, i ministrantskoj službi kao jednoj od službi vlastitog ostvarenja možda ćemo više cijeniti svoju ulogu u zajednici. Biti blizu oltara posebna je čast i milost koja je u povijesti bila davana odraslim ljudima i drugim službama.

Aktualizacija

Vjeroučenici rade drugi dio **Radnog lista 23.** u kojemu pišu pismo Šimunu Petru. U pismu mogu izraziti svoj pozdrav, mogu se predstaviti, reći o čemu razmišljaju, što žele, pitati Petra kako je to bilo u njegovo vrijeme.... Na koncu oni koji to budu željeli mogu svoje pismo i pročitati pred skupinom.

Praktični prijedlog

Kateheta neka ovu katehezu prilagodi duhu liturgijske godine. Može se slobodno upriличiti uoči Misijske nedjelje ili uoči Četvrte vazmene nedjelje (nedjelje Dobrog pastira) – dana kada na osobit način molimo za duhovna zvanja.

Kateheta može s polaznicima izrađivati čamac, mreže, prigodne plakate, upriличiti prigodni recital, urediti crkveni prostor u duhu poziva.

Molitveni završetak

Riječi tvoga poziva, Gospodine,
odjekuje obalama Genezareta.
Ne dolaziš ljudima u snu, u
viđenju,
niti u trenucima bezbrižnoga
odmora.
Zoveš ih u sredini dana njihovih,
u njihovoj predanosti poslu i
brigama,
o podne.
Zoveš ih da ostave i oca i mreže,
i brige i dom, i krenu za tobom
predani Kraljevstvu tvom.
Oslobodi nas, Gospodine,
sigurnosti
koju gradimo utaboreni u svoja
zanimanja
uzdajući se u moć ljudi i moć
svijeta,
u svoj ugled i u ono što
postigosmo.
Slobodni od svega,
i od ugleda i od uspjeha,
želimo živjeti s tobom
u radosti što ti nas pozva.

3. 2. ODAZVATI SE POZIVU

Ciljevi

- Posvijestiti povezanost Božjeg poziva i čovjekovog odaziva
- Ukazati da je čovjekov odgovor na Božji poziv uvijek čin slobode
- Izgrađivati stav spremnosti odazvati se Božjem pozivu iz ljubavi
- Shvatiti da odgovoriti na Božji poziv znači ujedno prihvatiti odgovornost

Materijal za rad

- ✓ radni list 24.
- ✓ olovke ili kemijske olovke
- ✓ CD s meditativnom glazbom

Tijek susreta

Molitvenim početkom uz meditativnu glazbu i motivacijskim dijelom kateheta vjeroučenike uvodi u susret. Kroz izražavanje prvih dojmova i razradu teme upoznaje ih sa bogatstvom i dinamikom poziva koji u sebi nije jednostavna stvarnost, nego je ona uvijek izložena riziku, propitivanju, nesigurnosti, otkrivanju i neizvjesnosti. Riječ Božja zajednici poziva vjeroučenike, zajedno sa Samuelom i gledajući njega kao uzor, odgovoriti na Božji poziv, spremno i bez oklijevanja. Individualni rad kao i rad u paru pomaže im upoznati biblijski tekst o Samuelovu pozivu. Sinteza s aktualizacijom naglašava neizvjesnost poziva i privodi kraju susret koji završava molitvom.

Molitveno – meditativni početak

Kriste,
onoga jutra
-a bilo je proljeće-
rekao si:
Dođi!

Bilo je proljeće u punom cvatu.
Rekao si:
Dođi!

I nastavio:
Slijedi me!
Riječ Tvoja pade u moje srce.
Ono klikne:
Evo me!

JA SAM PUT!
Bješe Tvoj odgovor
na moje pitanje:
Kamo?

Pođoh onoga jutra
-a bilo je proljeće u punom cvatu-
pođoh za Tobom, Kriste!
Pođoh
jer si me Ti zvao!

Ana Zorka Kojaković

Motivacija

Za koga

Jedna židovska priča pripovijeda o mudrom i bogobožnom rabinu, koji je jedne večeri, nakon dana provedenog među knjigama s drevnim proročanstvima, odlučio prošetati na svježem zraku.

Dok je polako hodao osamljenim putom, susretne čuvara koji je dugim i odlučnim koracima kročio gore – dolje ispred ulaza u gospodarsko dobro nekog veleposjednika.

»Za koga koračaš?« upita rabin znatiželjno.

Čuvar mu reče ime svoga gospodara, pa uzvrat: »A ti, za koga ti koračaš?«

To se pitanje, završava priča, duboko urezalo u rabinovu dušu.

Bruno Ferrero

Izražavanje prvih dojmova

- Što je zanimljivo u koračanju ove dvojice ljudi?
- Zašto čuvar stražari?
- Što bi ti kao vjernik/ica odgovorio/la čuvaru na rabinovu mjestu?

Razrada teme

Prvi poziv koji je Bog uputio čovjeku jest poziv na život. Potom se u životu čovjeku nude različiti pozivi od kojih on izabire onaj u kojem smatra da se ostvaruje i pronalazi. Bitna oznaka spremnosti za vršenje nekog poziva jest ljubav prema njemu kao i odgovornost u vršenju zadaća povezanih s određenim pozivom. Svaki je poziv vrijedan i ima svoj smisao u nekoj zajednici. Međutim, kao vjernici pozvani smo gledati dalje od onoga što inače smatramo pod pojmom poziv kao npr. novac, radni staž...sigurno je da su to bitne stvari u životu i da se bez njih ne može normalno živjeti. Ipak, vjernik u svom pozivu, kakav god on bio računa s Bogom i s njegovom voljom. Poziv ili zvanje je uzimanje u obzir Božji nacrt, Božji plan. Bog čovjeka poziva, ali daje mu pritom slobodu i računa na čovjekovu odgovornost. Izbor životnog poziva je za svakog čovjeka privlačan, neporeciv i presudan moment u životu. Ne treba misliti da će životni poziv udovoljavati nagonским ili lakoumnim težnjama. Često se u životu događa ono što nam se baš ne sviđa, nije nam po volji, opiremo se. Konačno, nismo svjesni da između Božjeg plana i našeg otpora mora prevladati ono što On od nas traži i želi. Radost dolazi tek nakon istinskog prihvaćanja.

Potreban je još jedan element, a to je poznavanje sebe samoga, prihvaćanje svoje osobne povijesti u obitelji, školi, Crkvi.... otkrivanje smisla različitih događaja i značajnih osoba koje su utjecale i još utječu na naš životni poziv. Nužna je i objektivna prosudba darova i ideala

koje posjedujemo, te na koncu prihvaćanje sobnog poziva sa svim njegovim prednostima i nedostacima ukoliko se to može tako promatrati.

Često se kod nekih kršćana dogodi jedna negativnost i nerealna situacija. Naime, neki očekuju neku objavu, očitu intuiciju ili pak siguran zaključak glede željenog poziva. Međutim, za kvalitetan izbor dovoljna je moralna sigurnost jer činjeničnu sigurnost koja će trajati kroz cijeli život zdravo izgrađena osoba neće očekivati.

Zvanje je u biti vrhunski čin čovjekove slobode s kojim on ide u susret prema budućnosti u poslušnosti Božjoj volji i sa stavom odgovornosti prema sebi i bližnjemu. Samo slobodnim i radosnim prihvaćanjem životnog poziva čovjek je spreman za plodonosan i napredan rad i suradnju s Bogom u njegovu stvaralačku djelu.

Riječ Božja zajednici

Mladi je Samuel služio Jahvi pod nadzorom Elijevim; u ono vrijeme Jahve je izrijetka govorio ljudima, a viđenja nisu bila česta. No jednoga je dana Eli ležao u svojoj sobi – oči su njegove počele slabiti, te više nije mogao vidjeti – svijećnjak Božji još ne bijaše ugašen, i Samuel je spavao u svetišću Jahvinu, ondje gdje je bio Kovčeg Božji. I Jahve zovnu: »Samuele! Samuele!« A on odgovori: »Evo me!« I otrča k Eliju i reče: »Evo me! Ti si me zvao!« A Eli reče: »Ja te nisam zvao. Vрати se i spavaj!« I on ode i leže. I Jahve opet zovnu: »Samuele! Samuele!« Samuel usta, ode k Eliju i reče: »Evo me! Ti si me zvao!« A Eli odgovori: »Ja te nisam zvao, sine! Vрати se i spavaj!« Samuel još nije poznavao Jahve, i još mu nikada ne bijaše objavljena riječ Jahvina. I Jahve zovnu Samuela po treći put. On usta, ode k Eliju i reče: »Evo me! Ti si me zvao!« Sada Eli razumije da je Jahve zvao dječaka. Zato reče Samuelu: »Idi i leži; a ako te zovne, ti reci: Govori, sluga tvoj sluša.« I Samuel ode i leže na svoje mjesto. I dođe Jahve i stade, i zovnu kao prije: »Samuele! Samuele!« A Samuel odgovori: »Govori, sluga tvoj sluša.« (1Sam 3, 1-10).

Individualni rad

Vjeroučenici će nakon pročitaneog teksta 1Sam 3, 1-10 samostalno riješiti prvi dio **Radnog lista 24.** o Samuelovom pozivu i na taj način se upoznati s biblijskim opisom poziva. Kad svi budu dovršili rad kateheta će im još jednom pročitati tekst, nakon toga oni će provjeriti svoja rješenja. Ukoliko netko i nakon drugog čitanja neuspješno riješi zadatak, kateheta kroz kratak razgovor pripomaže radu.

Rad u paru

Nakon individualnog rada vjeroučenici u paru rješavaju drugi dio istog radnog lista i na taj način dobivaju cjelovitiju sliku o Samuelu i njegovu pozivu. Rezultate pojedinačno iznosi jedna osoba iz para. Ukoliko je potrebno kateheta može svojom sugestijom pomoći vjeroučenicima koji su sporiji ili im je teže odgonetnuti rezultate.

Sinteza s aktualizacijom

Traženje i oslušivanje poziva, ne ograničava se na životno određujuće izbore, ono se nastavlja čitav život i unutar svakog poziva, upravo u tome i jest vidljiva čovjekova dinamičnost koja ga uvijek iznova tjera prema naprijed.

Zaključit ćemo ovo promišljanje o pozivu riječima blagopokojnog pape Ivana Pavla II.: »Stanite, dragi prijatelji, u molitvi pred Gospodina da ga poslušate: može biti da on od vas zatraži što god više od običnoga obiteljskog života, od zvanja, od službe u društvu. Ne mislite da ste već razjasnili svoju budućnost ako se još niste stavili, s nutarnjom raspoloživošću, pred Gospodina da ga pitate kamo vas želi i kako vas želi.« (Ivan Pavao II).

Životni poziv je tajna koju objektivno sagledati može čovjek tek onda kad se njegovom profesionalnom životu bliži kraj. Međutim, shvatiti poziv u njegovoj biti u potpunosti čovjek nikad neće moći jer on u sebi ostaje tajna.

Molitveni završetak

Gospodine, zar uistinu smatraš da su moje ruke
dostojne da bi njima držao srp
U žetvi na koju me pozivaš?
Zašto si baš uzeo mene,
pored tolikih žeteoca koji čekaju da ih netko unajmi?

Zar uistinu misliš da sam ja
spreman
ubirati klasje koje si Ti posijao na
njivi života?
A toga si dana uputio samo
pogled,
i ja sam uzeo ono malo što imah
uza se;
i krenuo sam za Tobom.
Učini me, Gospodine, dostojnim
raditi na njivi koju si mi Ti
namijenio!

Dodatak

Kateheza se sastoji iz više dijelova. Animator će je izvoditi ovisno o prosudbi situacije skupine. Vremenska realizacija ovisit će o istom.

3. 3. EVO ME, MENE POŠALJI

Ciljevi

- Uočiti da svaki poziv sa sobom nosi i poslanje
- Otkrivati mogućnosti autentičnog življenja vlastitog poslanja
- Izgrađivati svijest odgovornosti za oblikovanje i ostvarenje vlastitog poslanja
- Shvatiti da svako poslanje ima svoje posebnosti i zahtijeva poneka odricanja i žrtve

Materijal za rad

- ✓ radni listovi 25., 26., 27. i 28.
- ✓ uže za sušenje rublja i kvačice
- ✓ papiri A4 formata u različitim bojama

Tijek susreta

Jedan od vjeroučenika započinje susret molitvom o pozivu. Kateheta nastavlja uvodom i motivacijom u kojoj se vjeroučenici kroz ispunjavanje križaljke upoznaju s geslom susreta. Kad otkriju geslo susreta vjeroučenici mogu iznijeti svoje dojmove i razmišljanja nakone čega ih kateheta dijeli u skupine i daje im upute za nastavak rada. U sintezi s aktualizacijom vjeroučenici iznose zaključke iz rada u skupinama i bilježe ih na zajednički plakat, a kateheta ih usmjerava, pojašnjava i nadopunja. Susret završava molitvom o pozivu i izabranju.

Molitva

Tražio si nas, pogledao i pozvao onakve kakvi jesmo.
Dao si nam priliku da se s tvojom pomoći mijenjamo i ne ostajemo isti.
Često smo tako slabi, a ti nam vjeruješ – mnogo više nego mi tebi.
Kad se bojimo, ti nas hrabriš, vodiš nas, stavljajući svoju prijateljsku ruku na naše rame.
Pružio si nam nadu vječnosti da u vjeri prihvatimo Tvoju ljubav.
Unatoč našim slabostima ti nas prihvaćaš i govoriš nam: “Pođite po svem svijetu propovijedajte Evanđelje!”
Pomozi nam, Gospodine, da tvoj poziv uvijek otvorena srca prihvaćamo i da radosno kročimo u avanturu poslanja koju si za nas namijenio.

Uvod s motivacijom

Prizori poziva spadaju u najdojmljivije stranice Svetog pisma. Svaki poziv je ujedno blisko povezan i s poslanjem. Bog poziva zato da pošalje. Poziv započinje Božjim izabranjem. Cilj mu je ispunjenje Božje volje. Božji poziv je osoban zov i upućen je najdubljem savjesti pojedinca. On uključuje promjenu života i od pozvanoga čini drugog čovjeka. Kristov poziv

upućen učenicima ima za cilj angažman u ostvarivanju kraljevstva Božjega. Učenici su morali prijeći zahtjevan put osobne preobrazbe od Isusovog poziva “Pođi za mnom” (Mk 2, 14) do mandata uskrslog Krista “Pođite po svem svijetu...” (Mk 16, 15). Pred stvarnošću Božjeg poziva i poslanja čovjek treba zauzeti odgovoran stav i ustrajati u njegovom ostvarenju. Kateheta podijeli vjeroučenicima **Radne listove 25., 26., 27. i 28.** i pozove ih da riješe ponuđenu križaljku kako bi otkrili geslo i glavnu poruku susreta. Ukoliko polaznici točno riješe križaljku, zatamnjeni stupac, čitan odozgo, dat će rješenje koje glasi: **ŽIVI SVOJE POSLANJE.**

Izražavanje prvih dojmova

- Što ti govori geslo susreta?
- Jesi li već otkrio svoje poslanje?
- U čemu se ono sastoji?

Tekstovi za razradu teme

Mt 16, 24-26

Tada Isus reče svojim učenicima: "Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom. Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga. Ta što će koristiti čovjeku ako sav svijet stekne, a životu svojemu naudi? Ili što će čovjek dati u zamjenu za život svoj?"

Iv 15, 16-17

Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas i postavih vas da idete i rod donosite i rod vaš da ostane te vam Otac dadne što ga god zaištete u moje ime. Ovo vam zapovijedam: da ljubite jedni druge."

Ecclesia in Europa, 33.

Služiti Evanđelju nade putem ljubavi koja je evangelizira zadaća je i odgovornost svijetu. Doista, koju god karizmu ili službu netko imao, ljubav je glavni put označen svima, kojim svi mogu ići: cijela je crkvena zajednica pozvana da kroči tim putem, slijedeći stope svog Učitelja.

Ecclesia in Europa, 41.

Prinos vjernika laika crkvenom životu od iznimne je važnosti: oni imaju nezamjenjivu ulogu u naviještanju i služenju Evanđelja nade, jer “po njima je Kristova Crkva prisutna u najrazličitijim područjima svijeta, kao znak i vrelo nade i ljubavi”. Punim dioništvom u poslanju Crkve u svijetu, oni su pozvani svjedočiti kako je kršćanska vjera jedini potpuni odgovor na pitanja što ih život stavlja pred svakog pojedinca i svako društvo, i u svijet mogu ucjepljivati vrednote Kraljevstva Božjega, obećanja i jamstva nade koja ne iznevjeruje.

Rad u skupinama

Polaznike je potrebno podijeliti u nekoliko skupina (barem u 4 skupine). Svaka skupina dobiva listove papira u određenoj boji i flomastere te Radni list na kojem se nalazi jedan od tekstova i pripadajuća pitanja. Jedan član skupine čita tekst, a ostali slušaju. Nakon toga polaznici u razgovoru o pročitanoj tekstu zajednički donose odgovore na ponuđena pitanja ili trebaju

izdvojiti ključne i asocijativne riječi ili misli iz teksta, prokomentirati ih i napisati ih na papire skupine. U određenom i za to prikladnom dijelu učionice ili dvorane kateheta treba postaviti uže za rublje na koje će skupine kvačicama pričvrstiti svoje radove. Uže treba biti dovoljno dugačko da na njega mogu stati svi radovi. Svaka skupina treba ostalim vjeroučenicima predstaviti rezultate svoga rada.

Pitanja za rad u skupinama

1. Što znači ići za Isusom? Na što nas to on poziva? Kako shvaćate evanđeoski izraz “odreći se samoga sebe”? Na koje načine čovjek može “izgubiti” život radi Krista? Na koje načine možemo nauditi vlastitom životu?
2. Zašto Bog izabire ljude? Kakvo je to izabranje? Ovisi li ono o zaslugama pojedinca? Kako čovjek treba odgovoriti na Božji poziv? Zašto evanđeoski tekst povezuje poziv i ljubav prema drugima? Pred koje nas poslanje Bog postavlja?
3. Na koji način možemo služiti Evanđelju nade? Kako tumačite izraz “Evanđelje nade”? Koji je put kojim kršćani trebaju ići? Na koji način u svakodnevnom životu možemo slijediti Isusa na putu ljubavi? Kako možemo nazvati poslanje kršćana?
4. Koje su karakteristike mog osobnog poziva? Koje je moje poslanje? Gdje moje poslanje dolazi do izražaja? Na koji način svjedočim o kršćanskoj vjeri kao jedinom pravom odgovoru na pitanja o životu? Koje su vrednote Kraljevstva Božjega? Kako ih ja ostvarujem?

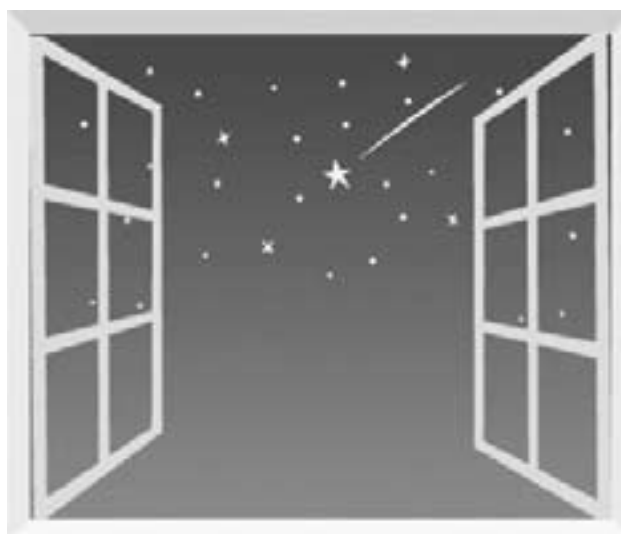
Sinteza s aktualizacijom

Vjeroučenici iznose rezultata rada u skupinama pred čitavom skupinom. Kroz odgovore na pitanja i zaključke o pozivu i poslanju vjeroučenici su pozvani napraviti zajedničke prijedloge i savjete o tome kako živjeti vlastito kršćanski poziv i poslanje u Crkvi i društvu. Prijedloge i savjete mogu zapisati na veći papir i postaviti ga na vidno mjesto u prostoriji kao trajni podsjetnik.

Molitva

Kad sam umoran od puta k zvijezdama,
da ljudima u noći donesem malo svjetla,
sjednem u tišini i nalazim tebe, moj Bože!
Tada osluškujem izvor i čujem tebe.
Posve duboku u meni samom
i u svemu oko mene
osjećam veliku tajnu.

Bože, moj Bože,
vjerujem u tebe.
Kao što slijepac vjeruje u sunce,
ne jer ga vidi, nego jer ga osjeća.

Bože, rekao si mi jednu riječ
koja mi sve objašnjava,
utjeha koja ne umire i nikad me ne napušta –
jedna riječ izrečena duboko u srce:
“Niste vi izabrali mene, nego ja izabrah vas.”

Ja sam samo mali komadić stakla,
koji put prašan od svakidašnjice,
zaprljan burama života
ali neka kroz njega tvoja ljubav svijetli ljudima.
Phil Bosmans

3. 4. RASPIRUJ MILOSNI DAR KOJI JE U TEBI

Ciljevi

- Otkrivati potrebu svakodnevnog ponovnog izabiranja i prihvaćanja poziva
- Razvijati vlastiti poziv i poslanje kroz molitvu i oslušivanje Božje riječi
- Njegovati vlastite talente i sposobnosti i ugrađivati ih u vlastito poslanje
- Izgraditi stav pozornosti i osjetljivosti na Božje vodstvo i odgajanje u vlastitom životu

Materijal za rad

- ✓ radni listovi 29. i 30.
- ✓ kadionica i tamjan
- ✓ šibice
- ✓ svijeća
- ✓ čaša
- ✓ veći papir sa nacrtanim plamenom ili prazni papir na koji će vjeroučenici nacrtati plamen
- ✓ manji komadići papira
- ✓ olovke
- ✓ papirići za pisanje molitve
- ✓ grafoskop sa pripremljenom molitvom ili umnožena molitva za sve sudionike

Tijek susreta

Susret započinje molitvom i praktičnom motivacijom u kojoj će na jedan zanimljiv način vjeroučenici biti uvedeni u temu. Razrada teme produbljuje temu, a rad u paru na praktičan način upoznaje vjeroučenike s različitim darovima i njihovoj ulozi. Riječ Božja zajednici progovara o potrebi raspirivanja, odnosno, nadogradnje i umnažanja primljenih darova za dobro zajednice što se produbljuje kroz poticaje za razgovor. Sinteza s aktualizacijom poziva vjeroučenike na propitivanje o vlastitim talentima i privodi kraju susret koji završava molitvom.

Molitveni početak

Gospodine Isuse Kriste,
postao si čovjekom,
ne kako bi ti služili, nego zato što si sam htio služiti.

U tvojoj Crkvi svaki talent koji si nam darovao
može biti koristan.

Ako me zoveš, neću se izvlačiti.

Daj mi odvažnost da se odazovem.

Udijeli mi svoga Duha
kod malih i velikih odluka.

Ako nešto nisam dobro shvatio,
pomozi mi naći pravu riječ i ustrajati.

I druge ću hrabriti
da preuzmu zadaću u tvojoj zajednici,
da ti – u nama ljudima –
možeš služiti potrebnima.
Oduševi me za to.
Neka moj dragovoljni doprinos
bude tvoja radosna poruka.
Gospodine,
ne želim čekati da mi drugi služe,
nego, s darovima koje si mi darovao.
ja želim služiti drugima.

Motivacija

Polaznici se okupe oko jednoga stola. Nakon toga voditelj pali ugljen u kadionici i stavlja na njega tamjan. Promatra se kako tamjan gori kada kadionica miruje, a kako kada se njiše. Zatim ministranti pušu prema tamjanu i gledaju reakciju. Nakon toga uzima se svijeća koja se zapali, a na nju se stavi čaša. Vjeroučenici promatraju reakciju, odnosno što se događa sa plamenom.

Voditelj postavlja pitanja ministrantima:

- Što se događa sa tamjanom kada ga upalimo? Kako gori kada miruje i kada se u njega ne puše?
- Što vidimo kada se puše u tamjan?
- Što je svijeći potrebno kako bi plamen bio «živ», tj. kako se svijeća ne bi ugasila?

U odgovorima doći do zaključaka kako je za plamen potrebno raspirivanje tj. potreban je kisik. Slikovito rečeno, potrebno je «udahnuti život» plamenu.

Nakon toga najavljujem čitanje teksta.

Razrada teme

U ovoj katehezi govoriti ćemo o pozivu kao kategoriji neprestanog izabiranja, stalnog rasta i poleta. Prije svega riječ je o mladenačkom žaru i spremnosti svakodnevnog i trajnog prihvaćanja svoje zadaće u promicanju i ostvarivanju boljeg svijeta razvijajući svoj talent ili talente. Da bi to ostvarili neophodna je molitva i čitanje Božje riječi koja nam daje snagu, hrabrost, utjehu i usmjerenje kako bi i u trenucima malaksalosti i malodušja uspjeli usmjeriti svoj život trajnim i neprolaznim vrijednostima. Iz tekstova smo vidjeli kako je od prvih početaka Crkve bilo određenih zaborava vlastite zadaće i angažiranja za dobro zajednice. Sv. Pavao podsjeća na ustrajan rad unatoč životnim problemima. Život nosi i lijepe i teške trenutke. Svatko ima neku zadaću, nekakav poziv koji treba ostvariti. Danas smo si pokušali posvijestiti gdje i kako možemo raspirivati naš milosni dar. Pokušajmo napisati nekoliko riječi u obliku molitve, koja bi odražavala našu zahvalnost za dobiveni dar od Boga, i našu spremnost da se prepustimo Božjem vodstvu, onda kada za to osjetimo potrebu. Ukoliko netko želi može nakon nekoliko minuta pisanja molitve pročitati na glas ono što je zapisao. Pokušajmo kucati na Gospodinova vrata. Započnimo dan s pouzdanjem u Božju pomoć kako

bi ostvarili svoj poziv na dobro drugih. Zvanje nije statička stvarnost: Bog pozove, ja se odazovem i time smo sve riješili. Zvanje je stalno Božje pozivanje i stalno čovjekovo odgovaranje. Svijest i jasnoća mog poziva razvija se stalnim aktivnim djelovanjem, angažiranjem. Zvanje ima najrazličitija imena, najrazličitije oblike i načine ostvarivanja, ali ono po čemu se svako zvanje ostvaruje, uvijek je isto: izlaženje iz sebe, umiranje sebi. Tako čovjek prihvaća druge kao cilj svojih misli, riječi, djela, žrtava, umiranja. Kad se čovjek posve razda u svom zvanju, doživljava vrijednost i ljepotu života.

Rad u paru

Vjeroučenicima kateheta podijeli **Radni list 29**, koji se sastoji iz dva dijela. U prvom dijelu se nalaze fotografije pored kojih su strelice u koje treba upisati koja slika predstavlja koji dar. Drugi dio radnog lista vjeroučenici rade tako što će napisati za što, prema njihovom mišljenju, služi koji dar. Vjeroučenici ga rade u paru.

Susret s tekстом

«Poradi toga podsjećam te: raspiruj milosni dar Božji koji je u tebi po polaganju mojih ruku. Jer nije nam Bog dao duha bojažljivosti, nego snage, ljubavi i razbora. Nego zlopati se zajedno sa mnom za evanđelje, po snazi Boga koji nas je spasio i pozvao pozivom svetim – ne po našim djelima, nego po svojem naumu i milosti koja nam je dana u Kristu Isusu prije vremena vjekovječnih, a očitovana je sada pojavkom Spasitelja našega Krista Isusa, koji obeskrjepi smrt i učini da zasja život i neraspadljivost – po evanđelju za koje sam ja postavljen propovjednikom, apostolom i učiteljem». (2 Tim 1,6-8)

Poticaji za razgovor

Koje ste riječi zapamtili iz poslanice? O čemu je riječ u poslanici? Na što podsjeća Pavao pišući poslanicu? Usporedite sada početak susreta u kojem smo vidjeli što je to potrebno tamjanu i svijeći da bi gorjeli. Što je to što mi moramo rasplamtjeti u nama i zašto? Što je to što bi trebali širiti i darovati zajednici? Pokušajmo naći sličnost između tamjana i ljubavi. Što se događa sa tamjanom ako miruje, i s ljubavi koja se ne dijeli? Kako se povećava djelovanje tamjana, a kako se povećava ljubav?

Nakon odgovora i analize teksta 2 Tim 1,6-8 zaključuje se riječima. Tekst nam stavlja pred oči situaciju u kojoj vidimo poticaj Sv. Pavla koji nastoji podsjetiti na temelj djelovanja kršćanina. To je prije svega ustrajnost u službi drugima ostvarujući vlastite darove i talente.

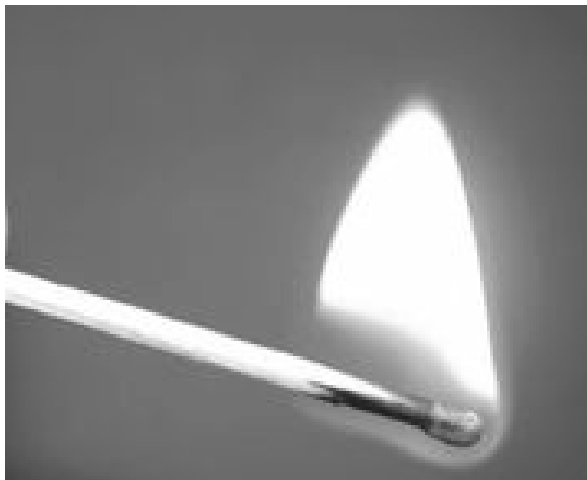
Sinteza s aktualizacijom

Kateheta podijeli vjeroučenicima **Radni list 30**, u kojemu će vjeroučenici promišljati o vlastitim sposobnostima i talentima kao i o talentima skupine. Kad završe s radom mogu ukratko predstaviti svoje škrinje s talentima.

Molitveni završetak

Ti si, moj Bože,
Svjetlo, koje se nikad ne gasi,
Plamen koji uvijek plamti.
Obasjan sjajem
tvoje svjetlosti,
da postanem svjetlo,
da drugima svijetlim.
Ja sam samo kao staklo
kroz koje ti drugima svijetliš.
Daj mi, da na tvoju slavu,
naviještam tvoju istinu i tvoju volju –
ne mnogim riječima,
nego tihom snagom
djelotvorne ljubavi,
kao tvoji sveti –
odanom ljubavlju
moga srca prema tebi.

J. H. Newman

3. 5. ZAHVALJIVATI SA ZAJEDNICOM

Ciljevi

- Shvatiti da su Božji poziv i odgovor na poziv stvarnosti koje se ne događaju mimo zajednice
- Razvijati duh zajedničkarskog zahvaljivanja za dar poziva i spremnosti za njegovo prihvaćanje od strane pojedinaca
- Njegovati pripadnost zajednici iz koje smo pozvani na služenje i kojoj smo poslani služiti
- Izgrađivati stav potpore i zahvalnosti prema onima koji su na sebe preuzeli crkvene službe

Materijal za rad

- ✓ radni list 31.
- ✓ CD s meditativnom glazbom

Tijek susreta

Molitvenim početkom koji se sastoji od psalma i molitve Očenaša uz koji je zgodno pustiti meditativnu glazbu započinje katehetski susret. Motivacija koja slijedi s kratkim izražavanjem prvih dojmova vjeroučenike uvodi u temu zahvalnosti. Razrada teme potiče na promišljanje o tome koliko je i prema kome sve stav zahvalnosti potreban, ali isto tako podsjeća kako svaki čovjek ima na čemu biti zahvalan. Individualnim i radom u paru vjeroučenici osobno i u paru promišljaju o samoj zahvalnosti i o različitim situacijama u kojima je zahvalnost prisutna. Sinteza s aktualizacijom privodi kraju katehetski susret, a molitvenim završetkom vjeroučenici zahvaljuju na konkretan način.

Molitveni početak

Blagoslivljat ću Jahvu u svako doba,
njegova će mi hvala biti svagda na ustima!
Nek se Jahvom duša moja hvali:
nek čuju ponizni i nek se raduju!
Veličajte sa mnom Jahvu,
uzvisujmo ime njegovo zajedno!

Tražio sam Jahvu, i on me usliša,
izbavi me od straha svakoga.
U njega gledajte i razveselite se,
da se ne postide lica vaša.
Eto, jadnik vapi a Jahve ga čuje,
izbavlja ga iz svih tjeskoba.
Anđeo Jahvin tabor podiže
oko njegovih štovalaca da ih spasi.
Kušajte i vidite kako dobar je Jahve:
blago čovjeku koji se njemu utječe!

Bojte se Jahve, vi sveti njegovi:
ne trpe oskudice koji ga se boje.
Osiriromašiše mogućnici i gladuju,
a koji traže Jahvu, ne trpe oskudice.
(Ps 34, 1 – 11).

Nakon čitanja psalma, uz glazbenu pozadinu, ministrantska zajednica moli Očenaš držeći se za ruke, ukoliko animator smatra prikladnim!

Motivacija

Odluke

Neki je dječak sjedio za stolom i pisao odluke, dok je njegova majka glačala rublje. »Kad bih vidio nekoga kako se utapa«, pisao je, »smjesta bih skočio da ga spasim. Kad bi se nekom zapalila kuća, išao bih spašavati djecu. U potresu se ne bih uopće uplašio, jurnuo bih pod ruševine da barem nekoga spasim. Zatim bih cijeli svoj život utrošio brinući o siromasima...«
Mama: »Skoči, molim te, dolje u trgovinu po kruh.«
»Mama, zar ne vidiš kako pada kiša?«

Bruno Ferrero

Izražavanje prvih dojmova

- O kakvim odlukama govori priča i tko ih donosi?
- Što ti se čini, kakav je dječak u prvom dijelu priče? Pokazuje li on zahvalnost za majčinu ljubav?
- Kojim bi riječima opisao/la osjećaje njegove majke nakon što je odbio učiniti jednostavnu stvar dok ona za njega radi?

Razrada teme

Božji poziv i čovjekov odgovor nužno se događa unutar crkvene zajednice. Crkva je zajednica koju Bog saziva i šalje. Poziv je u svakom slučaju dar, a na dar najbolje čovjek može odgovoriti iskrenom zahvalnošću i spremnošću razvijati darovani poziv kako ne bi došlo do mlakosti i posustajanja. Kada je odgovor na poziv ozbiljan, osoba koja se odazvala će preuzeti svoje mjesto u zajednici, te nesebičnim služenjem ugrađivati sebe i svoj život u nju. Oni koji su već preuzeli crkvenu službu zaslužuju potporu i zahvalnost jer nije zajednica radi njih, nego su oni radi zajednice. Međutim, zahvalnost za sve što imamo uči se već od djetinjstva, ali ondje ne prestaje, nego se kroz cijeli život učimo i odgajamo za zahvalnost. Osnovno stajalište koje čovjek mora imati prema obiteljskoj, prijateljskoj, crkvenoj, razrednoj, bračnoj i mnogim drugim zajednicama je zahvalnost.

Zasigurno ste se u to već mnogo puta u životu uvjerali. Postoji u životu puno toga na čemu smo ili bi barem mogli biti zahvalni. Roditelji, braća i sestre, prijatelji, učitelji, župna zajednica, nogometni i rukometni klub, kulturno umjetničko društvo, ministrantska zajednica... svi su oni oko nas, i kada ih mi ne trebamo, oni su tu. Možda ponekad i nismo svjesni koliko toga imamo, koliko osoba i mogućnosti nam je darovano. Crkvena je zajednica mjesto gdje možemo učiniti prisutnom svijest darovanosti, ali isto tako iz te svijesti razvijati osjećaj zahvalnosti i zajedno ga sa zajednicom uputiti Bogu Darovatelju!

Sveto nas pismo također poziva na zahvalnost: »U svemu zahvaljujte! Jer to je za vas volja Božja u Kristu Isusu.« (1Sol 5, 18), te tekst »Po njemu dakle neprestano prinosimo žrtvu hvalbenu, to jest plod usana što ispovijedaju ime njegovo.« (Heb 13, 15). Ne postoji čovjek koji nema kome za nešto reći HVALA, u konačnici za sve što imamo pozvani smo zahvaljivati Bogu koji je Darovatelj svega što imamo i što jesmo.

Euharistija Crkve je najsavršeniji čin zahvalnosti kojim vjernici iskazuju zahvalnost Bogu za sva primljena dobra, u euharistiji sve zahvalnosti se slijevaju u molitvu Crkve i događa se čudesna razmjena. Bog dolazi biti ovdje za nas da bi nas mijenjao, preobražavao, odnosno, učinio nas sebi sličnima.

U euharistiji zahvaljujemo Bogu za ono što smo osobno primili, ali molimo i zahvaljujemo i za one koji su preuzeli crkvene i mnoge druge službe kako bi se život odvijao svojim tijekom.

Individualni rad

Vjeroučenici samostalno rade prvi zadatak **Radnog lista 31**. Kroz taj zadatak pozvani su osobno razmišljati o zahvalnosti i njezinoj važnosti. Nakon što riješe zadatak iznose rezultate pred cijelom skupinom, a kateheta vodi kratku diskusiju kroz koju usmjerava vjeroučenike i ukazuje im na moguće negativnosti u njihovim stavovima o zahvalnosti.

Rad u paru

Drugi dio radnog lista o zahvalnosti donosi različite životne situacije u kojima je očita zahvalnost različitih osoba za primljena dobročinstva. Vjeroučenici ovaj zadatak rade u paru. Prvo trebaju pažljivo promotriti fotografije, a potom promisliti o situacijama koje prikazuju kako bi mogli na adekvatan način riješiti zadatak.

Sinteza s aktualizacijom

U različitim prigodama pozvani smo reći čarobnu riječ hvala koja možda i ne izgleda jako bitna. Međutim, prisjetimo koliko dobra smo u svom životu za deset, jedanaest, dvanaest...godina i od koga sve primili... Teško je i prisjetiti se svega. Jedna priča govori kako:

»Jedna majka ustala i donijela sinu čašu vode. Nekim čudom njemu je iz usta izletjela, sasvim slučajno, riječ HVALA. Inače mu se to nikad nije dogodilo. Majka je od uzbuđenja sjela i njemu se učinilo kako plače. Nakon toga je zaključio da ne treba puno učiniti da mu majka zaplače. Dovoljno je da joj kaže HVALA svakih trinaest godina.«

To je samo jedan od primjera kako mali znakovi zahvalnosti mogu učiniti velike stvari. Najčešće se, nažalost događa, da podrazumijevamo neke stvari, pa nam je tako posve razumljivo imati knjige, tenisice, računalo, mobitel, svakodnevnu hranu, roditelje, mogućnost treniranja raznih športova, sv. misu, svećenike, učitelje... a zapravo nam sve to može nestati preko noći. Događa se, nažalost, da tek kad izgubimo određene stvari shvatimo kako su nam one darovane i kako bismo za sve trebali biti zahvalni.

Molitveni završetak

Hvala ti, Gospodine, što nisam sam,
što sam ne moram nositi svoju bijedu,
svoju nevjeru i svoju nutarnju prazninu.

Jer, gdje god se na zemlji nađem,
preda mnom stoji tajna tvoje Crkve.
Gdje mi je tješitelj najpotrebniji,
dolaziš ti u liku bijednika,
i nas koji trpimo ti pretvaraš u tješitelje,
naše ruke sklopljene na molitvu
pretvaraš u ruke pomoćnice.
Kad smo osamljeni,
eto te opet u mnogim ljudima,
i tvoja Crkva počinje rasti kao cvijet u
pustinji.

Hvala ti što nisam sam,
nego mogu nositi i terete drugih.
Hvala ti što si blizu
gdje god ima bijede i utjehe.
Bio si čovjek, od onih što trpe.
Nas koji trpimo pretvori u sebe
da i mi budemo blizu patnicima kao i ti,
da budemo Krist svakome
koji tebe traži.

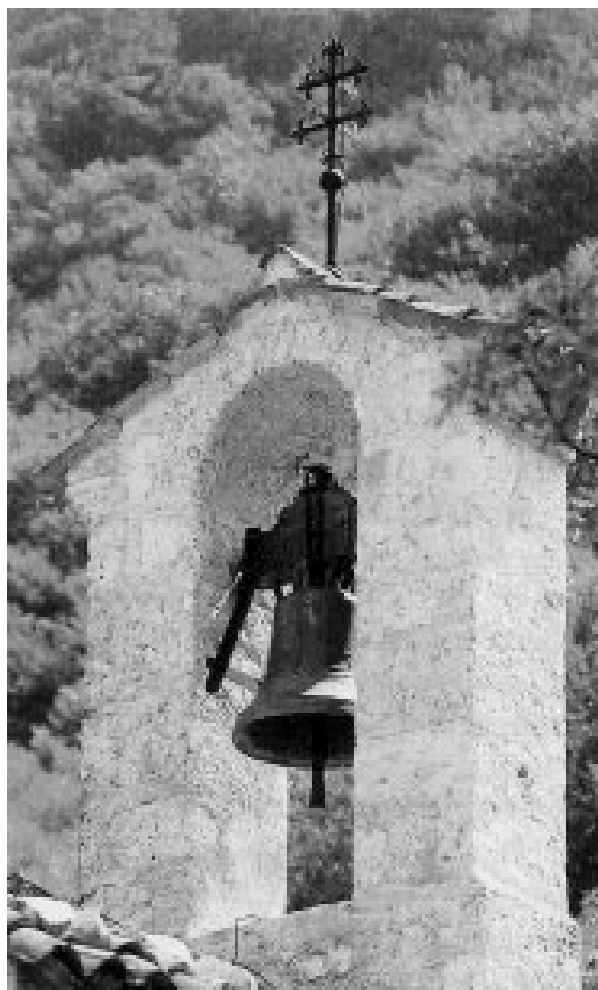
Hvala ti da smo svi jedno tijelo.
Dio tebe.
Tvoj vidljivi lik.
Tvoja Crkva. Tvoje oruđe.
Tvoje ruke. Tvoja usta.

Hvala ti što nismo sami.

Jörg Zink

Dodatak

Kateheza se sastoji od više dijelova, animator kateheze će vodeći računa o situaciji skupine, mogućnostima za izvođenje, te o liturgijskom vremenu u kojem se kateheza obrađuje. O istim će uvjetima ovisiti i vremenska realizacija kateheze.

IV. KATEHETSKA CJELINA: CRKVENA ZAJEDNICA

Ciljevi katehetske cjeline

Upoznati razvoj Crkve od prve kršćanske zajednice do današnjih dana
Njegovati stav prihvaćanja različitosti i nastojanja oko njihove ugradnje
u zajednicu Crkve

Oblikovati i primjenjivati obred uvođenja u službu novih ministranata
Shvatiti da je služenje iz ljubavi temelj zajedništva koji ima svoj izvor
u služenju Isusa Krista

4.1. PRVA KRŠĆANSKA ZAJEDNICA

Ciljevi

- Upoznati novozavjetne tekstove koji govore o prvoj Crkvi
- Uočiti temeljne karakteristike i oznake prve kršćanske zajednice
- Primijeniti dimenzije zajedništva, slavljenja, služenja i svjedočenja prve Crkve na današnje crkvene zajednice
- Izgrađivati zajednicu utemeljenu na međusobnoj ljubavi i prihvaćanju po uzoru na prvu kršćansku zajednicu

Materijal za rad

- ✓ radni listovi 32., 33., 34., 35 i 36.
- ✓ olovke ili kemijske olovke

Tijek susreta

Molitveno – meditativnim početkom pomoću molitvenih kartica započinje susret. Motivacijom koja zatim slijedi kateheta će vjeroučenike uvesti u temu koja se produbljuje kroz uvod i razradu teme. Rad u skupinama potiče vjeroučenike na posadašnjenje života prvih kršćana koji su bili «jedno srce i jedna duša». Nakon toga će se vjeroučenici u sintezi susresti s osnovnim podacima o Djelima apostolskim, knjigom u kojoj je opisan život Prve crkve. Aktualizacija daje vjeroučenicima mogućnost usporedbe života prvih i današnjih kršćana. Zadatak za one koji žele više je igra, te ga se može upriličiti, ako kateheta smatra zgodnim. Susret završava molitvom, istom kao i na početku.

Molitveno-meditativni početak

(prilog: radni list-kartice za molitvu koje ostaju svakom sudioniku)

Gospodine,
prošlo je 2000 godina od kada se
prva kršćanska zajednica okupljala,
kao i mi danas.
Ojačaj u nama vjeru u tvoj nauk,
jačaj zajedništvo,
pomozi nam da više molimo srcem,
za sebe i za druge.

Motivacija

Kateheta napiše na ploču razbacane
sljedeće riječi ili naljepi kartice na
kojima su te riječi napisane.

JEDNO

I

BIJAHU

SRCE

DUŠA

JEDNA

Vjeroučenici od ovih riječi pravilno slažu rečenicu koja se odnosi na prvu kršćansku zajednicu. Nakon toga vjeroučenicima treba pojasniti što znači ta rečenica. Ona nije neka utopija nego, ideal koji je Prva crkva živjela i ostavila Crkvi kroz sva vremena zadaću njegova ostvarivanja.

Uvod i najava teksta

Prva kršćanska zajednica bila je vrlo složna. Držali su Isusove riječi «*Ovo činite meni na spomen*» i redovito se skupljali. Danas ćemo čuti tekst iz Djela apostolskih i upoznati se sa prvom kršćanskom zajednicom. Djela apostolska dio su Novog Zavjeta i stara predaja pripisuje Djela apostolska Luki evanđelistu.

Prvi susret s tekstom

Voditelj ili netko od prisutnih čita sljedeći tekst:

Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama. Strahopoštovanje obuzimaše svaku dušu: apostoli su činili mnoga čudesa i znamenja. Svi koji prigriše vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko. Sva bi imanja i dobra prodali porazdijelili svima kako bi tko trebao. Svaki bi dan jednodušno i postojano hrlili u Hram, u kućama bi lomili kruh te u radosti i prostodušnosti srca zajednički uzimali hranu hvaleći Boga i uživajući naklonost svega naroda. Gospodin je pak danomice zajednici pridruživao spasenike. (Dj 2, 42-47)

Razrada teme

Kršćanin je Kristov sljedbenik (vjernik). Ime kršćanin dolazi od imena Krist. Prvi put su tim imenom prozvani Kristovi pristaše u Antiohiji Sirijskoj. U tom imenu sadržano je bitno poslanje Kristovih vjernika koji sudjeluju u njegovoj “svećeničkoj”, “proročkoj”, “kraljevskoj” službi.

Crkva je Kristova zajednica koja mu vjeruje. Crkvena zajednica ostvaruje se u zbiljskom zajedništvu nas s Kristom, i međusobno. Organsko zajedništvo sveopće Crkve ostvaruje se u pojedinim Crkvama i u našoj zajednici. Kao članovi Crkve, živimo u konkretnoj kršćanskoj zajednici koja se zove župa. Po uzoru na prvu Crkvu i naše se kršćanske zajednice okupljaju i stalno iznova rađaju snagom kristova Duha. I mi smo pozvani da, prema darovima Duha, živimo punim životom “oduševljenih”.

“Bijahu postojani u nauku apostolskom...”

Kao što smo mi, kao narod, primili baklju vjere od naših predaka, koju su nam kroz mučna i duga stoljeća sačuvali i prenijeli, i oni sami su je morali od nekoga primiti. Tako je u Djelima apostolskim zapisano da su bili “*postojani u nauku apostolskom*” – u naviještaju Radosne vijesti. Sav je Božji narod pozvan na prenošenje Kristova evanđelja, a posebno papa i biskupi.

Crkva je zajednica poslanih da narodima svih vremena donese svjetlo evanđelja. Crkva će se kroz svu svoju povijest uvijek rado sjećati i svježine prvih dana. Osobito u razdobljima kada joj bude potrebna korjenita obnova da ne bi iznevjerila u svom poslanju. Jednostavnost, žar i svježina tek rođene Crkve uvijek će nam ostati izvor i nadahnuće za oživljavanje naših zajednica.

“...u lomljenju kruha...”

Euharistija je izvor i vrhunac svega kršćanskog života. Euharistija označava i čudesno ostvaruje zajedništvo života s Bogom i jedinstvo Božjeg naroda, na čemu se temelji sama Crkva. Euharistija je sažetak i ukupnost naše vjere. *“Lomljenje kruha”* – obred izrazit za židovsku gozbu, a i sam Isus je običavao vršiti ga kao predsjedatelj stola, blagoslivljao i dijelio kruh. I po tom činu su ga učenici nakon uskrsnuća prepoznali, a prvi kršćani upravo tim izrazom nazivali svoje euharistijske sastanke. Slavlje euharistije se, od Isusovih vremena, nastavilo sve do današnjih dana i ono ostaje središte života Crkve.

“... u molitvama...”

Molitva je uzdignuće srca Bogu i stvarni susret čovjeka s Bogom. Molitva je dijalog ljubavi. Dijalog u molitvi ne započinje čovjek, već Bog. Zajednička molitva, bez njegovanja osobne molitve, postaje uskoro vanjska ili mehanička ili bar površna, plitka i neosobna; a osobna molitva, bez zajedničke molitve, postaje uska, sebična i lako se udalji od prave molitve uopće, koju neprestano moramo učiti u zajedništvu Crkve.

“... u zajedništvu...”

Prva je kršćanska zajednica naglo rasla, iako su život i govor njezinih članova za mnoge bili nedovoljno privlačni. Broj učenika se uvelike umnožio, osobito nakon progona Jeruzalemske zajednice, nitko ih nije mogao zaustaviti u svjedočenju i prenošenju evanđelja. Brzo su osnivane nove zajednice, koje su živjele i bile nošene dubokom vjerom u živoga Krista, radosno svjedočeći bratsku ljubav snagom Duha Svetoga. No ni prve kršćanske zajednice nisu bile bez teškoća. Izvana im je prijetila opasnost zbog progonstva, a iznutra im je prijetio sukob zbog različitih mišljenja i gledišta, kao i danas. Unatoč poteškoćama, važno je da kršćanska zajednica uvijek nastoji stvari, ljude i događaje promatrati Isusovim očima. Na taj način njezino će zajedništvo biti stvarno i postojano.

Rad u skupinama

Vjeroučenici se, nakon što su čuli izlaganje o Prvoj kršćanskoj zajednici, dijele u skupine. U svakoj skupini može biti četvero vjeroučenika. Kad se podijele, svaka skupina zasebno pripravlja kratki igrokaz pomoću **Radnog lista 32.** na kojemu je napisan. Kroz taj igrokaz vjeroučenici mogu osjetiti ljubav i sklad «braće i sestara» iz Prve crkve. Uloge za igrokaz vjeroučenici mogu izvlačiti iz koverta, a kateheta neka im dadne prikladna imena. Nakon pripreme skupine izvode igrokaz. U ovom kratkom scenskom prikazu željeli smo naglasiti da

je prva kršćanska zajednica slušala Božju riječ i provodila je u život, da su se brinuli jedni za druge, da su se sastajali nedjeljom u Hramu, da su činili čudesa i konkretna djela ljubavi.

Sinteza

Vidjeli smo našu verziju života prvih kršćana. Međutim, kako znamo da je to uistinu tako, tko nam je to zapisao, kada su ti zapisi nastali, zašto su nastali. Na kojem su jeziku zapisani, jesu li prvi kršćani stvarni ili izmišljeni ljudi, gdje se njihov život odvijao...

Kroz kviz o Djelima apostolskim u **Radnom listu 33.** vjeroučenici će se upoznati s osnovnim podacima o Prvoj kršćanskoj zajednici i o njezinu životu. Svaka skupina dobiva po jedan radni list i jednom ili dvaput pročita tekst. Nakon toga kateheta postavlja pitanja za kviz. Pobjeđuje skupina koja točno odgovori na najveći broj pitanja.

Voditelj na kraju ponovi bitne podatke o Djelima apostolskim i one vezane uz život prve zajednice :

DJELA APOSTOLSKA

Djela apostolska prikazuju djela Petra i Pavla kao dvojice istaknutih apostola, ali ni njihova djela nisu prikazana sva. To nisu njihovi životopisi.

Stara predaja pripisuje Djela apostolska Luki, koji je pisac trećeg evanđelja. Biblijska kratica za Djela apostolska je *Dj.*

Djela apostolska pisana su u Ahaji, nešto iza smrti apostola Pavla oko 67. godine. Povjesničari i bibličari kažu da su Djela napisana između 70. i 80. godine.

Djela apostolska mogu se shvatiti samo kao nastavak Lukinog evanđelja, tj. ispravnije ih je shvaćati kao nastavak Lukina evanđelja, nego kao povijest prve Crkve.

Djela apostolska pisana su na grčkom jeziku.

PRVA KRŠĆANSKA ZAJEDNICA

- skupljali su se na lomljenje kruha, zajedničku molitvu,...
- sve im je bilo zajedničko
- apostoli Petar i Pavao su se istaknuli u naviještanju Radosne vijesti
- apostoli su činili mnoga čudesa
- na kršćansku vjeru prelazili su mnogi ljudi jer su vidjeli kako kršćani složno žive

Aktualizacija

Kateheta poziva vjeroučenike da riješe **Radni list 34.** uz koji će promišljati o životu prvih kršćana i o tome koliko su današnji kršćani vjerni svojim počecima. U jednu će kolonu vjeroučenici pisati razlike, a u drugu sličnosti svoje kršćanske zajednice s Prvom crkvom. Što je za nas danas važno da učimo od Prve kršćanske zajednice i to primijenimo u životu?

Za one koji žele više

Na kraju katehetskog susreta, ukoliko za to bude vremena može se upriličiti igra potapanja brodova u kojoj su brodovi zamijenjeni pojmovima iz teksta o Prvoj kršćanskoj zajednici, za što će poslužiti **Radni listovi 36. i 37.** Vjeroučenici igraju igru u paru.

Molitveni završetak

Ista molitva kao na početku, uz napomenu da do sljedećeg susreta svakodnevno mole ovu molitvu.

Gospodine,
prošlo je 2000 godina od kada se
prva kršćanska zajednica okupljala,
kao i mi danas.
Ojačaj u nama vjeru u tvoj nauk,
jačaj zajedništvo,
pomozi nam da više molimo srcem,
za sebe i za druge.

4. 2. RAZLIČITI SU DAROVI, A ISTI DUH

Ciljevi

- Shvatiti da je Crkva zajednica koja u sebi skladno ujedinjuje različitosti
- Upoznati različite oblike služenja u Crkvi i njihovu međusobnu povezanost
- Razvijati vlastite sposobnosti i tražiti mjesto njihovog ucijepljenja u kršćansku
- Izgrađivati stav prihvaćanja svih vjernika unatoč razlikama u mentalitetu i mišljenju

Materijal za rad

- ✓ radni listovi 37. i 38.
- ✓ papirići i olovka ili kemijska za svakoga,
- ✓ hamer papir i flomasteri,
- ✓ ljepilo

Tijek susreta

Molitveno – meditativnim početkom koji vjeroučenici mole pomoću molitvenih kartica započinje katehetski susret. Razvija se kroz motivaciju i izražavanje prvih dojmova. Razrada teme daje bitne naglaske o različitim službama unutar zajednice. Individualnim radom vjeroučenici sami sebi posvećuju primljene darove, te iz individualnog rada proizlazi rad u skupinama u kojem si vjeroučenici intenzivno posvećuju primljene darove. Aktualizacijom se opetovano aludira na važnost različitih darova. Sintezom se susret privodi kraju, a završava istom molitvom kao i na početku.

Molitveno- meditativni početak susreta

Uči me, Gospodine,
prihvaćati druge kao što si ti prihvaćao ljude.
Daruj mi snage prihvatiti sebe
sa svim svojim manama i vrlinama.
Neka u našoj skupini ne bude onih koji su u
mojim očima manje vrijedni.
Svaki me dan podsjećaj da si nam ti
zajednički Otac.

Motivacija

Poslušat ćemo jedan tekst koji je napisao sv. Pavao u poslanici Rimljanima. Voditelj čita sljedeći tekst, naglasivši podcrtani tekst, a zatim daje objašnjenje:

Jer kao što u jednom tijelu imamo mnogo udova, a nemaju svi isto djelovanje, tako smo i mi, mnogi, jedno tijelo u Kristu, a pojedinci udovi jedan drugomu. Dare pak imamo različite po milosti koja nam je dana: je li to prorokovanje - neka je primjereno vjeri; je li služenje - neka je u služenju; je li poučavanje - u poučavanju; je li hrabrenje - u hrabrenju; tko dijeli, neka je darežljiv; tko je predstojnik - revan; tko iskazuje milosrđe - radostan! (Rim 12,4-8)

Izražavanje prvih dojmova

1. Tko je napisao tekst koji smo upravo čuli?
2. O čemu tekst govori i na koji način?
3. Govori li on i nama danas? Što?

Razrada teme

Danas ćemo govoriti o svakome od nas i našem mjestu u župnoj zajednici. Svatko ima svoje mjesto pod suncem-poznata je izreka. Tako i svatko od nas ima nešto što najbolje radi, i bolji je od svih drugih u tome, i s tom sposobnošću služi svojoj zajednici. Npr. netko tko je tih i povučen- može biti najbolji slušatelj na svijetu, netko tko je fizički nezgrapnan-može biti vrhunski informatičar, itd. (Ponuditi još primjera koji se odnose na konkretnu zajednicu-zadaća voditelja).

Sv. Pavao nam u tekstu iz motivacije daje jednu lijepu sliku Crkve: Crkva kao tijelo.

Pokušajte se prisjetiti trenutaka kada ste bili bolesni. Kad te je bolio zub, cijelo tijelo ti je trpjelo, bio si bezvoljan, nisi imao volje ni sposobnosti raditi. Kada te boljela noga neko vrijeme bio si prikovan za krevet, nisi mogao trčati, brzo hodati, igrati se.

Znači, tijelo funkcionira dobro tek kada svaki njegov dio radi svoju zadaću i kada je zdrav. Svatko je od nas dio tijela koje je Crkva. Glava Crkve je Isus.

Cijeli naš susret danas govorit će o darovima i sposobnostima. S tim darovima i sposobnostima koje razvijamo gradimo tijelo Crkve.

Individualni rad

Crkva kao tijelo Kristovo – česta usporedba u poslanicama sv. Pavla. Krist je glava, a kršćani su udovi. U izgradnji Kristova tijela – Crkve postoji raznolikost udova i službi. Svi su krštenici jednaki u dostojanstvu, ali se razlikuju u službama i poslanju (hijerarhija, redovnici, vjernici laici).

Vjeroučeni uz pomoć **Radnog lista 37.** promišljaju koji su oni dio tog tijela i na koji način doprinose njegovom rastu.

Rad u skupinama

Svatko čita na glas tekst i uživljava se u onoga koji je pisao. Nakon što razmisli - govori kako može u svojoj ministrantskoj zajednici i župnoj zajednici služiti Crkvi tim darovima koje ima. Npr. izvučen je papirić na kojem piše «*Dobro igram nogomet*». Onaj tko je izvukao govori «Ja dobro znam igrati nogomet i kao nogometaš mogu biti primjer drugima tako što na igralištu neću psovati, igrat ću fair play...».

Kad kaže, lijepi taj papirić na hamer na kojem piše «Naši darovi». Nakon toga svi pokušavaju pogoditi tko je pravi autor papirića.

Kada je otkriveno tko je autor papirića, voditelj zajedno sa skupinom pokušava još jednom ponoviti što svatko može konkretno činiti sa svojim talentom koji ima, a da je na dobrobit župe ili drugih zajednica u kojima živi.

Aktualizacija

U STOLARSKOJ RADIONICI

Bila jednom u nekom malom selu, davno, davno, stolarska radionica. Jednoga dana, dok je gazda bio odsutan, svj dijelovi stolarskog pribora održe sastanak. Skup se otegnuo jer je došlo do žestoke prepirke. Konačno je predloženo da se iz zajednice udalje neki članovi. Netko reče: «Moramo odstraniti našu sestru pilu, jer previše grize i vrlo je ujedljiva.» Drugi upadne: «Ne možemo više držati ni sestru blanju, jer ima preoštar karakter i bez razlike oguli sve do čega dođe.» prijedlog nije ni izrečen, a već se čuo glas: «Naš brat čekić ima pretežak i nasilan značaj. Svima ide na živce svojim muklim udarcima. I njega valja isključiti iz naše zajednice.» Opet se čulo pitanje: «A što da kažemo o čavlima? Tko više može živjeti s takvom britkom braćom? Neka odu što prije. S njima živjeti pravi je pakao.»

I tako su se u nedogled nizali prijedlozi i optužbe. Svi su vikali u isto vrijeme i na kraju je ustanovljeno da su svi isključeni, jedni su isključili druge. Bučnu svađu prekine dolazak stolara. Svi su ušutjeli, a čovjek uze komad drveta, prepili ga na više dijelova, blanjom izgladi površinu. Uzme čekić i čavla i, nakon što se poslužio i drugim priborom, zadovoljno uzdahne promatrajući lijepu kolijevku. Odnese je ženi koja je trebala roditi dijete. I kolijevka primi novi život.

Lj. Anton Maračić

Sinteza

Svatko je važan u zajednici iako nam se nekad čini da toj zajednici možda ne pripada. Svatko ima dar za nešto. Tek u zajednici mogu darovi, talenti i sposobnosti doći do izražaja, iako smo različiti, isti je Duh koji djeluje u nama.

Rješavajući **Radni list 38.** o različitim darovima, a istom Duhu vjeroučenici će se zabaviti, ali i otkriti kroz osmosmjerku darove koji koriste na dobro zajednice.

Molitveni završetak *Ista molitva kao na početku, uz napomenu da do slijedećeg susreta svakodnevno mole ovu molitvu.*

Uči me, Gospodine,
prihvaćati druge kao što si ti prihvaćao ljude.
Daruj mi snage prihvatiti sebe
-sa svim svojim manama i vrlinama.
Neka u našoj skupini ne bude onih koji su u
mojim očima manje vrijedni.
Svaki me dan podsjećaj da si nam ti zajednički Otac.

4. 3. SLUŽENJE – TEMELJ CRKVENOG ZAJEDNIŠTVA

Ciljevi

- Upoznati biblijske tekstove koji govore o služenju
- Shvatiti da je služenje izraz poniznosti i da proizlazi iz autentične ljubavi
- Otkrivati crkveno služenje kao put prema ostvarenju kraljevstva Božjeg
- Pronaći mogućnosti osobnog služenja u pojedinoj župnoj zajednici

Materijal za rad

- ✓ radni listovi 39., 40. i 41.
- ✓ olovke ili kemijske olovke
- ✓ natpis SLUŽENJE

Tijek susreta

Molitveni početak animira kateheta i netko od vjeroučenika. Motivacija u obliku oluje ideja potiče vjeroučenike na promišljanje o služenju. U razradi teme kateheta će upoznati vjeroučenike s bitnim dimenzijama služenja, a kroz rad u paru i samostalni rad vjeroučenici će se susresti sa služenjem koje je izraz milosrdne ljubavi. Sinteza i aktualizacija privode kraju susret koji završava molitvom.

Molitveni početak

Čitač 1 (Prikladno je da to bude kateheta)

«Dok su oni tako putovali, uđe on u jedno selo. Žena neka, imenom Marta, primi ga u kuću. Imala je sestru koja se zvala Marija. Ona sjede do nogu Gospodinovih i slušaše riječ njegovu. A Marta bijaše sva zauzeta posluživanjem pa pristupi i reče:»Gospodine, zar ne mariš što me sestra samu ostavila posluživati? Reci joj dakle da mi pomogne.« Odgovori joj Gospodin: »Marta, Marta! Brineš se i uznemiruješ za mnogo, a jedno je potrebno. Marija je uistinu izabrala bolji dio, koji joj se neće oduzeti.«

Čitač 2 (prikladno je da to bude netko od polaznika)

Gospodine, daj da ti svatko od nas služi na Martin način.

To je način služenja ljudima na ovom svijetu. Briga da svi budu zbrinuti, da im bude bolje u životu.

Martin način ljubavi...

To je ljubav koja pazi na svaku kretnju, smiješak, pitanje, želju.

Ljubav koja strpljivo sluša,

mirno ustraje, budno pazi
- nerijetko s puno napora i dobre volje -
da ne bi upala u srdžbu,
da ne bi izrekla oštru riječ,
da se ne bi stalno tužila,
da ne bi tvrdoglavo ostala pri svome i kada nije u pravu,
da ne bi tražila samo svoje pravo,
već da pomogne, priskoči
i sve – neupadljivo – okrene na dobro.
Martin način ljubavi...
To je ljubav koju nitko ne primjećuje,
na koju su se svi navikli,
koja se smatra sasvim normalnom,
običnom i razumljivom.
Daj nam, Gospodine, makar malo se približiti Martinom načinu ljubavi,
ljubavi koja se postiže služenjem.

prema: Mieczyslaw Malinski

Motivacija

Brain storming (oluja ideja) u vezi s temom SLUŽENJE. Vjeroučenici spontano iznose sve čega se pritom dosjete. Nema nikakve cenzure; ništa se ne komentira. Nastoji se doći do što više ideja i prijedloga, od kojih se naknadnim izdvajanjem i analizom odabire najbolje. Pomoću dodatnih pitanja može se eventualno razjasniti ono što se nikako ne može razumjeti. Motivaciju je moguće izvesti tako da se izrečene natuknice pišu na ploču ili na listove papira tako da ih svi mogu vidjeti.

Temelj ovog susreta je razgovor iz kojeg bi trebali proizaći konkretni zadatci za služenje u svojoj zajednici. U tome nam mogu pomoći sljedeća pitanja:

- Je li pojam služenja blizak današnjem čovjeku?
- Zašto i kako?
- Kako potaknuti kršćane na služenje?
- Što konkretno mogu i želim učiniti?

Razrada teme

Služenje proizlazi iz ljubavi koja se okreće prema bližnjem koji je u potrebi. Služenje u ljubavi uključuje raspoloživost i poniznost koja se prepoznaje u sudjelovanju na potrebama drugih. Na to nas je potakla već uvodna molitva koja govori o služenju sv. Marte, ali nas na to potiču i mnogi drugi biblijski tekstovi u kojima nam Gospodin Isus govori i poziva nas na služenje.

Primjer takvog Isusovog govora je zapisan i u Evanđeljima npr. «Nije tako među vama! Naprotiv, tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj! I tko hoće da među vama bude prvi, neka bude svima sluga. Jer ni Sin Čovječji nije došao da bude služen, nego da služi i život svoj daje kao otkupninu za mnoge.» (Mk 10, 43-45).

I donosimo još jedan biblijski tekst koji govori o ljubavi koja biva vidljiva kroz služenje:
»Ljubav nehinjena! Zazirite oda zla, prijanjajte uz dobro! Srdačno se ljubite pravim bratoljubljem! Pretječite jedni druge poštovanjem! U revnosti budite hitri, u duhu gorljivi, Gospodinu služite! U nadi budite radosni, u nevolji strpljivi, u molitvi postojani! Pritječite u pomoć svetima u nuždi, gajite gostoljubivost! Blagoslivljajte svoje progonitelje, blagoslivljajte, a ne proklinjite! Radujte se s radosnima, plačite sa zaplakanima!... Ako je gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga, i ako je žedan, napoj ga!... Ne daj se pobijediti zlom, nego dobrim svladavaj zlo.» (Usp. Rim 12,9-21).

Isusov poziv na ljubav, djelatnu pomoć, poniznost i služenje ide do te mjere da poziva i na ljubav prema neprijateljima. Ukoliko Gospodin želi da ljubimo i neprijatelje, koliko više trebamo tek ljubiti svoje bližnje, prijatelje i one koji su nam jednaki u vjeri, braća po krštenju, one koji s nama žive u crkvenom zajedništvu i nastoje s nama živjeti iskustvo vjere u konkretnoj crkvenoj zajednici – župi.

Novozavjetna zajednica Isusovih učenika, po primjeru svojeg Učitelja, nikada ne zanemaruje "služenje" kao svoje osobito poslanje. To služenje se odnosi na izgradnju kršćanske zajednice i sve poslove koji k tomu teže. S pravom možemo reći da je Crkva "zajednica u služenju". Tokom razvitka kršćanskih zajednica diljem svijeta rastle su i pojedine službe i oblici služenja. U prva kršćanska vremena Djela apostolska nam opisuju veliku brigu apostola za siromahe i udovice. U tu svrhu apostoli postavljaju đakone koji služe kod stola i vode brigu za siromahe i udovice, a oni se posvećuju propovijedanju. Iz toga služenja nastale su razne "karizme", "službe" u Crkvi: apostolska, propovjednička, učiteljska, pastirska... Sve su te karizme u funkciji "služenja" braći ljudima. Crkva je zajednica ljubavi, zajednica koja poslužuje kao brižna majka koja vodi brigu oko svoje djece i svoje obitelji. To je dar Duha Svetoga. To su plodovi Duha Svetoga, kako će to sv. Pavao u poslanici Korinćanima opisati: "Čeznite za duhovnim darovima, nastojte ih imati u izobilju na izgradnju Crkve" (1 Kor 14,12), a u 13. poglavlju iste poslanice na prvo mjesto stavlja "ljubav" bez koje ni jedno ljudsko djelo pred Bogom ne vrijedi.

Služenje je važno i za današnju kršćansku zajednicu, jer pritijelovljujući se Kristu i Crkvi po krštenju i ostalim sakramentima, svaki vjernik osobno preuzima udjela u služiteljskom poslanju Crkve.

Rad u paru

Milosrđe je vidljivi izraz služenja. Crkva je definirala sedam duhovnih i sedam tjelesnih djela milosrđa. Vršeći ova djela u svom životu vjernici postaju slični Kristu, što i jest cilj kršćanskoga života, a to ostvaruju prihvaćajući njegovu logiku, njegov zakon, a to je, prije svega, zakon milosrđa. Kako bi taj zakon što bolje upoznali i mogli ga primjenjivati svakodnevno u svom životu polaznici će, u paru, raditi **Radni list 39**, koji se sastoji od tjelesnih i duhovnih djela milosrđa koja su nepravilno napisana. Treba ih točno složiti, a potom razvrstati u tjelesna i duhovna djela milosrđa.

Upoznavši se s djelima milosrđa, kao vjernici, želimo ih u svom životu i primjenjivati. Djela milosrđa obvezuju vjernike, Kristove učenike. Milosrđe primjenjivati kroz svakodnevno služenje bližnjemu je zadaća onoga koji ima u sebi ljubavi; ta i takva osoba služenjem u Crkvi ostvaruje Božje kraljevstvo u svojoj sredini, a na osobit način u svojoj župnoj zajednici gdje se vjera uči, slavi, ali na osobit način živi.

Samostalni rad

Kateheta poziva vjeroučenike na samostalno promišljanje o tome koliko su spremni pomoći drugima kroz rješavanje prvog zadatka u **Radnom listu 40**. Nakon što polaznici riješe radni list slijedi kratka diskusija, u kojoj kateheta mora voditi računa o rezultatima i istaknuti sve ono pozitivno što polaznici čine u svom vjerničkom životu, ali ipak mora naglasiti i potrebu uvijek intenzivnijeg služenja potrebnima.

Sinteza

Sinteza kao trenutak koji katehetski susret privodi polagano kraju treba izvući neke smjernice za konkretan život kako u župnoj, odnosno crkvenoj zajednici, tako i u svim onim krugovima u kojima se vjeroučenici kreću.

Psiho-test *Nemilosrdnik ili Samaritanac* u

Radnom listu 41, upravo se bavi tom

tematikom. Psiho-test se sastoji od osam pitanja na koja su ponuđeni jednaki odgovori. Na vjeroučenicima je samo da iskreno odgovore, i tako vide gdje se nalaze na «ljestvici milosrđa».

Kateheta će objasniti polaznicima da je iskreno služenje ono koje dolazi iz srca, ali i koje biva vidljivo u našem svakodnevnom životu. Srce i

savjest je teško provjeriti, oni su poznati samo Bogu. Vjeroučenici ne moraju razgovarati o rezultatima psiho-testa, neka im on bude mali ispit savjesti o tome koliko uistinu prakticiraju služenje u svom životu.

Aktualizacija

Za aktualizaciju neka posluži drugi zadatak iz **Radnog lista 40**. Zadatak je jednostavan i konkretan i prema mogućnostima neka ga polaznici naprave doma. Kateheta neka da osnovne smjernice. Sve prijedloge i konkretne slučajeve iz župe npr. bolesna starica koju treba posjetiti ili joj pospremati kuću, pospremanje ministrantskog ormara ili pospremanje crkve... treba staviti na papir tj. napraviti plan – mjesečni kalendar služenja. Kateheta neka pozove polaznike na izbor para s kojim bi htjeli služiti potrebnima, te neka se upišu u predviđeni nadnevak za zadatak koji su spremni izvršiti.

Molitveni završetak

Gospodine,
daruj mi snage za:
dobročinstva koja ništa ne stoje,
ali su dragocjena u tvojim očima.
Daruj mi vedro lice u sivilu svakidašnjice.
Suzdržanu šutnju kad zamijetim
tuđu pogrješku.
Riječ priznanja za uspjeh
suradnika.

Daj da činim sitne usluge onima koji me ne vole.

Daruj mi topao stisak ruke za tužnoga,
strpljiv razgovor s nestrpljivima
i dosadnima.

Daruj mi pogled razumijevanja za čovjeka
koji nosi skrivenu patnju,
prijateljski pozdrav malom čovjeku,
priznanje vlastitih slabosti.

Daruj mi velikodušno priznanje vlastitih nedostataka
i vlastite krivice.

Prema: Alfons Höfer

4. 4. UVOĐENJE MINISTRANATA U SLUŽENJE ZAJEDNICI

Ciljevi

- Upoznati obveze i dužnosti koje sa sobom nosi prihvaćanje ministrantske službe
- Pripraviti se za preuzimanje službe u Crkvi
- Upoznati obred primanja u ministrantsku službu
- Upriličiti obred primanja u ministrantsku službu u sklopu nedjeljne euharistije

Materijal za rad

- ✓ radni list 42. i 43.
- ✓ olovke ili kemijske olovke
- ✓ drvene boje
- ✓ papir A4 formata bijele boje i hamer-papir
- ✓ nekoliko škara
- ✓ ljepilo za papir
- ✓ kazetofon
- ✓ kazeta ili CD

Tijek susreta

Susret započinje molitvom praćenom meditativnom glazbom te motivacijom o značenju i važnosti ministrantske službe u župnoj zajednici. Kroz razradu teme kateheta će pojasniti povijesni razvoj ministrantske službe i njezino mjesto u današnjoj Crkvi, te tako uvesti vjeroučenike u kreativni rad u skupinama o ministrantskim dužnostima i obvezama koji završava sintezom radova. U nastavku susreta ili na drugom susretu, kateheta može upoznati vjeroučenike s jednim od ponuđenih obreda primanja u ministrantsku službu. Susret završava aktualizacijom i molitvom.

Predložimo da ovu katehezu upriličite kroz dva susreta ili u jednom jednodnevnom susretu neposredno prije primanja u ministrantsku službu.

Molitveno – meditativni početak susreta

Dobro bi bilo, ukoliko je moguće, molitveni tekst prikazati na prozirnici ili nekom drugom prikladnom sredstvu kako bi molila cijela skupina. Uz molitveni tekst može se pustiti meditativna glazba. Pjesma koja se predlaže: «Glasnik velikoga kralja» ili neka druga prikladna pjesma.

Dobri moj Bože,
koji me svaki dan umivaš svojom ljubavlju
i daruješ me mnogim darovima,
hvala ti što sam u tvojim očima velik.
Hvala ti što sam dobio tvoje povjerenje,
što si u meni vidio svoga službenika.
Drago mi je što baš meni iskazuješ svoju naklonost.
Bit ću tvoj i radosno ću ti služiti.
Budi uvijek uz mene i pomoz mi

da sve svoje dužnosti i obveze što bolje poznajem
i savjesno izvršavam.
Na slavu tvoga imena, Gospodine!

Motivacija

Motivaciju o značenju ministrantske službe u župnoj zajednici ostvariti ćemo uz pomoć **Radnog lista 42**. Cilj je motivacije uvesti vjeroučenike u temu i vrednovanje ministrantske službe. Kako bi izgledala župna zajednica da u njoj nema ministranata? Kako bi izgledala naša liturgijska slavlja bez ministranata? Vjeroučenici trebaju navesti nedostatke župnih zajednica koje nemaju ministrante i prednosti zajednica u kojima ministranti postoje i savjesno obavljaju svoju službu. Radni list vjeroučenici rješavaju samostalno ili u paru. Po završetku rada je odgovore je moguće prokomentirati ili ih zapisivati u dva stupca na većem papiru, ploči ili hamer-papiru.

Razrada teme

Kako se razvijala ministrantska služba u povijesti?

U počecima je euharistijskom slavlju predsjedao biskup, a u svečanijim prigodama okružen prezbiterima i đakonima. Vrlo su se brzo iskristalizirale i druge liturgijske službe koje su imale svoj liturgijski stupanj i određenog službenika, a privremenih (“ad hoc”) službi nije bilo. U latinskoj Crkvi postojale su službe vratara, lektora, egzorcista i akolita, a na Istoku samo službe lektora i subđakona. U starini su to bile prave službe u zajednici, a kasnije su to postali tek prelazni stupnjevi na putu do svetog reda.

Početak službe ministriranja uočava se u službi akolita koju u latinskoj Crkvi susrećemo već u trećem stoljeću i koja se smatrala kleričkom službom. Konkretno početak ministrantske službe predstavlja pojava privatnih misa u 8.st. Zbog mnoštva svećenika i velikog broja misnih slavlja morao je biti prisutan bar jedan poslužitelj oltara, koji je predstavljao zajednicu. Ministrantsku službu preuzimali su tako mladići koji su rano bili uzeti u klerički stalež i koji su se pripremali za svećenike.

Od 13. stoljeća pojavljuje se sve veći broj odredbi biskupskih sinoda koje kažu da službu oltara mogu vršiti samo klerici. No, u praksi ovi zahtjevi jedva da su bili ispunjeni. Tridentški koncil polazi također od klerika - ministranta. O ministrantima koji nisu klerici prvi put se javno govori u enciklici *Mediator Dei* Pia XII. (1947.)

Do Drugog vatikanskog koncila djevojčice i žene nisu mogle ministrirati, ali su zato u većem dijelu obavljale druge nesvećeničke liturgijske službe. Autentičnom interpretacijom određenih crkvenih propisa i naglašavanjem teoloških smjernica Drugog vatikanskog koncila, dopušta se i osobama ženskog spola obavljati ministrantsku službu.

Kod liturgijskih slavlja ministranti i ministrantice su praktički najangažiraniji u slavljenju. Drugi vatikanski koncil naziva njihovu službu “istinskom liturgijskom službom”. Stoga trebaju oni i svi drugi koji sudjeluju u liturgijskim slavljenjima “svoju službu vršiti tako iskrenom pobožnošću i urednošću kakva pristoji tako važnoj službi i kakvu narod Božji od njih s pravom traži”.

Koje su zadaće ministranata danas?

Ministranti i ministrantice u naše vrijeme ne zastupaju niti klerike niti zajednicu, već imaju svoje vlastite zadaće. Oni asistiraju biskupima, svećenicima i đakonima kod slavljenja liturgije (euharistije, službi riječi i drugih bogoslužja). Svojom službom ministranti i ministrantice pridonose dinamičnom i dostojanstvenom odvijanju slavlja, a svojim djelovanjem ukazuju na bitno u liturgiji. Sa zajednicom vjernika oni sudjeluju u liturgijskim slavljinama.

Svaka služba i zadaća u životu nosi sa sobom neka prava i dužnosti. Tako je i s ministrantskom službom. Tko ju je prihvatio, dobio je pravo biti blizu oltara, pomagati svećeniku, sudjelovati u bogoslužju itd. Naravno da uz to pravo i privilegiju idu i neke obveze i dužnosti. Njih svaki ministrant treba upoznati, znati i izvršavati. Pravom ministrantu izvršavanje dužnosti i obveza neće biti teško, nego će mu pridonijati radost jer on na taj način prihvaća svoju ministrantsku službu i ponosno se naziva ministrantom. Ministranti svoje obveze i dužnosti uglavnom već poznaju i izvršavaju. Ipak, kako nam ministrantske obveze i dužnosti ne bi bile teške, sad ćemo se s njima pobliže upoznati. Ministrantske dužnosti i obveze dijele se na one izvanliturgijske i one liturgijske. Naravno da jedne od drugih ovise i da su jedne s drugima jako povezane. Zapravo su obveze i dužnosti ministranta kao latice koje čine jedan prekrasan cvijet.

Rad u skupinama

Podijeliti cijelu skupinu u manje skupine (najbolje po četiri člana). Neka svaka skupina ima barem jedne škare, jedan komplet drvenih boja i nekoliko papira A4 formata bijele boje. Podijeliti svakoj skupini po jedan **Radni list 43**, na kojem se nalaze ministrantske dužnosti ili obveze. Svaka skupina izabere jednu ili dvije dužnosti i obveze u dogovoru s drugim skupinama. Hamer - papir treba izložiti na vidljivo mjesto ili na njega pričvrstiti drvene letvice.

Prvi član skupine zadužen je za iscertavanje latice (latica) na papiru A4 formata. Drugi član skupine treba po nacrtu latice izrezati. Treći član skupine lijepim slovima i upotrebljavajući različite boje ispisuje dužnost i obvezu. Četvrti član ukrašava laticu raznim simbolima i znakovima. Za to vrijeme voditelj s jednom od skupina priprema hamer - papir crtajući na njega stabljiku cvijeta i listove te ispisujući naslov: **DUŽNOSTI I OBVEZE MINISTRANTA**.

Sinteza radova

Svaka od skupina donosi svoju laticu koju voditelj lijepi na stabljiku, tako da obveze i dužnosti jednog ministranta čine šareni i lijepi cvijet. To se čini tako da se izlaže i lijepi jedna izvanliturgijska latica – dužnost, pa jedna liturgijska latica – dužnost itd. Ukoliko ostane vremena, neka dužnost ili obveza mogu se još i dodatno pojasniti. Na primjer:

Redovito sudjelovati na ministrantskim sastancima – Ova izvanliturgijska dužnost je važna zato što redovitim sudjelovanjem na ministrantskim sastancima ponajprije razvijamo i učvršćujemo međusobno prijateljstvo, a zatim i dobivamo potrebne informacije o obvezama u tjednu koji predstoji. Sastanci su vrijeme kada se možemo osvrnuti i na neke poteškoće, negativne pojave ili događaje, ali i vrijeme pohvala, isticanja onih članova koji su zaslužili nagrade i koji služe kao primjer ostalima.

Upoznati dijelove euharistije – Ova liturgijska dužnost je važna jer se većina ministrantskih obveza tiče sakramenta euharistije. Potrebno je upoznati dijelove euharistije kako bi svaki ministrant bez straha ili nesigurnosti mogao u njoj sudjelovati. Tako će i sam tijekom euharistije biti ljepši, skladniji i pobožniji.

MINISTRANTSKE DUŽNOSTI I OBVEZE

IZVANLITURGIJSKE OBVEZE

Redovito moliti

Zauzeto sudjelovati na vjeronauku u školi

Biti pristojan u društvu, na igralištu, u školi. . .

Redovito sudjelovati na ministrantskim susretima

Na vrijeme dolaziti i pripremati se za ministriranje

Čuvati urednim i čistim ministrantsko ruho

Poštivati upute i dogovore sa župnikom i voditeljem

Biti na raspolaganju župi i župniku za suradnju u životu župne zajednice

LITURGIJSKE OBVEZE

Pobožno pratiti i sudjelovati u liturgiji, moliti i pjevati

Upoznati crkveni prostor te liturgijsko ruho i posuđe

Upoznati ministrantsko držanje i kretnje

Upoznati dijelove euharistije

Sudjelovati u svečanom ulasku svećenika na početku euharistije

Pozorno slušati – čitati riječ Božju

Sudjelovati kod pripreme prinosa darova

Zvonjenje, priprema kadionice, pomoć kod pričesti, svjećonoše. . .

Aktivno sudjelovanje kod slavlja ostalih sakramenata i obreda

Radni list se može iskoristiti za rad u skupinama, ali ga se može i umnožiti te na kraju kateheze, radi preglednosti, podijeliti ministrantima. Radni list se može mijenjati, dopunjavati, preoblikovati, skratiti . . .

«Cvijet» se tada nosi u sakristiju gdje će ostati cijeli sljedeći tjedan kako bi ga svi mogli češće pogledati i iz njega učiti. Nakon toga može biti u dvorani za katehezu.

B) Prijedlog obreda primanja u ministrantsku službu

Neka se svečanost uvođenja novih ministranata u službu slavi nedjeljom ili blagdanom, kada je okupljen veći broj članova župne zajednice. Ministrantski pripravnici ulaze svečano u crkvu u pratnji starijih ministranata. Na podesnom mjestu uz oltar nalaze se odijela za nove ministrante. Dok oni prolaze kroz crkvu, pjeva se prikladna pjesma, npr. *Krist na žalost ili Pusti mreže te!* Kada se ministranti smjeste u svetište i nakon svećenikova pozdrava, svećenik poimence pozdravi vjernike, uvede ih u Euharistijsko slavlje, te poimence spomene nove ministrante, a oni dolaze pred oltar, držeći odijela na rukama. Kada se smjeste pred oltar započinje obred.

SVEĆENIK: Danas ćete obući ministrantska odijela i postati službenici oltara naše župne zajednice. Jeste li svjesni svojih dužnosti i jeste li spremni preuzeti ovu službu?

MINISTRANTI: (zajedno, ali odgovara svaki za sebe): Jesam!

SVEĆENIK: Hoćete li svojim ponašanjem, pobožnošću i revnošću biti na poticaj i drugima da se s poštovanjem odnose prema domu Gospodnjem?

MINISTRANTI: Hoću!

SVEĆENIK: Gospodin blagoslovio vaše iskreno nastojanje i dao vam milost da ostanete vjerni svojoj odluci, te da budete na čast i ponos svojoj obitelji i ovoj vjerničkoj zajednici.

MINISTRANTI: Amen!

Blagoslov ministrantske odjeće

Ministranti s odijelima na rukama dolaze pred oltar, te slijedi blagoslovna molitva..

SVEĆENIK: Pomolimo se: Gospodine Isuse Kriste, blagoslovi ova ministrantska odijela i one koji će ih nositi, daj da se zaodjenu tobom, koji s Ocem i Duhom Svetim, živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

SVI: Amen!

Svećenik poškropi odijela blagoslovljenom vodom, a potom stariji ministranti pomažu novim ministrantima obući blagoslovljena odijela. Kad su se obukli svećenik govori:

SVEĆENIK: Ovim odijelom zaodjenuo vas je Bog u nova stvorenja, na sliku Kristovu.

MINISTRANTI: Amen!

SVEĆENIK: Pomolimo se: Gospodine Isuse Kriste, pogledaj na ovu djecu naše župne zajednice koja danas stoje pred tobom svečano obučena u odjeću tvoje službe. Molimo te, daj im snage da ostanu vjerni ovoj službi, koju su sada s oduševljenjem prihvatili.

SVI: Amen!

Stariji ministranti vode nove ministrante na oltar, a misa se nastavlja.

Predaja znakova liturgijskih predmeta novim ministrantima

Nakon homilije svećenik uz pomoć starijih ministranata predaje znakove liturgijskih predmeta novim ministrantima.

SVEĆENIK: Za vrijeme pripreve vi ste se pripravili za ministrantsku službu i pokazali se dostojnima pridružiti ministrantskom zboru naše župne zajednice. Kao vanjski znak svoje službe oltaru, primit ćete predmete kojima ćete se služiti. Neka vam Bog pomogne da svoju ministrantsku službu dobro i savjesno obavljate.

Stariji ministranti dodaju svećeniku liturgijske predmete, a on ih pruža novim ministrantima govoreći:

Biblija ili Lekcionar

SVEĆENIK: Uzmi knjigu Božje Riječi, čitaj je i po njoj živi! U svojoj ministrantskoj službi nosi je i postupaj s njom kao s dragocjenim blagom!

MINISTRANT: Amen!

Ampulice (vrčići) i posuda za hostije

SVEĆENIK: Odsada ćeš donositi darove kruha i vina za svetu žrtvu. Oni će postati Kristovim tijelom i krvlju, nama za hranu. S poštovanjem i pobožnošću nosi ove posude s darovima jer si tako blizu velikom otajstvu svoje svete vjere.

MINISTRANT: Amen!

Svijećnjak sa svijećom ili svijeća

SVEĆENIK: Odsada ćeš biti i svjećonoša. U službi oltara izgaraj revnošću poput ove svijeće tako da svojim dobrim primjerom možeš svijetliti svim ljudima.

MINISTRANT: Amen!

Kadionica

SVEĆENIK: Primi kadionicu i nosi je na slavu Božju. Kao što se iz nje diže ugodan kad, tako neka se iz tvoje duše diže ugodan miris na slavu Isusa Krista, Gospodina našega!

MINISTRANT: Amen!

Lađica s tamjanom

SVEĆENIK: Primi ovu lađicu. U svojoj službi nosi je uvijek s onim poštovanjem s kojim su sveti mudraci s Istoka nosili tamjan novorođenome kralju, Isusu Kristu!

Ministrant: Amen

Zvonce

SVEĆENIK: Primi oltarsko zvonce. Njime ćeš zvoniti na slavu Božju i pozivati na pažnju i nutarnje sudjelovanje u službi Božjoj. Neka ti njegovi zvuci budu poticaj na osluškivanje Božje volje.

MINISTRANT: Amen!

Završna molitva

SVEĆENIK: Pomolimo se: Gospodine Isuse Kriste, ovi tvoji službenici predstavljeni su cijeloj župnoj zajednici. Molimo te, daj im milost da tako služe tvome oltaru, kako ti to od njih očekuješ. Koji živiš i kraljuješ s Ocem i Duhom Svetim, Bog po sve vijeke vjekova.

SVI: Amen!

Misa se nastavlja ispoviješću vjere

Kraći oblik primanja u ministrantsku službu

Nakon vremena pripreve i kateheza za to predviđenih, kandidati za službu ministranta mogu biti svečano primljeni u svoju službu za vrijeme jedne od nedjeljnih euharistija. Obred je moguće upriličiti nakon homilije.

Ministranti pripravnici ulaze svečano u crkvu u pratnji starijih ministranata. Na prikladnom mjestu stoje izložena odijela za nove ministrante. Dok oni prolaze kroz crkvu, pjeva se pjesma «O, Bože, zar si pozvao mene» ili neka druga prikladna pjesma. Svećenik proziva nove ministrante poimenično da zauzmu mjesto u prvom redu klupa u crkvi. Potom slijedi blagoslov ministrantske odjeće.

SVEĆENIK: Pomolimo se: Gospodine Isuse Kriste, blagoslovi ova ministrantska odijela i one koji će ih nositi, da se zaodjenu tobom, koji s Ocem i Duhom Svetim živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

MINISTRANTI: Amen!

SVEĆENIK: Dragi novi ministranti, s radošću vas primam u službu i pozivam da slavite Boga služeći u blizini oltara. Nastojte iskreno vršiti ovu službu.

Slijedi ispovijest vjere i molitva vjernika. Novi ministranti prvi puta poslužuju kod oltara. Po završetku euharistije slijedi čestitanje novim ministrantima, a mogu im se uručiti i neki prikladni, simbolični darovi.

Aktualizacija

Uz dva predložena obreda primanja u ministrantsku službu donosimo i **Radni list 42.** koji u svom drugom zadatku pomaže vjeroučenicima da se bolje upoznaju sa spomenutim obredom. Zadatak sadrži neke dijelove obreda primanja u ministrantsku službu, ali je njihov liturgijski slijed pomiješan. Zadatak je vjeroučenika ispravno složiti dijelove obreda i na taj način se pripraviti za primanje u ministrantsku službu. U kvadratiće pored pojedinog dijela obreda vjeroučenici trebaju upisati redne brojeve onim slijedom kojim se ti dijelovi pojavljuju u obredu.

Molitveni završetak

Gospodine,
Htio bih da moj život bude nešto više,
ali se ništa ne usuđujem staviti na kocku;
Htio bih uspjeh,
Ali bez zalaganja,
Htio bih plodove,
Ali bez sisanja,
Htio bih do izvora,
Ali bez uzvodnog plivanja,
Sanjam o novim obalama,
Ali brodovi odlaze bez mene.

Samo s tobom mogu nadvladati ovu tromost,
Samo s tobom mogu steći odvažnost,
Samo s tobom mogu podići sidro,
Otrgnuti se od nepomične obale,
Zaploviti u tvoje širine,
U novi život.

Abraham se na to odvažio,
Ostavio posjed i sigurnost,
Krenuo u nepoznatu zemlju...
Apostoli su se na to odvažili,
Ostavili barke
I objesili mreže...
Gospodine,
Svi oni, i još mnogi drugi,
Sve su ostavili na tvoju riječ:
»Tko hoće život svoj spasiti,
izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi
mene, spasit će ga.«
Gospodine,
Imam samo jedan život
I njega zalažem: u jednu jedincatu
»smionu pustolovinu«.
Gospodine, daj da uspijem.

Marian Wieser

4. 5. ŽIVJETI ISKUSTVO CRKVE U ŽUPNOJ ZAJEDNICI

Ciljevi

- Upoznati vlastitu župnu zajednicu, njezine posebnosti, službe
- Razvijati svijest pripadnosti Crkvi kroz župnu zajednicu
- Posvijestiti kvalitete župne zajednice, ali i njezine nedostatke
- Shvatiti potrebu suradnje i bratskog odnosa s drugim župnim zajednicama i nadilaziti svaki oblik antagonizma

Materijal za rad

- ✓ radni list 44.
- ✓ hamer-papir
- ✓ olovke
- ✓ bojice ili flomasteri
- ✓ svijeća

Tijek susreta

Nakon uvodne molitve slijedi motiviranje vjeroučenika za temu susreta igrom asocijacije o crkvenim službama. Najavom teme kateheta uvodi vjeroučenike u raspoloženje sabranosti u kojem će slušati tekst o blagdanu Pedesetnice i nakon toga o njemu zajednički promišljati. Kateheta će zaključiti izražavanje dojmova kraćom razradom teme i dovesti do individualnog i zajedničkog rada uz pomoć radnog lista. Susret završava molitvom koju vjeroučenici mogu izreći u obliku zaziva, jedan za drugim.

Molitveno – meditativni početak

Tvoj dar Duha,
sišao je, Gospodine, na zemlju
u snazi silnog vjetra.

Silan vjetar razbija okove,
rastvara vrata onima što se u tami skrivaju,
raznosi sve nestalno i sve plitko zasijano,
razgoni oblake tame
i otvara put Suncu što grije zemlju.

Toliko bismo puta htjeli silazak Duha
ali bez snage vjetra
i bez siline ognja
jer se bojimo biti ogoljeni
i oslobođeni svega što smatramo svojim.
Rado bismo te osjetili u laganom povjetarcu
koji oplahuje naš život ne mijenjajući ga.
Neka nas vihor tvoga Duha, Gospodine,
razdijene od svega nestalnog

i oganj njegov nek sažeže sav teret
koji nas k zemlji prigiba.

Tek kad smo oslobođeni i razgoljeni,
snaga Duha dodiruje našu nutrinu
i preobražava je – na novi život.

Uvod s motivacijom

Svaki čovjek se osjeća radosno u zajednici s drugim ljudima. Najbolji primjer za to je naša obitelj. U njoj se osjećamo zaštićeno i sigurni smo kako ćemo u njoj na najbolji način postati dobri i poštenu ljudi.

I Krist je osnovao zajednicu koju su u početku sačinjavali samo apostoli. Duh Božji bio je snaga te zajednice. On je učinio da se zajednica vjernika povećava iz dana u dan.

Danas mi živimo u zajednici koju zovemo župa. U nju smo ušli krštenjem. Naša župna zajednica je mjesto gdje se na poseban način možemo susresti s Bogom.

Nakon kratkog uvoda u temu kateheta podijeli **Radni list 44.** s igrom asocijacije o crkvenim službama koju vjeroučenici rješavaju samostalno ili u paru.

Najava teme

Nakon što su vjeroučenici u molitvi promišljali o silasku Duha Svetoga i otkrili rješenje asocijacije, kateheta ih upozori kako će sada čuti biblijski tekst i svrne pozornost na posebnost toga teksta u odnosu na sve druge tekstove. Tekst iz Djela apostolskih govori o blagdanu Pedesetnice – prvih Duhova na koje je rođena Crkva.

Prvi susret s tekstom

Prije nego što počne interpretativno čitati tekst, kateheta upali svijeću i postavi je na mjesto na kojem je svi vjeroučenici mogu najbolje vidjeti.

Kad je napokon došao dan Pedesetnice, svi su bili zajedno na istome mjestu. I eto iznenada šuma s neba, kao kad se dignu silan vjetar. Ispuni svu kuću u kojoj su bili. I pokažu im se kao neki ognjeni razdijeljeni jezici te siđe po jedan na svakoga od njih. Svi se napuniše Duha Svetoga i počеше govoriti drugim jezicima, kako im već Duh davaše zboriti (Dj 2, 1-5).

Izražavanje prvih dojmova

- Što vam se u tekstu najviše svidjelo?
- Kojom biste riječju opisali osjećaj koji je na vas ostavio pročitani tekst?
- Koje vam prve misli padaju na pamet nakon što ste čuli tekst?

Razrada teme

U povijesnom razvitku Crkve, župa je postala njezina osnovna stanica, malo ostvarenje Crkve ili Crkva u malom. Prema crkvenom Zakoniku kanonskog prava “*župa je određena zajednica vjernika, koju vodi župnik vlastiti pastir... uz suradnju s drugim prezbiterima ili đakonima i uz pomoć koju mu pružaju vjernici laici.*” (kan. 515; 519). Katekizam pak Katoličke Crkve, uz ostalo, o župi kaže: “*Župa je euharistijska zajednica i srce bogoslužnog života kršćanskih obitelji; ona je povlašteno mjesto kateheza za djecu i za roditelje*” (KKC 2226). Ona na neki način predstavlja, po svojoj strukturi, vidljivu Crkvu, rasprostranjenu po cijelom svijetu. Oznake sveopće Crkve su u župi kao u Crkvi u malom i u svim skupinama njezinih manjih zajednica, koje čine organizam župe, pa stoga župu možemo nazvati zajedništvom zajednica. To znači da se sva zadaća Crkve i njezin život u punini treba i može dogoditi u župnoj zajednici.

U našoj župi postoje različite službe i aktivnosti koje pomažu župi da djeluje i živi kao zajednica. Svaka služba i aktivnost je važna i posebna, ali sve zajedno čine cjelinu i daju župi pečat Duha Svetoga koji djeluje i nadahnjuje svakog vjernika. Zato je naša župa poput lađe koju tvore različite službe i aktivnosti – tragovi Božje prisutnosti koja se brine za sve nas.

Individualni i zajednički rad

Vjeroučenici najprije samostalno rješavaju zadatak s lađom o crkvenim službama na **Radnom listu 44**. U svaki dio lađe trebaju upisati po jednu službu ili aktivnost koja postoji u župi i doprinosi njezinom boljitku. Nakon toga okupljaju se svi zajedno i na velikom hamer-papiru trebaju nacrtati lađu poput one na radnom listu. Kroz razgovor i uz pomoć radnih listova zajednički popunjavaju i ukrašavaju lađu na hamer-papiru. Jedra je moguće obojati različitim bojama i tako istaknuti različitost službi u župi, a njihova kompozicija bit će slikovit prikaz zajedništva koje bi trebalo krasiti svaku župnu zajednicu. Hamer-papir s lađom može se izložiti na vidnom mjestu u prostoriji.

Izlet u susjednu župu

Budući da ova kateheza predviđa i upoznavanje s drugim župama, na kraju donosimo prijedlog: posjetiti susjednu župu i upoznati njezinog zaštitnika, službe i aktivnosti te ih usporediti s onima u vlastitoj župi. Ovo naravno dolazi u obzir onda kada to prilike i mogućnosti dopuštaju i ne mora biti izravan nastavak ove kateheze.

Molitveni završetak

Molitvu vjeroučenici mogu moliti na način da svaki dobije po jedan dio i da je čitaju jedan za drugim poput zaziva.

Htio bih zajednicu u kojoj nitko ne treba nositi maske, da se nitko ne boji da će drugi bilo što protiv njega iskoristiti ili upotrijebiti.

Htio bih zajednicu u kojoj nitko oko sebe ne mora praviti barikade, jer u njoj nema nikoga tko želi povrijediti.

Htio bih zajednicu u kojoj nitko svoje slabosti ne mora skrivati, niti pozitivnosti isticati, jer svakoga uzimaju onakvog kakav jest.

Htio bih zajednicu u kojoj se nitko ne smatra boljim od svog susjeda.

Htio bih zajednicu u kojoj si svatko može priuštiti da pred svakim bude otvoren, a da za tu otvorenost nitko ni na koji način ne bude kažnjen.

Htio bih zajednicu u kojoj nitko neće svoje pogreške nositi na sebi, jer su mu oprostene.

Htio bih zajednicu u kojoj nitko ne smije biti sam u nevolji i tuzi, jer u njoj ima prave prijatelje.

Htio bih zajednicu u kojoj se može s drugima razgovarati o vjeri, jer se svi osjećaju jedan za drugoga odgovornima.

Htio bih zajednicu u kojoj nitko ne treba sumnjati u smisao svog života, jer osjeća da ga drugi zaista trebaju.

Htio bih zajednicu u kojoj se ne govori o tuđim pogreškama, jer svatko zna da i sam nije bez pogrešaka.

Htio bih zajednicu u kojoj nitko nije pritisnut šablonom, već može biti ono što jest i što treba biti.

Ukratko, želim zajednicu u kojoj se kuša živjeti po evanđelju.

KORIŠTENA LITERATURA

DUFOUR, X. L., (ur.) *Rječnik biblijske teologije*, KS, Zagreb, 1993.

JARM, A., *Imenar*, UPT, Đakovo,

Sretan čovjek, Teovizija, Zagreb, 2003.

VANNA, U., *S adolescentima. Teme za susrete mladih u skupini, u razredu i u oratoriju*, PUP Kefa, Zagreb, 1998.

COUSINEAU, Y., *Odgojne vježbe za rad u skupinama, Materijali za kateheze, pastoral i zajedništvo*, PUP «Kefa» - Zagreb, 1999.

MAGGIOLINI, A., *Temelji kršćanskoga života za mlade*, Verbum, Split, 2001.

JARM, A., (pr.), *Dolazim ti reći. Molitve i razmišljanja*, 2. izdanje, Đakovo, 1988.

Odgojno-pastoralni projekt Franjevačke mladeži, NACIONALNA SREDIŠNJICA FRAME, Zagreb, 1997.

STOJIĆ, A., (pr.), *Odnosi u obitelji*, KSC, Zagreb.

Sveto pismo

VANNA, A., *Adolescenti, Put i avantura*, KSC, Zagreb.

VANNA, U., *Zašto moliti?, Slobodni za moliti*, KSC, Zagreb.

FERRERO, B., *Zrikavčev pjev*, KSC, Zagreb, 2001.

FERRERO, B., *Samo vjetar zna*, KSC, Zagreb, 2004.

ZINK, J., *Kako danas moliti*, KS, Zagreb,

Na Tvoju riječ..., kateheze za mlade, Glas Koncila, Zagreb, 2002.

KOJAKOVIĆ, A., *Radost postojanja*, Samostan ss. Sv. Križa, Đakovo, 1993.

Igrom do sebe», Alinea, Zagreb, 2002.

IVAN PAVAO II., *Ecclesia ine Europa. Postsinodalna pobudnica o Crkvi u Europi*, Verbum, Split, 2005.

Ministrantska skupina

Radni listovi

ZAJEDNICA

Prvo godišće kateheze

Nalazimo se na početku našeg zajedničkog hoda na putu vjere. Okupljati ćemo se i raditi kao skupina. Da bi to bilo moguće trebamo upoznati jedni druge. Dopusti drugima da te upoznaju! U slagalici u poljima označenim brojevima dovrši započete rečenice.

1. Moje ime je...

2. Moja omiljena boja je...

3. Moj rođendan je...

4. Moja najveća želja je...

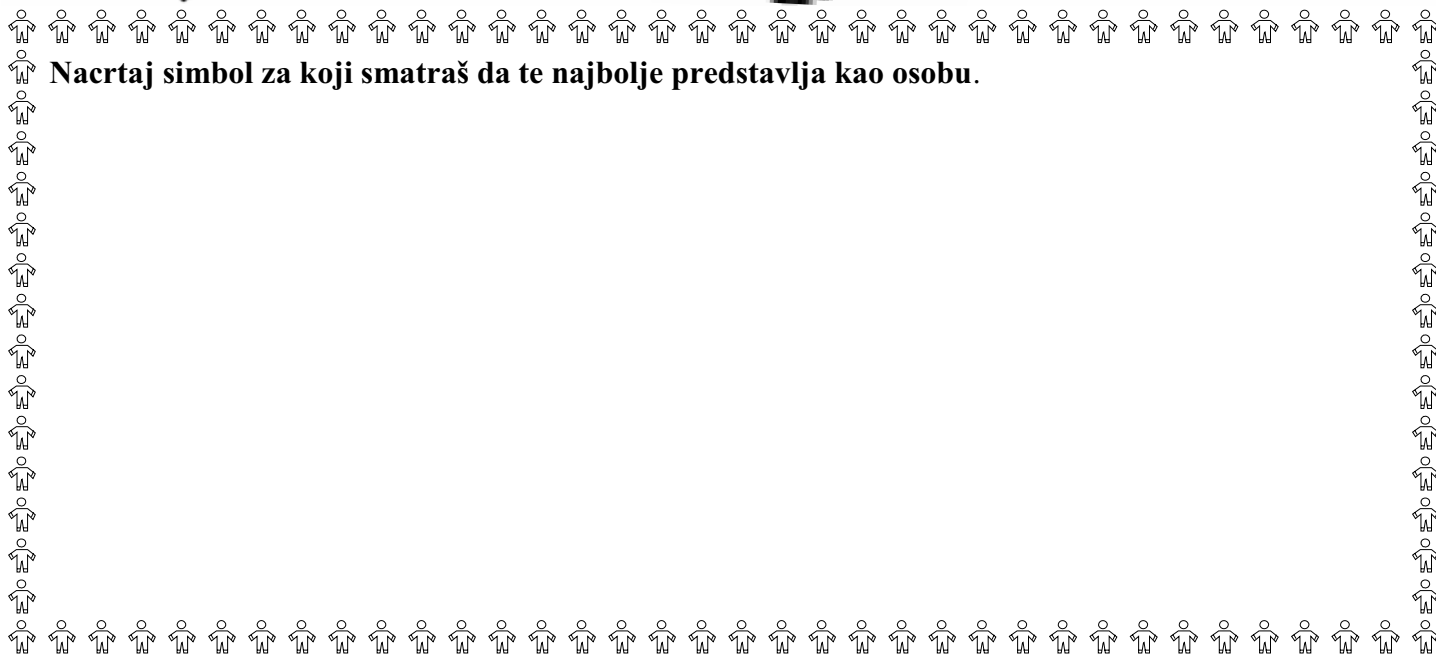
5. Dvije loše osobine koje ne volim kod ljudi...

6. Dvije stvari koje želim ostvariti ove godine su...

7. Dvije dobre osobine koje volim kod ljudi su...

Daj mi, Gospodine,
da prihvatim
znance i neznance,
koje si odredio
da budu moji
bližnji.

Nacrtaj simbol za koji smatraš da te najbolje predstavlja kao osobu.

Svaku skupinu, zajednicu, sačinjavaju različiti ljudi. Da bi se skupina mogla razvijati i napredovati potrebno je među članovima odrediti neka pravila. Želimo li biti i raditi zajedno, pokušajmo zajednički i jednoglasno osmisliti pravila naše skupine. Promislimo o mogućim pravilima, zapišimo ih svatko za sebe, u razgovoru se oko pravila usuglasimo i na koncu živimo prema pravilima koja smo si postavili!

Neka nam pravila skupine ne budu teret koji nevoljko nosimo, već mala škola ljubavi prema svakom članu skupine!

Deset zapovijedi naše skupine

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

"Ne hodaj ispred mene,
možda neću slijediti.
Ne hodaj iza mene,
možda neću voditi.
Hodaj pokraj mene
i samo budi moj prijatelj."

A. Camus

Kodeks naše skupine

1. *Pozorno slušaj dok netko govori jer svatko je vrijedan pažnje i poštovanja.*
2. *Dopusti drugome da do kraja kaže što želi reći.*
3. *Nikoga ne ismijavaj.*
4. *Nikoga ne ogovaraj.*
5. *Raduj se svacijim sposobnostima i svacijem uspjehu.*
6. *Imaj povjerenja u sebe jer sigurno i ti možeš nešto vrijedno reći i uraditi.*
7. *Kada želiš nešto pitati, reći ili uraditi, javi se za riječ govori slobodno i sigurno.*
6. *Budi dobar prijatelj, osobito onda kada nekome treba pomoći.*
9. *Prema voditelju skupine, kao i prema svim članovima skupine, razvijaj osjećaje poštovanja i odanosti, slobode i samostalnosti.*
10. *Posebnu pažnju posvećuj svojoj skupini, ali se ne zatvaraj u svoju "klapu", nego pronadi vremena i za one koje joj ne pripadaju.*

Svojim vlastoručnim potpisom obvezujem se da ću pravila naše skupine održavati i poštivati, te i druge njima učiti.

Ime i prezime

U _____, *dana* _____.

Svaka je skupina po nečemu posebna, svaka skupina ima svoje karakteristike i bitne oznake. Kako bi skupina mogla kvalitetno djelovati potrebno je zajedničkim snagama nastojati oko onoga što je bitno. Na sljedećim fotografijama prikazane su različite skupine. Pokušaj za svaku od njih napisati tri neophodne stvari bez kojih ta skupina ne bi mogla opstati i bez kojih bi zajedništvo u njima bilo nemoguće.

ZAJEDNO
MOŽEMO
VISE!

1. _____
2. _____
3. _____

1. _____
2. _____
3. _____

1. _____
2. _____
3. _____

1. _____
2. _____
3. _____

AN-PA-NA

ZAJEDNA

ZAJEDNIŠTVU NAŠE SKUPINE DOPRINOSI:

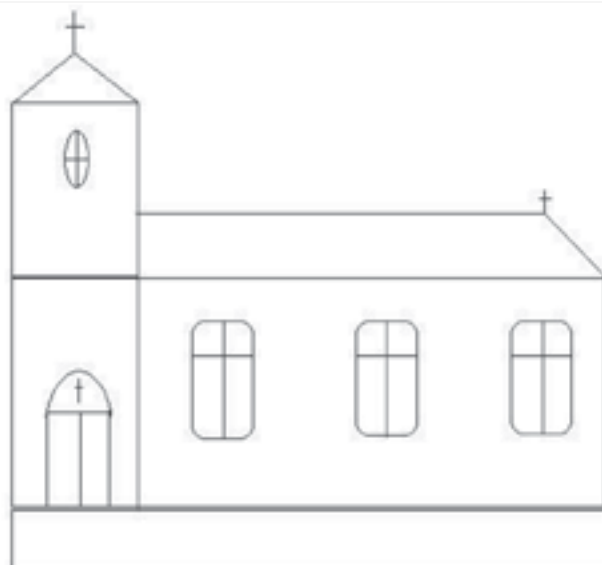
1. _____
2. _____
3. _____

Pročitaj sljedeće tekstove i pokušaj nacrtati crkvu kao građevinu, napravi joj temelje, ugradi u nju cigle, razmisli što će biti beton koji ju povezuje, što će biti vrata, što prozori, a što krov. Svakom dijelu građevine daj značenje uzeto iz ovih odlomaka ili iz vlastitog iskustva!

A vi ste rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stečeni da naviještate silna djela Onoga koji vas iz tame pozva k divnom svjetlu svojemu; (1 Pt 2,9)

Pristupite k njemu, *Kamenu* živomu što ga, istina, ljudi odbaciše, ali je u očima Božjim izabran, dragocjen, pa se kao živo kamenje ugrađujte u duhovni Dom za sveto svećenstvo da prinosite žrtve duhovne, ugodne Bogu po Isusu Kristu. (1 Pt 2,4-5)

Ne znate li? Hram ste Božji i Duh Božji prebiva u vama. Ako tko upropašćuje hram Božji, upropastit će njega Bog. Jer hram je Božji svet, a to ste vi. (1 Kor 3,16-17)

Po milosti Božjoj koja mi je dana ja kao mudri graditelj postavim temelj, a drugi naziduje; ali svaki neka pazi kako naziduje. Jer nitko ne može postaviti drugoga temelja osim onoga koji je postavljen, a taj je Isus Krist. (1 Kor 3,10-11)

Osim toga, isti Duh Sveti, ne samo da po sakramentima i službama Božji narod posvećuje i vodi i krepostima ga uresuje, nego svoje darove «dijeleći kako hoće», dijeli među vjernike svakoga staleža, također posebne milosti, kojima ih čini sposobnim i spremnima da prime razna djela ili dužnosti korisne za obnovu i veću izgradnju Crkve. (*Lumen gentium* 12)

Tako dakle više niste tuđinci ni pridošlice, nego sugrađani ste svetih i ukučani Božji nazidani na temelju apostola i proroka, a *zaglavni* je kamen sam Krist Isus. U njemu je sva građevina povezana i raste u hram svet u Gospodinu. U njemu ste i vi ugrađeni u prebivalište Božje u Duhu. (Ef 2,19-22)

A ja tebi kažem: Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagrađit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati. Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima; a što god odriješiš na zemlji, bit će odriješeno na nebesima." Tada zaprijeti učenicima neka nikomu ne reknu da je on Krist. (Mt 16,18-20)

Krist, jedini Posrednik, ustanovio je na ovoj zemlji i neprestano uzdržava svoju svetu Crkvu, zajednicu vjere, ufanja i ljubavi, kao vidljivi organizam po kojemu na sve razlijeva istinu i milost. (Katekizam Katoličke crkve, 771)

Češće se Crkva naziva i gradnjom Božjom. Sam je Gospodin usporedio sebe s kamenom koji su odbacili graditelji, ali koji je postao ugaonim kamenom. Na onom je temelju od Apostola sagrađena Crkva i od njega prima čvrstoću i povezanost. Ta se zgrada naziva raznim nazivima: kućom Božjom, u kojoj stanuje Božja obitelj, stan Božji u Duhu, Božji šator među ljudima, a osobito sveti hram. Jer se na ovoj zemlji u nju ugrađujemo kao živo kamenje. (*Lumen gentium* 6)

Za mnoge stvari koje radimo, potrebna nam je pomoć drugih. Nitko od nas ne može sam. Zato ljudi još od najstarijih vremena osnivaju različite zajednice. No, da bi zajednica mogla dobro funkcionirati, među članovima mora vladati zajedništvo. To je duh koji ih povezuje da budu složni. Kroz zajedništvo bolje upoznajemo druge, ali i sebe. Ljudi nam pomažu i žive s nama, i mi se trebamo zalagati i žrtvovati za druge. Takav duh treba vladati i u našoj skupini jer smo članovi jedne velike zajednice koja se zove Crkva.

O zajedništvu govori i ovaj strip, ali samo ilustracijama. Vaš je zadatak ilustracijama dodati prikladne tekstove koje ćete same smisliti. Pomozite likovima stripa da rastu u zajedništvu!

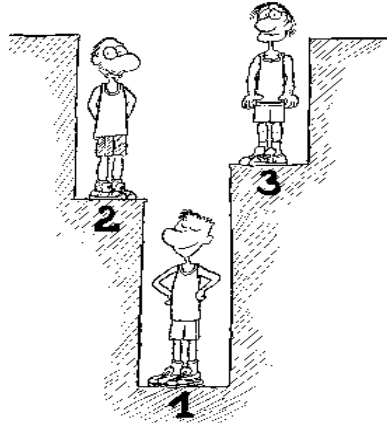
Kakav treba biti prijatelj? Koje kvalitete prijatelja grade zajednicu?
Uz pomoć ponuđenih ilustracija pokušaj odgovoriti koje bi vrline i osobne odlike trebali imati prijatelji u zajednici! Svoje odgovore upiši u okvire ispod ilustracija!

Ne zaboravi:

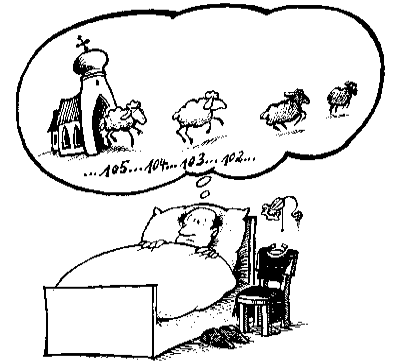
**VJERAN PRIJATELJ POUZDANA JE ZAŠTITA;
I TKO GA JE STEKAO NAŠAO JE BLAGO!**

Prijatelji u zajednici ...

Prijatelji u zajednici ...

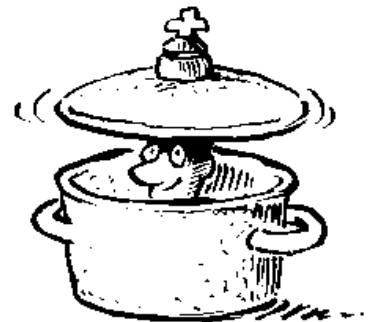
Prijatelji u zajednici ...

Prijatelji u zajednici ...

Prijatelji u zajednici ...

Prijatelji u zajednici ...

Pred tobom su različite korisne i istinite izreke o prijateljstvu, ali da bi ih mogao pročitati, potrebno ih je najprije ispravno posložiti, jer su riječi izreka pomiješane.
Neka ove kratke i mudre izreke budu SMS-ovi prijateljstva u vašoj zajednici.

Izreke pravilno posloži i u svom se životu za njih založi!

1. Prijatelji jedna tijela! duša u dva su

2. Prijatelj poznaje, ipak voli! te je onaj potpuno koji a te

3. vatri! Prijatelj u poznaje se kao zlato nevolji u

4. blago! Tko našao je nađe prijatelja, našao

5. prijatelja! će bez ostat mane, bez traži prijatelja Tko

6. mu daruje Kad čovjeka, nekog prijatelja! voli nebo

7. prolazi. ne nitko kojom stazi prijatelja, imaš ako na izraste brzo korov posjećuj jer često ga

8. prestane prijatelj nikada biti nije Tko bio. Prijatelj ni

9. pravi su molitvu. prijatelji kleknu koji Moji mnom oni sa na

10. ga Prijatelja izgubimo. kad upoznamo tek

Svatko od nas želi imati dobre i pouzdane prijatelje. Želimo da nas prijatelji prihvaćaju, razumiju, budu nam potpora i oslonac onda kada nam je u životu teško.

Nitko ne može živjeti bez prijatelja. Na današnjem susretu upoznali smo se s značenjem prijateljstva u našem životu. Svjesni smo da želimo li imati prijatelje, i sami moramo biti prijatelji. A kakav si ti prijatelj?

Odgovor potraži uz pomoć psiho-testa!

Psiho-test

1. U školi si i netko treba olovku:

- a) daješ spontano
- b) praviš se da ne primjećuješ
- c) ne voliš posuđivati osobne stvari

2. U društvu si s kolegom i počinje rasprava:

- a) zatvaraš se i ne sudjeluješ
- b) kažeš ono što doista misliš
- c) kažeš ono što i drugi

3. Kolega ti priča zanimljiv događaj:

- a) čekaš trenutak da mu ispričaš jedan svoj još zanimljiviji
- b) smiješ se da mu se sviđaš, ali ne razumiješ
- c) pažljivo slušaš

4. Imaš suvišnih stvari koje drugi nemaju:

- a) posuđuješ ih
- b) čuvaš ih za sebe
- c) dobro ih skrivaš da ih netko ne pronađe

5. Povjerenja ti je tajna:

- a) ulažeš truda da bi je sačuvalao
- b) čuvaš je za sebe
- c) ovisi o povjerenju tajni

6. Drugi diskutiraju – raspravljaju:

- a) slušaš jer ti je zanimljivo
- b) pripremaš se za kritiku
- c) udaljuješ se jer ne voliš rasprave

7. Netko te vrijeđa:

- a) lako zaboravljaš ono što ti govori
- b) ostavljaš ga da govori
- c) spreman si uzvratiti

8. Netko te moli za uslugu:

- a) rijetko to činiš
 - b) razmišljaš kako će ti uzvratiti
 - c) spreman si pomoći
- popraviti određene pogreške

KAKAV SI PRIJATELJ?

9. U kući si prijatelja i susrećeš nekog nepoznatog:

- a) želio bi da ti ga predstave
- b) žuriš se napustiti društvo jer se neugodno osjećaš
- c) povlačiš se u kut

10. Nalaziš se s prijateljima na slavlju:

- a) želiš im pokazati da znaš plesati
- b) želiš biti onakav kakav jesi
- c) družiš se samo s onima koje poznaješ

11. Član si sportskog kluba:

- a) igraš jer voliš igrati
- b) više voliš pojedinačni sport
- c) želiš biti kapetan momčadi

12. Radiš sam nešto veoma zanimljivo:

- a) prihvaćaš da te ometaju
- b) ne zanimaju te drugi
- c) ne želiš biti ometan

13. Susrećeš novog kolegu:

- a) odmah ga prosuđuješ
- b) razgovaraš s njim da ga bolje upoznaš
- c) smatraš da imaš dosta prijatelja i ne želiš nove

14. Biraš prijatelja:

- a) prihvaćaš različitost njegova mišljenja i njegovih stavova.
- b) želiš da ti bude sličan i da voli ono što ti voliš
- c) želiš da dijeli tvoje mišljenje

REZULTATI		5. b)	10. b)
1. a)	2. b)	6. a)	11. a)
3. c)	4. b)	7. a) ili b)	12. a)
		8. c)	13. b)
		9. a)	14. a) ili c)

Svaki točan odgovor nosi 1 bod

Ako si postigao:

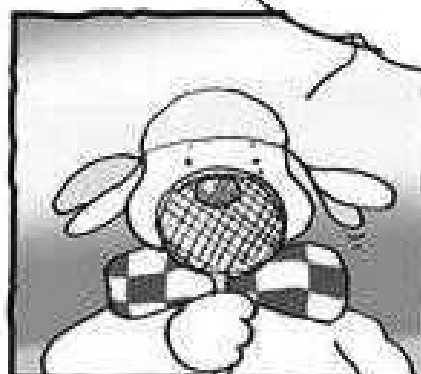
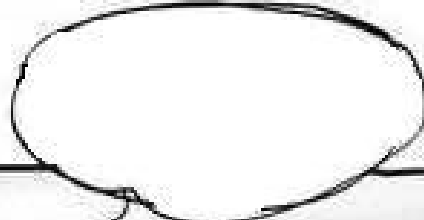
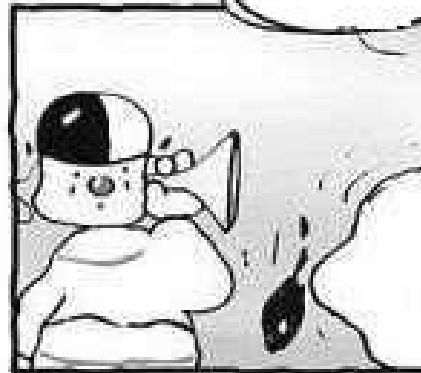
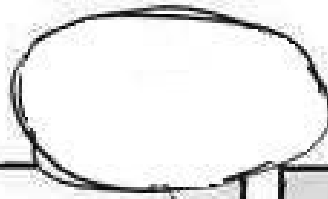
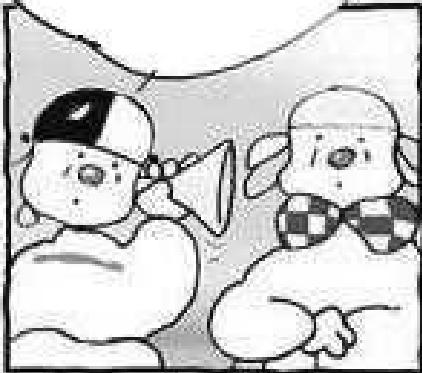
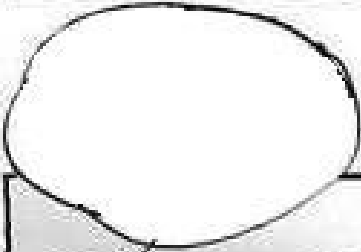
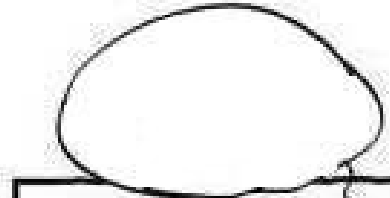
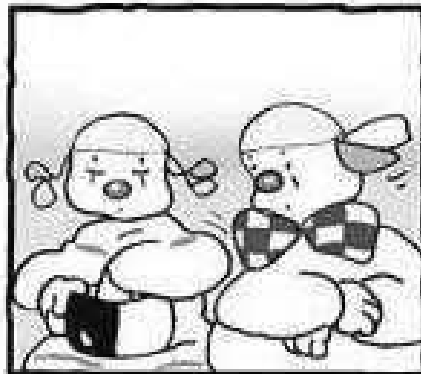
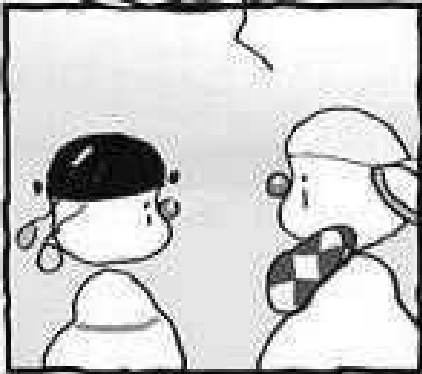
12-14 bodova: *odličan si prijatelj*

8-11 bodova: *dobar si prijatelj, ali moraš popraviti određene pogreške*

1-7 bodova: *više si neprijatelj drugih nego prijatelj*

Čovjek se izgrađuje cijelog života uz pomoć drugih ljudi. Čovjek je biće upućeno na drugoga – čovjek je biće odnosa. U vlastitoj izgradnji čovjek teži zajedništvu. Teži da bude prihvaćen od strane drugoga, ali i da drugoga prihvati. Ovo je strip o dva prijatelja i njihovoj receptu kako sačuvati prijateljstvo i zajedništvo. Zašto im služe lijevak i cjediljka? Pažljivo promotri ilustracije i u oblačiće upiši tekst za koji smatraš da bi najbolje odgovarao ilustracijama i upotunio radnju stripa.

1. “Biti simpatičan” prije svega znači:

- a) Poštovati druge.
- b) Biti viđen i prisutan, tamo gdje je to potrebno.
- c) Biti duhovit i imati smisla za humor.

2. Najdraža boja ti je:

- a) Crna.
- b) Ružičasta.
- c) Plava.

3. U rano jutro ti si...

- a) Radostan i raspjevan poput slavuja!
- b) Nervozan i osoran, jer se osjećam kao da sam izubijan.
- c) Sretan ili grintav... već prema tome kakav je dan, sunčan ili kišan!

4. Događa li ti se da pjevušiš, čak i onda kad si sam?

- a) Nikada.
- b) Samo onda kad mi neka pjesma “napuni uši”.
- c) Naravno, redovito!

5. Koliko se smiješ, kako si često nasmiješen?

- a) Često, gotovo uvijek!
- b) Vrlo rijetko.
- c) Ponekad, samo kad je nešto smiješno.

6. Kako se ponašaš kad si ljut?

- a) Ljut? Pa ja nikad nisam ljut!
- b) Pokušavam to prigušiti i ne opterećivati druge.
- c) U tim trenucima svi bježite od mene! Grizem!

7. Kad učiniš nešto dobro za prijatelja, ti od njega očekuješ...

- a) Njegov (njezin) osmijeh.
- b) Da mi lijepo zahvali.
- c) Da mi uzvrati uslugu.

8. Na koliko rođendanskih proslava te godišnje pozovu tvoji prijatelji?

- a) Na dvije-tri.
- b) Na otprilike jednu mjesečno, dakle 10-12.
- c) Najmanje na dvadeset!

RJEŠENJA

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14
a b c

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
a	1	0	2	0	2	2	2	0	1	0	2	2	1	0
b	0	2	0	1	0	1	1	1	0	2	0	1	0	2
c	2	1	1	2	1	0	0	2	2	1	1	0	2	1

9. Prijatelj te nazvao da ti povjeri svoje male jade i brige...

- a) Pokušat ću neprimjetno promijeniti temu razgovora.
- b) Iskreno ću mu reći da nemam recepta ni lijeka protiv svih boli i nepravdi svijeta.
- c) Predložiti ću mu da zajedno odemo u kino ili na igralište.

10. Kako se osjećaš i ponašaš kad u društvu “moraš” prepričati neku duhovitu zgodu ili vic?

- a) To je za mene prava muka.
- b) U tome plivam kao riba u vodi!
- c) Kad treba, znam biti u središtu pozornosti.

11. Pred prijateljima si se spotaknuo i “rasuo” po podu koliko si dug i širok...

- a) Nasmiješim se i pohvalim samoga sebe kako sam “uhvatio velikoga zeca”.
- b) Mrmljam, “psujem”, ljut sam na samoga sebe i na cijeli svijet.
- c) Posramljeno bježim što brže mogu.

12. Jedan te rođak pozvao na proslavu rođendana, ali ti tamo ne poznaš nikoga od ostalih uzvanika...

- a) Razgovarat ću sa svima, bez razlike, kao da ih poznajem već sto godina!
- b) “Odabrat” ću nekoga tko mi se najviše dopadne i nastojati mu se približiti...
- c) Cijelo ću vrijeme proslave nepomično sjediti na svome mjestu.

13. Tvoja mama izgleda pomalo “skuhano”, snuždeno, umorno i ne osobito privlačno...

- a) Dat ću joj jedan poljubac da je ohrabrim.
- b) Savjetovat ću joj da se pogleda u ogledalo.
- c) Napraviti ću neku ludu grimasu i reći joj: “Vidi, može se izgledati još i gore!”

14. Jedan tvoj prijatelj (prijateljica) slomio je ruku i ti si se ponudio da mu pomogneš nositi školsku torbu. Zašto si to učinio?

- a) Zato jer bih se i ja mogao naći u takvoj situaciji.
- b) Zato što imam dvije zdrave ruke!
- c) Zato što mi ga je žao.

20 i više bodova: “SUPERSIMPJA”

Ti si jedna od onih osoba koja “zrači” i otprve osvaja sve, gdje god se nađe! Izuzetno si simpatičan, omiljen, a kako ne bi i bio – kad je za tebe smijanje poput disanja! Smiješak na tvom licu je poput “zaštitnoga znaka” na automobilu. Uvijek vedar, uvijek “vickast”, uvijek dobro raspoložen. Uz sebe stalno imaš “rijetkoga”, a toliko važnoga “prijatelja” – tvoj istančani osjećaj za humor! Zahvaljujući takvoj “dobrovoljnosti”, duhovitosti i otvorenosti vrlo lako sklapaš poznanstva i prijateljstva. Učas dolaziš u središte pozornosti. To ne znači da si uvijek besprijekoran i vjeran prijatelj, ali i onda kad “uprskáš” to vrlo lako popraviš i sve izglađiš – svojom “supersimpaticičnošću”!

Od 10 do 19 bodova: “SLATKICA”

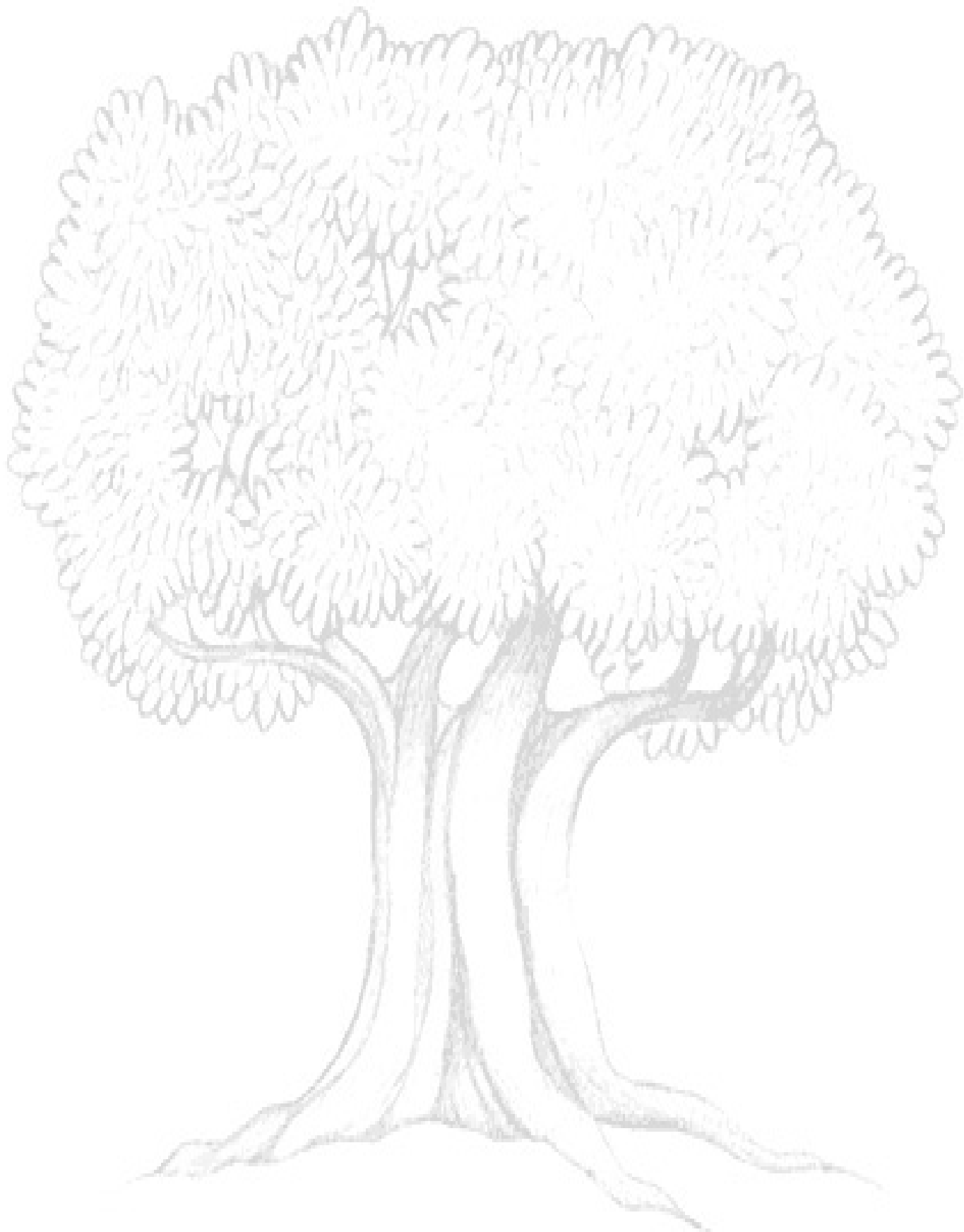
Tvoja je glavna vrlina blagost, nježnost. Jako poštuješ druge, obzirna si osoba. Tiha, mirna, nenametljiva. Nikad se ne guraš u prvi plan, zapravo osjećaš se pomalo nelagodno kad moraš “igrati glavnu ulogu” i “voditi riječ” (premda si vrlo sposoban i za te zadatke!). Stoga ne osvajaš druge “na prvu loptu”, tj. na prvi pogled – štoviše, često prođeš sasvim nezapaženo... Ali, onaj tko se samo malo potruđi i bolje te upozna, otkrit će koliko si simpatična i draga osoba – i vrlo brzo više neće moći bez tebe! Svojom “tihom simpaticičnošću” i dragošću u svakom društvu djeluješ poput “soli” poput začina kojeg se – istina – stavlja u maloj količini, ali bez kojeg se ne može!

Do 9 bodova: “ZLATNO SRCE”

Nikako se ne smije reći da si “antipatičan”, ali se najčešće držiš “zatvoreno”, šutljivo, nepovjerljivo, neki bi rekli i pomalo “odbojno”. No, to je stoga što si ti vrlo “stroga”, zahtjevna osoba – prema drugima, ali i prema sebi samom! Ne voliš površnost i neodgovornost, te puno tražiš od drugih, kao što si i sam spreman puno davati. Namučit će se onaj koji odluči “prekoračiti” ili razrušiti “zid” opreza kojim si se okružio. No, uspije li, iza toga vanjskog “zida” naići će na jedno “zlatno srce” koje traži naklonost i ljubav, na koju će uzvratiti istinskim prijateljstvom, vjernošću i iskrenošću “do groba”!

Izreka veli: Jabuka ne pada daleko od stabla! Mi smo plod stabla koje se zove obitelj. Svako stablo ima korijenje, deblo, grane, krošnju, lišće i plodove. Uz pomoć slike odredi tko je koji dio stabla u tvojoj obitelji. Uz imena pojedinih članova iz vlastite obitelji, riječju ili prigodnim simbolom, označite karakteristike vašeg vlastitog odnosa prema tom članu obitelji.

Na slijedeće pojmove odgovori s *MANJE NEGO JA*, *VIŠE OD MENE*, *KAO I JA*.
Primjeni ih najprije na oca, a zatim na majku:

	OTAC	MAJKA
Zauzet za posao		
Napredan		
Snošljiv		
Zainteresiran za politiku		
Siguran u sebe		
Vjernik		
Zauzet za obitelj		
Poštuje druge		
Pošten		

Odgovori na ova pitanja i u razgovoru obrazloži svoje odgovore:

- Imaš li dovoljno slobode izraziti svoje osjećaje i ideje u obitelji?

- Imaju li tvoji roditelji povjerenja u tebe?

- Spomeni neke glavne pozitivne ili negativne utjecaje koje si primio u obitelji.

- Misliš li da je opravdan strah tvojih roditelja kad se radi o nekim tvojim iskustvima?

- Slažeš li se s braćom i sestrama?

Ponudene teme vrednuj bodovima od 1 do 5 prema tome koliko su učestali povod tvog razgovora s roditeljima:

VEČERNJI IZLASCİ	1	2	3	4	5
PRIJATELJI	1	2	3	4	5
SLOBODNO VRIJEME	1	2	3	4	5
SPREMANJE SOBE	1	2	3	4	5
ŠKOLA	1	2	3	4	5
UREDOST	1	2	3	4	5
NEOSJEĆAJNOST ZA VAŠE POTREBE	1	2	3	4	5
SPORT	1	2	3	4	5
ODNOSI U OBITELJI	1	2	3	4	5
SPOLNOST	1	2	3	4	5

Grbovi su obojeni znakovi odnosno simboli osoba, obitelji, crkvenih otaca, gradova, država...Do početka 13. stoljeća grb se sastojao samo od štita. Grb je znak vlasnikova identiteta i mora zato biti jedinstven. Brojne obitelji u povijesti imale su svoje grbove. Neke ih i danas imaju. I tvoja obitelj može imati grb, ti možeš biti njegov autor. U izradi obiteljskog grba trebaju biti vidljivi odnosi, vrijednosti, karakteristike, vjerovanja i život pojedine obitelji. U ponuđeni grb dodaj sve ono što simbolizira tvoju obitelj. Ispod grba napiši geslo tvoje obitelji.

Sveto pismo poziva nas da poštujemo svoje roditelje i da im budemo zahvalni.

Četvrta zapovijed Božja glasi: «Poštuj oca i majku, da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji» (usp. Pnz 5, 16).

Ponovno se vraćamo tekstovima koji nam govore o dužnostima prema roditeljima iz Knjige Izreka i Knjige Sirahove. Pročitaj naglas citat koji si dobio i prokomentiraj ga zajedno s ostalima !

Poslušaj, sine moj, pouku oca svoga
i ne odbacuj napatka svoje majke!
Jer će ti biti ljupki vijenac na glavi
i ogrlica oko tvoga vrata.

(Izr 1, 8-9)

Tko štedi šibu, mrzi na sina svog,
a tko ga ljubi, na vrijeme ga opominje.

(Izr 13, 24)

Briga je ocu bezuman sin
i žalost roditeljki svojoj.

(Izr 17, 25)

Tko pljačka oca svoga i majku svoju i
veli: "Nije grijeh", drug je razbojniku.

(Izr 19, 24)

Ne uskraćuj djetetu opomene, jer,
udariš li ga šibom, neće umrijeti:
biješ ga šibom,
ali mu dušu iz Podzemlja izbavljaš.

(Izr 23, 13-14)

Jer Gospod slavi oca u djeci njegovoj
i učvršćuje
pravo majke nad sinovima njezinim.

(Sir 3, 2)

Ne traži časti u sramoti oca svojeg, jer
ti očeva sramota nije na čast.
Jer čovjeku dolazi čast od počasti oca
njegova, a prezrena majka
sramota je djeci.

(Sir 3, 10-11)

Ima izrod koji kune oca svoga
i ne blagoslivlje majke svoje!

Oko koje se ruga ocu i
odriče posluš majci
isključivat će potočni gavrani
i izjesti mladi orlovi.

(Izr 30, 11.17)

Tko rodi bezumna, na tugu mu je;
a nije veseo ni otac budale.

(Izr 17, 21)

Kažnjavaj sina svoga dok ima nade,
ali ne idi za tim da ga ubiješ.

(Izr 19, 18)

Kao ptica daleko od gnijezda svog,
takav je čovjek daleko od
svojeg zavičaja.

(Izr 19, 8)

Sine moj, čuvaj zapovijedi oca svoga
i ne odbacuj nauka matere svoje.

(Izr 6, 20)

Sine moj, pomози oca svoga u starosti i ne
žalosti ga za života njegovog.

(Sir 3, 12)

Tko štuje oca radovat će se sa svoje
djece i bit će uslišen u dan molitve
svoje. Tko časti oca svojeg, dugo
živi; tko čini radost majci svojoj
sluša Gospoda.

(Sir 3, 5-6)

Ponekad se dogodi da s roditeljima uđemo u sukob, da se porječemo s njima... pokušaj se prisjetiti svog posljednjeg sukoba s roditeljima. Ukoliko si se prisjetio sprnog događaja, pokušaj se sada staviti u položaj one osobe s kojom si se sukobio. Pokušaj razmišljati, osjećati i reagirati kao ta osoba.

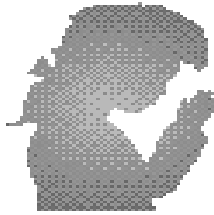
A zatim, iz položaja te druge osobe napiši pismo samom sebi o tome kako se ta osoba osjećala u spornoj situaciji, što je mislila, očekivala i zašto je reagirala upravo tako.

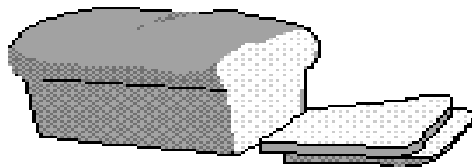
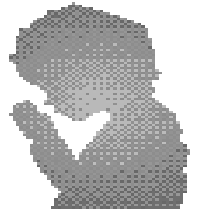

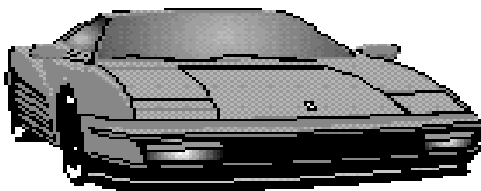
Donje slike prikazuju različite molitvene nakane. Na crte ispod slika napiši jednu od ponuđenih riječi prema važnosti koju za tebe predstavlja pojedina molitvena nakana . Svaku riječ moguće je iskoristiti samo jednom.

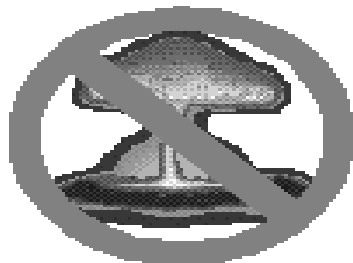
M
O
I
M
O
Z
A
:

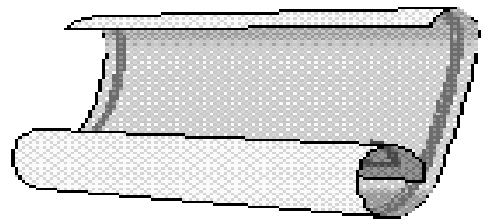
NIJE VAŽNO, PONEKAD JE VAŽNO, VAŽNO,
IZUZETNO VAŽNO, RIJETKO KAD VAŽNO,
MALO JE VAŽNO

Dovrši sljedeće rečenice koje govore o molitvi.

Molitva je... _____

Kad molim, ja... _____

U molitvi obitelj... _____

Bez molitve obitelj... _____

Molitvom uvijek... _____

Obitelj koja moli... _____

O molitvi mnogo toga već znamo, mnogo smo toga o njoj naučili. Ali molitva nije znanje koje se jednom za svagda može naučiti. Ona je dinamičan proces koji treba uvijek iznova učiti, vježbati, mijenjati i pročišćavati.
A kakva je tvoja molitva ?

1. Moliti je:

- b) korisno
- a) neophodno
- c) nepotrebno

2. Moliš:

- b) da Bogu zahvališ
- c) da bi te Bog uslišao...jasna stvar!
- a) i da tražiš i da zahvališ

3. Molim:

- c) ponekad navečer, ako ne zaspim
- b) samo na nedjeljnoj misi
- a) često tijekom dana

4. Pronaći vrijeme za molitvu:

- a) znači imati potrebu komunicirati s Bogom
- b) može se samo ako se hoće
- c) teško je, svakog dana dolaze

5. Moli se:

- c) srcem
- a) srcem, umom i tijelom
- b) srcem i umom

6. Kada moliš:

- a) stvaraš unutarnju šutnju i stav osluškivanja
- c) izgovaraš molitve iz djetinjstva
- b) ponekad «klasičnim» a nekad spontanim molitvama

7. Molitva i mladi:

- c) dva su različita pojma, mladi malo mole!
- a) to ide jedno s drugim
- b) kad bi išli zajedno, puno toga bi bilo bolje

8. Vjeruješ li u učinkovitost molitve

- a) u cijelosti, tko moli uvijek je uslišan
- b) zavisi od toga za što se moli
- c) ne baš, čuda su rijetka!

9. Molitva je za tebe kao:

- c) jeka u planinama
- b) šareni balon na nebu
- c) izvor svježe vode

10. Idealno mjesto za molitvu je:

- b) crkva
- a) sva mjesta su prava
- c) tvoja soba

RJEŠENJA

Najviše odgovora A

Između Boga i tebe postoji dijalog

Molitva je sastavi dio tvoje svakodnevice. Započinješ dan s molitvom i završavaš obraćanjem Bogu. Kad moliš, ne izgovaraš samo prosne molitve, nego hvališ Boga i zahvaljuješ mu, jer znaš da ima puno mladih koji mole i da ih je sve više. Za tebe je svako mjesto prikladno za sabranu molitvu. Ali ne zaboravljaš da je crkva povlašteno mjesto susreta s Bogom. Kako za tebe tako i za tvoju obitelj.

Najviše odgovora B

Molitva = molba kojoj treba udovoljiti

U većini slučajeva uvjeren si da je molitva važna i razmišljaš kako pronaći ispravan stav prema vjeri, kako steći vlastito iskustvo molitve... onda, na pola puta, navale sumnje i ti se vratiš starim razmišljanjima: da je molitva suvišna, da je za stare ljude, da je to za tebe preozbiljna stvar te se radije baviš svojim obavezama... prijateljima, slavljenjima, izlascima! Molitve ćeš se sjetiti kad ti nešto ureba.

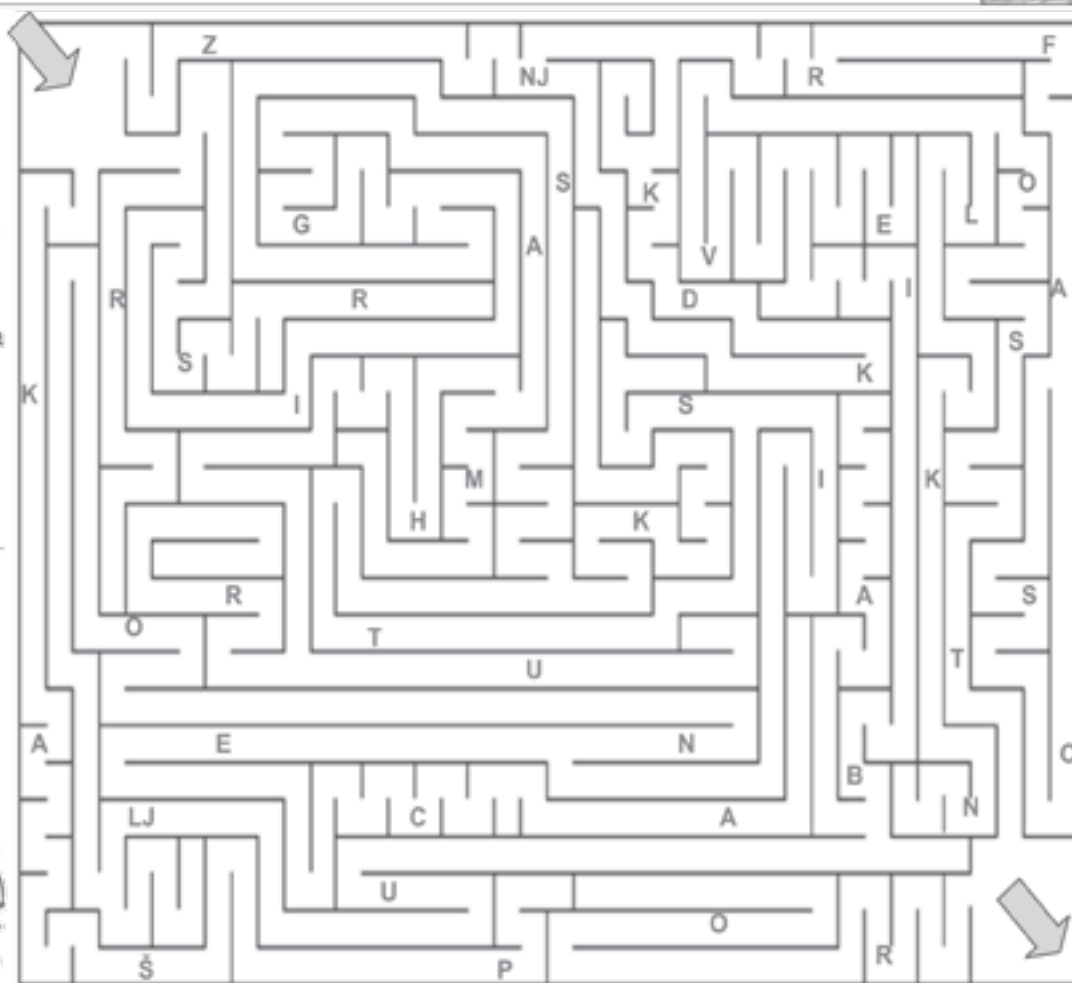
Najviše odgovora C

Zašto uopće moliti?

Razdaljina između tvoga svijeta, tvoga načina života i molitve mjeri se tisućama svjetlosnih godina! U djelotvornosti molitve vjeruješ malo ili ništa, jer je ona za tebe stvar prošlosti, nešto za djecu i bake, a na kraju: tko zna ima li nekoga tko te molitve uopće sluša? Sa svim ovim što zamjećujemo oko sebe, na bi se reklo... možda i zato što je malo onih koji mole. Ali zašto ne bi baš ti pokušao? Dovoljno je zauzeti ispravan stav, ne tražiti egoistično samo za sebe i vjerovati!

Pronađi izlaz iz labirinta u kojem je samo jedan put pravi! Kreneš li pravim putem, slova koja putem budeš pronalazio tvoriti će jednu važnu obiteljsku i društvenu vrijednost. To je:

Pravilno složi pomiješana slova i dobit ćeš neke ključne vrijednosti koje se uče u obitelji i koje ti mogu biti oslonac kroz cijeli život.

**U svakom čovjeku
vrijednost se krije,
samo čeka da
je netko otkrije!**

VUBLJA _____

ENJAVOŠPTO _____

OMASZUOPENJAD _____

OŠENJEPT _____

VRESTDNOPA _____

JEVAR _____

VHASNOTZLA _____

TAOPRENJŠA _____

ILAVTOM _____

RIMULJOVIBTSO _____

AJPRISTLJETOV _____

IDSOLOSTARN _____

HVIPRENJAČA _____

EBSERJEDA _____

U biblijskom tekstu Dj 2, 42-47 nalaze se riječi koje izvorno ne pripadaju ovom tekstu. Podvuci ih crvenom bojom i dobit ćeš originalan biblijski tekst o Prvoj kršćanskoj zajednici i o životu u njoj.

Bijahu postojani u nauku evanđeoskom, u zajedništvu stola, lomljenju obiteljskoga kruha i molitvama časoslova. Strahopoštovanje obuzimaše svaku najmlađu dušu: apostoli su činili mnoga čudesa i znamenja čarobnjaštvom. Svi koji prigriše vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko. Sva bi imanja i povrće prodali i porazdijelili svima kako bi tko trebao. Svaki bi dan jednodušno, zaufano i postojano hrlili u Hram, u kućama bi lomili kruh svakodnevno te u radosti i prostodušnosti srca zajednički uzimali hranu Božju hvaleći Boga Oca i uživajući naklonost svega naroda izraelskoga. Gospodin je pak danomice kršćanskoj zajednici pridruživao spasenike rimske.

KRŠĆANSKA ZAJEDNICA NEKAD I DANAS — na donjim slikama prikazani su bitni elementi života Prve kršćanske zajednice koji su prisutni i u današnjoj Crkvi. Ako si u tekstu prethodnog zadatka izdvojio riječi koje mu ne pripadaju, preostali izvorni tekst pomoći će ti da na crte ispod ovih šest slika napišeš koje su tri bitne oznake kršćanske zajednice nekad i danas!

NEKAD

DANAS

Kanađanin Andrew Simone, liječnik, nema još 60 godina. On i njegova žena Joan u prvih osam godina braka, dok još nisu imali dovoljno sredstava, imali su prvih šestoro djece. Ostali su došli kasnije, u zadnjih dvadeset godina. Na kraju su usvojili malu Jeantil, koja je upotpunila lijepi broj djece u ovoj obitelji. Sve skupa trinaest njih, koji danas imaju od pet do trideset godina. «ipak», kaže Andrew, «nismo bili sasvim zadovoljni». Moja žena i ja osjećali smo neku čudnu prazninu». Sudjelovali su u jednoj molitvenoj skupini i upravo to je dovelo do novih promjena u njihovu životu. Malo-pomalo osjetili su da su pozvani učiniti nešto posebno za siromahe. «Počeli smo se smatrati poslužiteljima siromaha i nastojali promijeniti vlastiti način života». Počeli su u svemu štedjeti i sve radikalnije odbacivati konzumizam, te su tako uspjeli prihvatiti u svoj dom neku djecu. I kroz deset godina prihvatili su ih 24. 1985. osnovali su Canadian Food for Children, čiji je cilj bio direktno slati prehrambene proizvode katoličkim misijama po svijetu bez posredovanja lokalnih vlasti. Udruga Canadian Food for Children je s vremenom stigla u 26 zemalja na pet kontinenta. «Prošle godine smo poslali pet milijuna kilograma namirnica u Peru, Hrvatsku, Liberiju, Angolu, Argentinu, Brazil, na Filipine, u Poljsku, Madagaskar, Etiopiju, Zambiju...»

1. Koji bi naslov dao ovoj priči? Zašto?

2. Što je u životu obitelji Simone dovelo do novih promjena? Što su odlučili učiniti?

3. Kakve je žrtve Obitelj Simone morala učiniti kako bi ostvarila svoje odluke?

4. Obitelj Simone živi u konkretnoj župnoj zajednici i čini velika djela. Poznaješ li ti iz svoje župne zajednice sličnu obitelj i po čemu je ona slična ovoj obitelji?

5. Tvoja obitelj pripada također župnoj zajednici. Na koji način vi pridonosite ljepšem i boljem životu u njoj?

Na prazne crte u tekstu upiši riječ koja nedostaje. Riječi koje nedostaju nalaze se ispod teksta.

«Prolazeći uz _____ more, ugleda dva brata,
_____ zvanog Petar i brata mu
_____, gdje bacaju _____ u more;

bijahu _____.

I kaže im: » _____ za mnom, učinit ću vas ribarima
_____ !» oni brzo ostave mreže i pođu za njim. Pošavši
odande, ugleda druga dva brata, _____ Zebedejeva i
brata mu _____ : u lađi su sa _____, ocem
svojim, krpali mreže. Pozva i njih. Oni brzo ostave
_____ i oca te pođu za njim.» (Mt 4, 18-22)

Jakova, lađu, Andriju, mrežu, hajdete, Šimuna, ljudi, Ivana, Galilejsko, ribari, Zebedejem

Napravite intervju s Šimunom - Petrom o ovom događaju.

NOVINAR: _____
ŠIMUN: _____

NOVINAR: _____
ŠIMUN: _____

NOVINAR: _____
ŠIMUN: _____

NOVINAR: _____
ŠIMUN: _____

NOVINAR: _____
ŠIMUN: _____

NOVINAR: _____
ŠIMUN: _____

NOVINAR: _____
ŠIMUN: _____

NOVINAR: _____
ŠIMUN: _____

Ukoliko točno riješiš križaljku zatamnjena polja čitana odozgo dati će ti geslo i temu našeg današnjeg susreta. Geslo glasi:

----- !

Ministrant koji nosi križ										
Marijanska molitva, ružarij										
Pravedan čovjek naziva se										
Prvi papa										
Isusovi učenici										
Hrvatski grad heroj										
Redovnik, član Družbe Isusove										
Vrsta ekipnog sporta										
Isusov rodni grad										
Vrčići za vodu i vino u liturgiji										
Mole ga svećenici i redovnice										
Poslužitelj oltara										
Pokrajina u Izraelu										
Euharistija ili ...										
Adoracija, liturgijska gesta										
Starozavjetni dječak kojeg je Bog zvao										

Pažljivo pročitaj sljedeći tekst i u dogovoru s ostalim vjeroučenicima skupini odgovorite na pitanja. Odgovore možete pisati i na prazne papire koje ćete kasnije kvačicama izvjesiti na uže za sušenje rublja postavljeno u dvorani.

Tada Isus reče svojim učenicima: "Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom. Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga. Ta što će koristiti čovjeku ako sav svijet stekne, a životu svojemu naudi? Ili što će čovjek dati u zamjenu za život svoj? (Mt 16, 24-26)

PITANJA ZA RAD I RAZMIŠLJANJE

Što znači ići za Isusom _____

Na što nas to Isus poziva? _____

Kako shvaćate evanđeoski izraz "odreći se samoga sebe"? _____

Na koje načine čovjek može "izgubiti" život radi Krista? _____

Na koje načine možemo uživati vlastitom životu? _____

Ukoliko točno riješiš križaljku zatamnjena polja čitana odozgo dati će ti geslo i temu našeg današnjeg susreta. Geslo glasi:

----- !

Ministrant koji nosi križ										
Marijanska molitva, ružarij										
Pravedan čovjek naziva se										
Prvi papa										
Isusovi učenici										
Hrvatski grad heroj										
Redovnik, član Družbe Isusove										
Vrsta ekipnog sporta										
Isusov rodni grad										
Vrčići za vodu i vino u liturgiji										
Mole ga svećenici i redovnice										
Poslužitelj oltara										
Pokrajina u Izraelu										
Euharistija ili ...										
Adoracija, liturgijska gesta										
Starozavjetni dječak kojeg je Bog zvao										

Pažljivo pročitaj sljedeći tekst i u dogovoru s ostalim vjeroučenicima skupini odgovorite na pitanja. Odgovore možete pisati i na prazne papire koje ćete kasnije kvačicama izvjesiti na uže za sušenje rublja postavljeno u dvorani.

*Ne izabraste vi mene, nego ja izabrah vas i postavih vas da idete i rod donosite i rod vaš da ostane te vam Otac dadne što ga god zaištete u moje ime.
Ovo vam zapovijedam: da ljubite jedni druge."
(Iv 15, 16-17)*

PITANJA ZA RAD I RAZMIŠLJANJE

Zašto Bog izabire ljude? Kakvo je to izabranje? _____

Ovisi li izabranje o zaslugama pojedinca? _____

Kako čovjek treba odgovoriti na Božji poziv? _____

Zašto evanđeoski tekst povezuje poziv i ljubav prema drugima? _____

Pred koje nas poslanje Bog postavlja? _____

Ukoliko točno riješiš križaljku zatamnjena polja čitana odozgo dati će ti geslo i temu našeg današnjeg susreta. Geslo glasi:

----- !

Ministrant koji nosi križ										
Marijanska molitva, ružarij										
Pravedan čovjek naziva se										
Prvi papa										
Isusovi učenici										
Hrvatski grad heroj										
Redovnik, član Družbe Isusove										
Vrsta ekipnog sporta										
Isusov rodni grad										
Vrčići za vodu i vino u liturgiji										
Mole ga svećenici i redovnice										
Poslužitelj oltara										
Pokrajina u Izraelu										
Euharistija ili ...										
Adoracija, liturgijska gesta										
Starozavjetni dječak kojeg je Bog zvao										

Pažljivo pročitaj sljedeći tekst i u dogovoru s ostalim vjeroučenicima skupini odgovorite na pitanja. Odgovore možete pisati i na prazne papire koje ćete kasnije kvačicama izvjesiti na uže za sušenje rublja postavljeno u dvorani.

Služiti Evanđelju nade putem ljubavi koja je evangelizira zadaća je i odgovornost sviju. Doista, koju god karizmu ili službu netko imao, ljubav je glavni put označen svima, kojim svi mogu ići: cijela je crkvena zajednica pozvana da kroči tim putem, slijedeći stope svog Učitelja. (Ecclesia in Europa, 33.)

PITANJA ZA RAD I RAZMIŠLJANJE

Na koji način možemo služiti Evanđelju nade? _____

Kako tumačite izraz "Evanđelje nade"? _____

Koji je put kojim kršćani trebaju ići? _____

Na koji način u svakodnevnom životu možemo slijediti Isusa na putu ljubavi? _____

Kako možemo nazvati poslanje kršćana? _____

Svatko je od nas primio od Boga neki dar – talent koji smo pozvani koristiti za dobro ljudske obitelji. Na slikama i fotografijama prikazani su različiti darovi – talenti. Svakoj slici pridruži dar koji prikazuje i upiši ga u strelicu.

DAR LIJEČENJA, DAR PROROKOVANJA, LJUBAV, DAR SLUŽENJA, DAR POUČAVANJA, RADOST, ZAJEDNIŠTVO

Kratko objasni zašto je pojedini dar – talent važan u nekoj zajednici

Dar liječenja _____

Dar prorokovanja _____

Ljubav _____

Dar služenja _____

Dar poučavanja _____

Radost _____

Zajedništvo _____

*Poradi toga
podsjećam te:
raspiruj milosni dar
Božji koji je u tebi !*

Tekst iz Druge poslanice Timoteju donosi poticaj sv. Pavla koji nastoji podsjetiti Timoteja na temelj djelovanja kršćanina. To je prije svega ustrajnost u službi drugima ostvarujući vlastite darove i talente.

A koji su tvoji talenti kojima možeš druge obogatiti?
Koji su talenti karakteristični za vašu skupinu?

MOJI TALENTI

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

TALENTI NAŠE SKUPINE

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

Razmisli i zaokruži za svako pitanje jedan odgovor s kojim se najviše slažeš! Prokomentiraj ukratko svoje odgovore u katehetskoj skupini i poslušaj odgovore drugih!

Zahvaljivati je važno	DA	SAMO PONEKAD	NE
Zahvaljivati je jednostavno i lako	DA	OVISI KOME	NE
Ljudi zahvaljuju	ČESTO	PONEKAD	RIJETKO
Najzahvalniji su	DJECA	ODRASLI	STARIJI
Potrebno je zahvaljivati Bogu	DA	NE ZNAM	NIJE

Što čini dječak na fotografiji? Na čemu djeca trebaju biti zahvalna roditeljima?

Odredi naslov ovoj fotografiji? Kakav stav ovaj čovjek izražava prema dobročinitelju? Na čemu ti možeš drugima zahvaliti?

Kakva je zajednica prikazana na ovoj fotografiji? Je li potrebna zahvalnost za prijatelje i među prijateljima? Na čemu želiš zahvaliti prijateljima?

Zahvalnost se na najljepši način izriče na nedjeljnom euharistijskom slavlju. Napiši molitvu zahvale kojom ćeš na nedjeljnoj euharistiji zahvaliti Bogu za sve što ti je darovao!

Nekoliko sudionika sjedi u malom krugu - za stolom ili na podu-ovisno o mogućnosti i prilikama. Jedan u ruci ima knjigu - Novi zavjet sa otvorenim stranicama na kojima je tekst Fil 2, 1-5. (Iako je poslanica najvjerojatnije nastala kasnije, ovaj tekst donosimo jer je prigodan.) Također se vrlo lako može načiniti jednostavan svitak od papira i u njega priložiti isti tekst:

Pavao (ima u rukama svitak ili NZ i čita naglas tekst iz poslanice Filipljanima):

Iz Poslanice Filipljanima (Fil 2, 1-5):

Ima li dakle u Kristu kakve utjehe, ima li kakva ljubazna bodrenja, ima li kakva zajedništva Duha, ima li kakva srca i samilosti, ispunite me radošću: složni budite, istu ljubav njegujte, jednodušni, jedne misli budite; nikakvo suparništvo ni umišljenost, nego - u poniznosti jedni druge smatrajte višima od sebe; ne starajte se samo svaki za svoje, nego i za ono što se tiče drugih! Neka u vama bude isto mišljenje kao i u Kristu Isusu.

Nakon pročitanooga svi načine znak križa, ustaju se i počinju se pozdravljati kao na odlasku.

Osoba 1: Vidimo se opet u Dan Sunca, u nedjelju, u Hramu - pa ćemo lomiti kruh, čitati spomen-zapise apostola i knjige proročke i pjesmom slaviti Gospodina.

Osoba 2: Ne zaboravi do tada učiniti neko dobro djelo! Kako je samo lijepo Pavao danas o tome govorio.

Osoba 3: Čuo sam da je starici Lidiji teško ovih dana od kada joj je muž umro, mogli bismo joj češće u posjet!

Osoba 1: Hajdemo, odmah danas, napravit ću joj nekakav obrok!

Osoba 2: A ja ću joj nabrati buketiće cvijeća iz svog vrta, Lidija jako voli cvijeće.

Osoba 3: Pavle, ideš li ti s nama? Sigurno bi ju razveselio i tvoj posjet.

Pavao: Danas nažalost ne mogu, idem k jednoj bolesnoj djevojčici, uz Božju pomoć nadam se da ću je izliječiti! Ali zato ste vi ovdje, neka svatko iz zajednice učini samo jedno maleno dobro djelo drugima i već smo učinili mnogo.

Osoba 3: U pravu si, svaka poteškoća koju s drugima dijelimo, biva manja.

Osoba 1: Gospodin neka te vodi i čuva!

Pavao: Ne zaboravite što smo danas u čitanju čuli: složni budite i širite ljubav!

Osoba 1, 2 i 3: Hoćemo Pavle, uz Božju pomoć, do ponovnog dolaska našeg Gospodina Isusa Krista!

Pavao: Neka vas, Gospodin, blagoslovi i čuva braćo!

O Djelima apostolskim

AUTOR

Djela apostolska prikazuju djela Petra i Pavla kao dvojice istaknutih apostola, ali ni njihova djela nisu prikazana sva. To nisu njihovi životopisi.

Stara predaja pripisuje Djela apostolska Luki, koji je pisac trećeg evanđelja. Prema predaji apostol Luka bio je po zanimanju liječnik. Biblijska kratica za Djela apostolska je *Dj*.

VRIJEME NASTANKA

Stara predaja u Crkvi kaže da je Luka napisao Djela apostolska u Ahaji, nešto iza smrti apostola Pavla oko 67.godine. Povjesničari i bibličari kažu da su Djela napisana između 70.- 80.godine.

CILJ PISANJA

Djela apostolska mogu se shvatiti samo kao nastavak Lukinog evanđelja. tj. ispravnije ih je shvaćati kao nastavak Lukina evanđelja, nego kao povijest prve Crkve.

JEZIK DJELA APOSTOLSKIH

Djela apostolska pisana su na grčkom jeziku.

NEKE OSOBE IZ DJELA APOSTOLSKIH:

Kornelije, Lidija, Luka, Jakov, Teofil, Filip, Matija, Stjepan, Klaudije, Barnaba, Agripa, Silvan, Timotej,

NEKI GRADOVI I POKRAJINE IZ DJELA APOSTOLSKIH:

Antiohija, Jeruzalem, Cezareja, Cipar, Troada, Galacija, Listra, Korint,

Koliko si upoznao Djela apostolska? Provjeri svoje znanje u paru s nekim od članova skupine kroz ovaj mali kviz. Jedan od vas neka postavlja pitanja, a drugi neka odgovara. Nakon toga se zamijenite, a pobjeđuje onaj tko točno odgovori na najveći broj pitanja.

Pitanja za kviz:

1. Tko su dvojica najistaknutijih apostola u Djelima apostolskim? _____
2. Jesu li Djela apostolska životopisi Petra i Pavla? _____
3. Tko je pisac Djela apostolskih? _____
4. Što je još, uz Djela apostolska, napisao isti pisac? _____
5. Što je po zanimanju bio pisac Djela apostolskih? _____
6. Koja je biblijska kratica Djela apostolskih? _____
7. U kojem gradu su, prema predaji, pisana Djela apostolska? _____
8. Kojih godina su pisana Djela apostolska? _____
9. Jesu li Djela apostolska povijest prve Crkve? Ako da, zašto? Ako ne, što su tada?

10. Na kojem jeziku su napisana Djela apostolska? _____
11. Navedi tri osobe iz Djela apostolskih. _____
12. Navedi tri grada ili pokrajine koje se spominju u Djelima apostolskim.

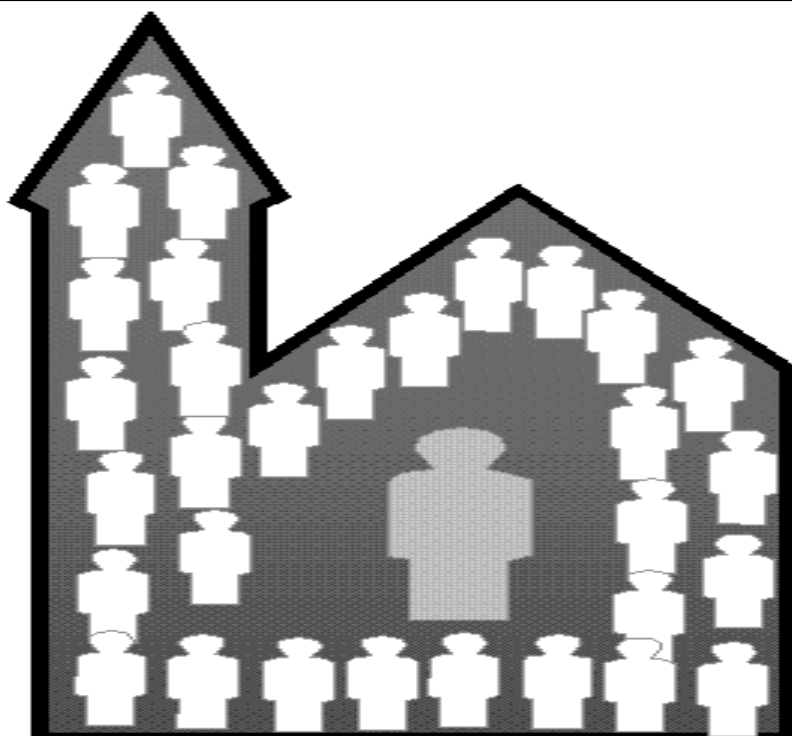
U tekstu o Prvoj kršćanskoj zajednici pokušati ćemo zajedno vidjeti gdje je naša župna i ministrantska zajednica slična, a gdje različita od prve kršćanske zajednice. Tekst nalazi u tablici podijeljenoj na dva stupca, a tvoj je zadatak ispod svakog retka napisati sličnosti i razlike.

SLIČNOSTI	RAZLIKE
Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama.	Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama.
Strahopoštovanje obuzimaše svaku dušu: apostoli su činili mnoga čudesa i znamenja.	Strahopoštovanje obuzimaše svaku dušu: apostoli su činili mnoga čudesa i znamenja.
Svi koji prigriše vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko.	Svi koji prigriše vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko.
Sva bi imanja i dobra prodali porazdijelili svima kako bi tko trebao.	Sva bi imanja i dobra prodali porazdijelili svima kako bi tko trebao.
Svaki bi dan jednodušno i postojano hrlili u Hram.	Svaki bi dan jednodušno i postojano hrlili u Hram.
U kućama bi lomili kruh te u radosti i prostodušnosti srca zajednički uzimali hranu hvaleći Boga i uživajući naklonost svega naroda.	U kućama bi lomili kruh te u radosti i prostodušnosti srca zajednički uzimali hranu hvaleći Boga i uživajući naklonost svega naroda.
Gospodin je pak danomice zajednici pridruživao spasenike.	Gospodin je pak danomice zajednici pridruživao spasenike.

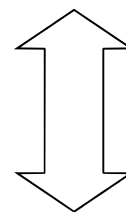

Crkva kao tijelo Kristovo – česta usporedba u poslanicama sv. Pavla. Krist je glava, a kršćani su udovi. U izgradnji Kristova tijela– Crkve postoji raznolikost udova i služba. Svi su kršćani jednaki u dostojanstvu, ali se razlikuju u službama i poslanju (hijerarhija, redovnici, vjernici laici).
Pročitaj tekst iz Poslanice Rimljanima i odgovori na pitanja.

Jer kao što u jednom tijelu imamo mnogo udova, a nemaju svi isto djelovanje, tako smo i mi, mnogi, jedno tijelo u Kristu, a pojedinci udovi jedan drugomu. Dare pak imamo različite po milosti koja nam je dana: je li to prorokovanje - neka je primjereno vjeri; je li služenje - neka je u služenju; je li poučavanje - u poučavanju; je li hrabrenje - u hrabrenju; tko dijeli, neka je darežljiv; tko je predstojnik - revan; tko iskazuje milosrđe - radostan! (Rim 12,4-8)

Crkva

Tijelo
Kristovo

U tijelu Crkve ja sam

Taj dio tijela izabrao sam zato što

Zadatak tog dijela tijela je

Crkvenoj zajednici doprinosim tako što

Pronađi u osmosmjerci sljedeće pojmove:

SLUŽENJE, PJEVANJE, SLUŠANJE, POMOĆ, RADOVANJE, MINISTRIRANJE, ČITANJE, IGRANJE, DAROVI, DUH, TIJELO, SPOSOBNOSTI, PAVAO, TAJNA, PRIJATELJSTVO, DIJELITI, NOSITI, JAČATI, TRPJETI, MOLITI, ČUTI, VIDJETI, LJUBAV, SLOGA, MIR, RUKA, OKO, SAN, DATI, DA, TRI, VOLJETI, ŽAR.

Ako si sve pojmove pronašao, preostala slova prepisi redom i dobit ćeš rečenicu:

_____, _____
_____!

Različiti su darovi, a isti Duh

J	M	R	Č	D	U	H	A	E	NJ	E	Ž	U	L	S
A	O	Z	I	E	NJ	A	V	O	D	A	R	P	P	S
Č	L	L	T	T	N	I	Č	I	T	I	I	O	J	L
A	I	S	A	I	O	R	U	K	A	G	U	M	E	O
T	T	O	NJ	J	S	D	A	R	R	O	V	O	V	G
I	I	A	E	E	I	I	A	A	O	K	O	Č	A	A
I	S	V	T	L	T	I	NJ	LJ	U	B	A	V	NJ	D
D	U	A	H	O	I	E	V	O	LJ	E	T	I	E	M
E	A	P	D	I	J	E	L	I	T	I	R	I	M	E
D	U	R	I	T	S	O	N	B	O	S	O	P	S	NJ
S	A	N	O	I	R	T	I	T	E	J	D	I	V	A
D	A	T	I	V	T	R	P	J	E	T	I	N	A	Š
M	I	T	U	Č	I	Ž	A	R	A	N	J	A	T	U
A	!	O	V	T	S	LJ	E	T	A	J	I	R	P	L
M	I	N	I	S	T	R	I	R	A	NJ	E	D	A	S

a isti Duh

MOLIMO ZAJEDNO...

Uči me, Gospodine, prihvaćati druge
kao što si ti prihvaćao sve ljude.
Daruj mi snage prihvatiti sebe
sa svim svojim manama i vrlinama.
Neka u našoj skupini ne bude
onih koji su u
mojim očima manje vrijedni.
Svaki me dan podsjećaj da si nam ti
zajednički Otac.

Točno složi dijelove s dvije srednje ploče tako da dobiješ sva djela milosrđa. Potom ih točno uvrsti na dvije krajnje ploče!

Tjelesna djela milosrđa

1. _____
- _____
2. _____
- _____
3. _____
- _____
4. _____
- _____
5. _____
- _____
6. _____
- _____
7. _____
- _____

*BOLESNA I
UTAMNIČENA
DVOUMNA
GLADNA
GRJEŠNIKA
MRTVA
NEPRAVDU
NEUKA
PUTNIKA
SIROMAHA
UVREDU
ZAROBLJENIKE I
PROGNANIKE
ZA ŽIVE I
MRTVE
ŽALOSNA I
NEVOLJNA
ŽEDNA*

**BOGA MOLITI
NAHRANITI
NAPOJITI
ODJENUTI
OPROSTITI
POHODITI
POKARATI
POKOPATI
POMAGATI
POUČITI
PRIMITI
STRPLJIVO
PODNOSITI
SAVJETOVATI
UTJEŠITI**

Duhovna djela milosrđa

1. _____
- _____
2. _____
- _____
3. _____
- _____
4. _____
- _____
5. _____
- _____
6. _____
- _____
7. _____
- _____

**Što god učiniste
jednomu od ove
moje najmanje braće,**

meni učiniste!

Mt 25, 40

1. Na slikama se nalaze bolesnica, starac i siromah. Promotri pažljivo fotografije i riješi zadatak!

a) Poznaješ li nekoga tko je siromašan, nemoćan, star ili možda poznaješ nekoga iz sve tri nabrojene skupine?

b) navedi inicijale – prvo slovo imena i prezimena ljudi iz ovih triju skupina koje poznaješ u svojoj sredini, možeš slobodno promijeniti inicijale radi poštivanja privatnosti tih osoba.

Djeca _____

Odrasli – stariji _____

Bolesni _____

c) Stavi križić pored dvije tvrdnje koje odgovaraju tvom odnosu prema njima!

- strpljivo
- u žurbi
- s ljubavlju
- ravnodušno
- idu mi na živce
- privrženom ljubavlju

MUZINGRO

d) Pohadaš ih i pomažeš (tvrdnju potvrdi križićem):

- često
- ponekad
- za Božić i Uskrs

2. Pronadi si para u katehetskoj skupini i napravite mjesečni kalendar služenja, posjeta ili pomoći onomu kome je to potrebno. Budite ustrajni u služenju i nastojanju oko dobra!

Datum	Zadatak služenja	Zadatak povjeren

Na svih osam pitanja ovoga testa ponuđeni odgovori su isti. Na tebi je samo da iskreno odgovoriš, jer ćeš samo tako vidjeti gdje se nalaziš na «ljestvici milosrđa». Na taj ćeš način moći ustrajati na dobrom putu ili dobro koje činiš još više i bolje činiti.

Pitanja:

1. Tvom dobrom prijatelju umro je netko blizak.

Svoje suosjećanje izrazit ćeš mu...

- a) Odmah
- b) Pričekat će malo...
- c) Nikad

2. Tvoja prijateljica dobila je jedinicu iz kontrolne zadaće. Utješit ćeš je...

- a) Odmah
- b) Pričekat će malo...
- c) Nikad

3. Na katehezi netko se dosjetio da prikupite pomoć za siromašne iz vaše župe. Imaš tek nekoliko kuna u džepu. Svoj prilog dat ćeš...

- a) Odmah
- b) Pričekat će malo...
- c) Nikad

4. Staroj baki u liječničkoj čekaonici nešto je ispalo, a teško joj se sagnuti. Priskočit ćeš i to joj podići...

- a) Odmah
- b) Pričekat će malo...
- c) Nikad

Rezultati:

Najviše odgovora «a»: Pročitaj u Svetom pismu Isusovu prispodobu o «milosrdnom Samarijancu» (Lk 10, 29-37). Tamo je tvoje mjesto, u njegovu liku! Bravo!

Najviše odgovora «c»: Pročitaj prispodobu o «nemilosrdnom dužniku» (Mt 18, 23-35). Vjerojatno ćeš se vrlo lako prepoznati. Moraš se potruditi biti bolji!

Najviše odgovora «b»: Pročitaj obje gore navedene prispodobu iz Svetog pisma. Izvuci pouku kako svladati tromost i neodlučnost.

S
a
m
a
r
i
j
a
n
a
c

5. Bliska osoba te teško uvrijedila i sada te je došla zamoliti da joj oprostiš. Oprostit ćeš joj...

- a) Odmah
- b) Pričekat će malo...
- c) Nikad

6. Tvoj prijatelj je bolestan i nije došao u školu. Posjetit ćeš ga...

- a) Odmah
- b) Pričekat će malo...
- c) Nikad

7. Na školskom izletu tvoj je prijatelj/ica bez sendviča, a ti imaš samo jedan. Dat ćeš joj dio sendviča...

- a) Odmah
- b) Pričekat će malo...
- c) Nikad

8. U tvom društvu zateklo se jedno invalidno dijete u kolicima. Pristupit ćeš mu i družiti se s njime...

- a) Odmah
- b) Pričekat će malo...
- c) Nikad

N
e
m
i
l
o
s
r
d
n
i
k

Kako bi izgledala župna zajednica da u njoj nema ministranata? Kako bi izgledala naša liturgijska slavlja? Pokušaj navesti nedostatke župnih zajednica koje nemaju ministrante i prednosti zajednica u kojima ministranti postoje i savjesno obavljaju svoju službu!

ŽUPA BEZ MINISTRANATA	ŽUPA S MINISTRANTIMA
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

Pred vama su neki dijelovi obreda primanja u ministrantsku službu, ali je njihov liturgijski slijed pomiješan. Vaš je zadatak ispravno složiti dijelove obreda i na taj način se pripremiti za primanje u ministrantsku službu. U kvadratiće pored pojedinog dijela obreda upišite redne brojeve onim slijedom kojim se ti dijelovi pojavljuju u obredu.

Stariji ministranti dodaju svećeniku liturgijske predmete, a on ih pruža novim ministrantima

Danas ćete obući ministrantska odijela i postati službenici oltara naše župne zajednice. Jeste li svjesni svojih dužnosti i jeste li spremni preuzeti ovu službu?

Ministranti s odijelima na rukama dolaze pred oltar, te slijedi blagoslovna molitva.

Uzmi knjigu Božje Riječi, čitaj je i po njoj živi! U svojoj ministrantskoj službi nosi je i postupaj s njom kao s dragocjenim blagom!

Stariji ministranti vode nove ministrante na oltar, a misa se nastavlja.

Gospodine Isuse Kriste, blagoslovi ova ministrantska odijela i one koji će ih nositi, daj da se zaodjenu tobom, koji s Ocem i Duhom Svetim, živiš i kraljuješ u vijekove vijekova.

Svećenik poškropi odijela blagoslovljenom vodom, a potom stariji ministranti pomažu novim ministrantima obući blagoslovljena odijela.

Hoćete li svojim ponašanjem, pobožnošću i revnošću biti na poticaj i drugima da se s poštovanjem odnose prema domu Gospodnjem?

Ministranti odgovaraju zajedno, ali svaki za sebe: Jesam!

Za vrijeme priprave vi ste se pripravili za ministrantsku službu i pokazali se dostojnima pridružiti ministrantskom zboru naše župne zajednice. Kao vanjski znak svoje službe oltaru, primit ćete predmete kojima ćete se služiti. Neka vam Bog pomogne da svoju ministrantsku službu dobro i savjesno obavljate.

IZVANLITURGIJSKE OBVEZE

Redovito moliti

Zauzeto sudjelovati na vjeronauku u školi

Redovito sudjelovati na ministrantskim susretima

Biti pristojan u društvu, na igralištu, u školi . . .

Na vrijeme dolaziti i pripremati se za ministriranje

Čuvati urednim i čistim ministrantsko ruho

Poštivati upute i dogovore s župnikom / voditeljem

Biti na raspolaganju župi i župniku za suradnju u životu župne zajednice

LITURGIJSKE OBVEZE

Pobožno pratiti i sudjelovati u liturgiji, moliti i pjevati

Upoznati crkveni prostor te liturgijsko ruho i posuđe

Upoznati ministrantsko držanje i kretnje

Upoznati dijelove euharistije

Sudjelovati u svečanom ulasku svećenika na početku euharistije

Pozorno slušati – čitati riječ Božju

Sudjelovati kod pripreme prinosa darova

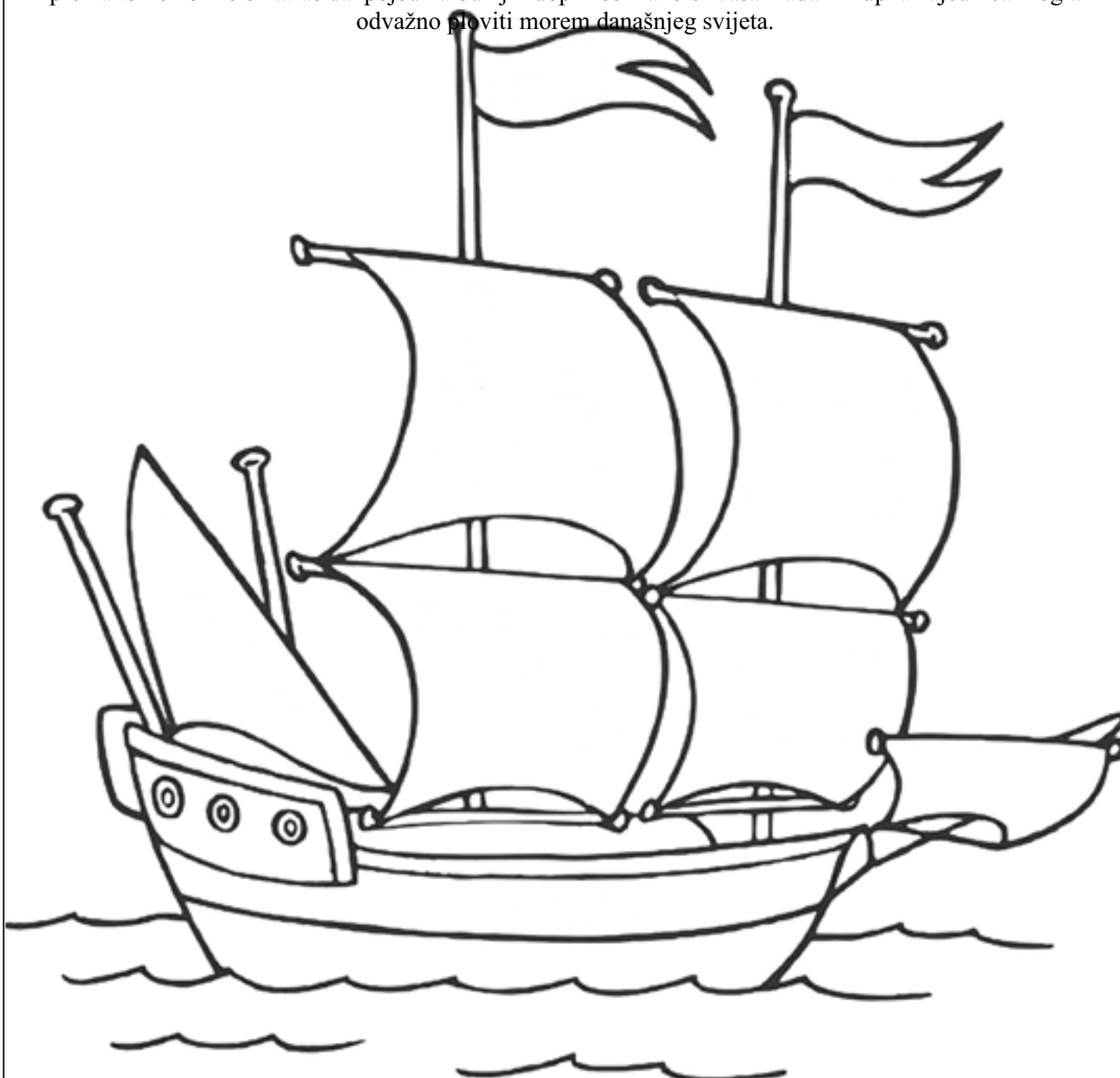
Zvonjenje, priprema kadionice, pomoć kod pričesti, svjećonoše . . .

Aktivno sudjelovanje kod slavlja ostalih sakramenata i obreda

AMBON	NOTE	ALBA	KATEHEZA
LEKCIONAR	ORGULJE	KRIŽONOŠA	TEOLOGIJA
NAVIJEŠTA RIJEČ	PJESMA	SLUŽI OLTARU	NIJE U CELIBATU
SV. POLION	DIRIGENT	DJECA	VJERSKI ODGOJ

Svaka je župa poput lađe koju tvore i pokreću različite službe. Na lađu i jedra upiši službe koje postoje u vašoj župi i koje joj pomažu u njezinom razvoju. Ukoliko želiš, označi ih različitim bojama i rasporedi ih prema tome koliko smatraš da pojedina od njih doprinosi kako bi vaša "lađa" - župna zajednica mogla odvažno plovi morem današnjeg svijeta.

KAZALO

Uvod	5
1. Katehetska cjelina: <i>Skupina – zajednica - zajedništvo</i>	7
1.1. Skupina i život u njoj – potreba čovjeka	9
1.2. Skupina rađa zajednicu	13
1.3. Zajedništvo – uzvišeni oblik suživota	16
1.4. Prijateljstvo u zajednici	20
1.5. Osobna izgradnja – preduvjet doprinosa zajednici	23
2. Katehetska cjelina: <i>Obitelj – kućna Crkva</i>	27
2.1. Odnosi u obitelji	29
2.2. Poštivanje roditelja	33
2.3. Obiteljska molitva	38
2.4. Obitelj – promicateljica ljudskih vrijednosti	42
2.5. Obitelj u župnoj zajednici	46
3. Katehetska cjelina: <i>Ministrant "iz" zajednice i "za" zajednicu</i>	51
3.1. Zar si pozvao mene?	53
3.2. Odazvati se pozivu	57
3.3. Evo me, mene pošalji	63
3.4. Raspiruj milosni dar koji je u tebi	65
3.5. Zahvaljivati sa zajednicom	69
4. Katehetska cjelina: <i>Crkvena zajednica</i>	73
4.1. Prva kršćanska zajednica	75
4.2. Različiti su darovi, a isti Duh	80
4.3. Služenje - temelj crkvenog zajedništva	83
4.4. Uvođenje ministranata u služenje zajednici	88
4.5. Živjeti iskustvo Crkve u župnoj zajednici	96
Korištena literatura	100
Radni Listovi	101

